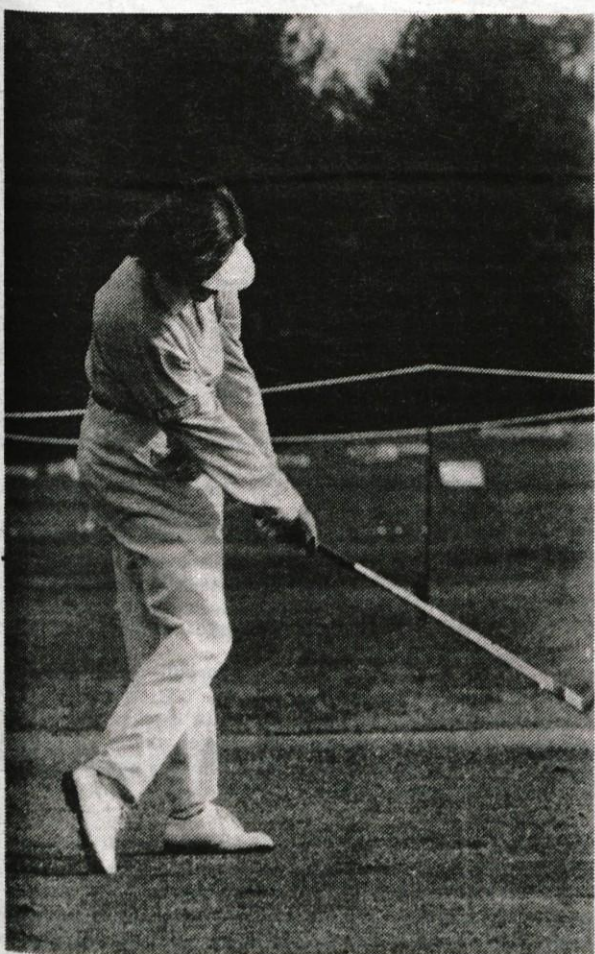

Na Bledu so tekmovalе najboljše profesionalke v golfu

Odpri turnir Slovenije Avstralki

Bled, 11. oktobra - Čeprav so organizatorji zaključnega turnirja evropske turneje profesionalk v golfu računali na udeležbo okoli sto najboljših golfistk, jih je na Bled prišlo le 64. Kljub temu je bilo tekmovanje zanimivo in dobro organizirano, nagradni sklad pa si je razdelilo 60 najboljših. Zmagala je Avstralka Karen Lunn, ki je zato dobila 10.500 funtov. Tekmovanje naj bi postalo tradicionalno, vendar pa se bo v prihodnje treba bolj potruditi za promocijo Bleda in Slovenije. Slavnostne podelitve nagrad se je udeležil tudi predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek. Več v Stotinki. ● V. S., foto: G. Sinik

Doktor Bučar v Lomu

Lom nad Tržičem, 12. oktobra - Včerajšnji praznik v tržiški krajevni skupnosti Lom je bil še posebno slovesen. Na slavnostni maši, ki jo je opravil v obnoveni cerkvi nadškof Alojzij Turk, sta bila med uglednimi gosti tudi predsednik skupščine Republike Slovenije dr. France Bučar in tržiški župan Peter Smuk. Praznovanje so nadaljevali pri Domu krajanov, kjer so opravili blagoslov gasilskega doma in opreme v njem. Po kulturnem sporedu je sledilo še pestro družabno srečanje, med katerim so postregli z domačimi dobrotami. ● S. S.

Ravnanje z odpadki

Ljubljana, 13. oktobra - Jutri dopoldne se v Cankarjevem domu v Ljubljani začne 1. mednarodno posvetovanje Znanje za okolje, ki bo potekalo do 16. oktobra 1992. Strokovnjaki iz Slovenije in šestih tujih držav bodo razpravljali o ravnanju z odpadki v Sloveniji in izbirli najbolj primernih tehnologij za sistem ravnanja z odpadki v naši državi. Posvet v organizaciji Zavoda za tehnično izobraževanje iz Ljubljane je namenjen vsem, ki so profesionalno povezani s problematiko ravnanja z odpadki na upravni in komunalni ravni oziroma v proizvodnih dejavnostih. Zato bodo tuje in domače firme, ki delujejo na področju ravnanja z odpadki, ob posvetu prikazale svoje rešitve v obliki delavnic. ● S. Saje

Vitimir Gros odgovarja

Ponovljena laž

Kot je pri nas že običaj, je tudi tokratno poročanje iz kranjske občinske skupščine izpod nivoja profesionalnega novinarstva, pač v službi politike, ki je vodstvu časnika blizu. Običajno me taki članki ne motijo in nanje sploh ne reagiram. To pot pa sem prisiljen odgovoriti, da bi laž ne postala resnica. V članku »Nova koalicija prepričljivo zmagala, Gros pa se izmika« s podpisom Š.Ž. so tri laži in sicer:

1. Ni res, da sem spremenil mnenje o zamenjavi predstava, kar mi hoče podtakniti pisec in se celo sam ujame v mrežo svojih spletk, saj s citiranjem moje izjave dokaže ravno nasprotno. Zadevni del izjave se namreč glasi: »da bo morala ta koalicija predlagati novo predsedstvo.«
2. Ni res, da je v Kranju Liberalna stranka v tako imenovani strankarski koaliciji 5 + 2, kot se je zapisalo piscu v prvem stavku članka. Tudi to svojo trditev pisec sam demantira takoj v naslednjem stavku, ko zapiše: »... so se v Liberalni stranki odločili, da glasujejo posamezni poslanci po svoji vesti.« Pa tudi sicer je piscu poznano, da Liberalna stranka ni podpisnica predloga (5 + 2), da ni bila na tiskovni konferenci, ko so novo koalicijo (SKD, SLS, NDS, SDSS, ZS, LDS in SSS) najavili in da je splošno poznana izjava Liberalne stranke, da s strankami na-

slednicami bivše Zveze komunistov ne bo šla v nobeno koalicijo.

3. Ni res, da bi komurkoli kadarkoli izjavili: »ker se je naša stranka znašla v opoziciji, bom prisiljen predlagati svojo zamenjavo.« Izjavil sem, da bo nova koalicija morala predlagati zamenjavo predsedstva seveda za dosego cilja, ki ga je objavila na tiskovni konferenci.

4. Zato je seveda laž v naslovu, ko se piscu zapiše: »Gros pa se izmika.« V prvih treh točkah sem dokazal, da se nisem izmikal. Se tudi nikdar ne izmikam, za svojimi izjavami stojim odgovorno. Tako sem povedal tudi delegatu Kristanu iz SDP (prej Zveza komunistov). Ta mi je namreč na skupščini postavil provokativno vprašanje, seveda na podlagi lažnih vesti, ki jih je prebral v rume-nem tisku (upam, da se mu ne bo pridružil Gorenjski glas). Seveda je bila neresnica tudi v Gorenjskem glasu iz prejšnjega tedna, ko je pisec mojo izjavo zapisal na-

pačno kot pod točko 3. Pisec nima avtorizacije moje izjave in mu je dobro poznano moje stališče, da v izogib nespornostim svoje izjave avtoriziram.

Sicer pa je članek skrajno tendenciozen, ni poročevalski, temveč je poln komentarjev in pojasnil. Iz skupne seje o drugih razpravah sploh ne poroča. Mani očita, da sem »(kot običajno) poskrbel za svojo reklamo«. Pri tem pa pozabi, da je sestavek, v katerem obravnava mene osebno v več kot polovici, napisal on sam, gospod Štefan Žargi namreč. V imenu Liberalne stranke se Vam za to uslugo najlepše zahvaljujem. Naj bralce spomnim, da smo na tisti seji za mandatarja kranjskega izvršnega sveta izvolili g. Petra Oreharja, inž., kar je bilo tedaj najvažnejše, pa se je iz članka komaj dalo opaziti. V polemiki se ne bom spuščal.

Zanimivo je tudi, da sta se v isti številki in na isti strani pojavila še dva članka in sicer o (nadaljevanje na 16. strani)

Prihodnje leto

Vodnikovo leto na Koprivniku

Častni odbor za proslavitev 200-letnice fare in prihoda Valentina Vodnika na Koprivnik bo vodil dr. Matjaž Kmecl.

Koprivnik, 9. oktobra - Prihodnje leto bo minilo dvesto let od tega, ko je bila farna cerkev na Koprivniku (v Bohinju) drugič posvečena in ko je postal prvi župnik v fari Valentin Vodnik. »Če je Vodnikov prihod na Koprivnik pomenil veliko prelomnico v življenju vasi, naj bo tako tudi praznovanje dvestoletnice. V krajevni skupnosti ne želimo samo proslav, ampak konkretna dejanja, od katerih bodo Slovenija in naši ljudje nekaj imeli,« je na prvi seji častnega odbora za proslavo 200-letnice fare in prihoda Vodnika na Koprivnik dejal Janez Korošec, predsednik KS Koprivnik - Gorjuše.

V petek so se na Koprivniku zbrali nekateri člani častnega odbora in za predsednika izvolili dr. Matjaža Kmecla. Čeprav je dr. Kmecl dejal, da bo v politiki samo še do volitev in da bi bilo zato na to mesto boljše imenovati nekoga, ki bo imel lažji dostop do državnih in oblastnih organov, pa so ostali menili, da bo dr. Kmecl, čeprav ne bo več v politiki, lahko to nalogo uspešno opravil. Dr. Kmecl se je strinjal z Janezom Korošcem in poudaril, da mora praznovanje dvestoletnice pomeniti za kraj tudi svojevrstni prepoved. Častni odbor, v katerem so še ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij

Šuštar, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti dr. France Bernik, predsednik družbenopolitičnega zbora republiške skupščine dr. Ludvik Toplak, ministra za kulturo in planiranje Borut Šuklje in dr. Davorin Kračun, pesnik in dramatik Dane Zajc in drugi, je na petkovi seji že sprejel okvirni program praznovanja.

Prireditve se bodo vrstile vse prihodnje leto, osrednje pa bodo junija in julija. V krajevni skupnosti si želijo, da bi v Vodnikovem letu spet začeli pouk v osnovni šoli na Koprivniku. (Več na 6. strani.) ● C. Zaplotnik

DANES
GLASOVA
STOTINKA
NK CREINA -
20 LET OB ŽOGI
LANI GLEDALEC,
LETOS ODLIČEN
TEKMOVALEC

Ovaden upokojeni finančnik Domplana

Zastonj lepi zobje in izlet na Fujijamo

Kranj, 12. oktobra - Pavo Ivankovič iz urada kriminalistične službe UNZ Kranj je na današnji tiskovni konferenci povedal, da so javnemu tožilstvu ovadili Romana H., upokojenega finančnika Domplana. Utemeljeno je osumljen več kaznivih dejanj (zlorabe položaja, ponareditve poslovnih listin, sklenitve škodljivih pogodb).

20. decembra lani je Roman H., vodja finančno-gospodarskega sektorja v Domplanu, dobil sklep o predčasni upokojitvi. V pokoj je odšel z 29. februarjem letos. Za odpravnino si je dal, pravijo preiskovalci, na svoj žiro račun neupravičeno nakazati 717.803 tolarjev.

To pa še niso vsi njegovi greh. Z zobno polikliniko v Kranju je sklenil pogodbo, po kateri so brezplačno popravljali zobe samo vodilni delavci Domplana, razen njih pa še njegova žena. Za nameček si je junija lani privoščil še enome-sečni izlet okrog sveta na japonsko najvišjo goro Fujijamo, ki so mu ga na ime Planinskega društva Kranj plačali sponzorji. Več o tem na 20. strani. ● H. J.

SALON VOZIL
CIMOS - CITROËN
Gregorčičeva 8, Kranj
telefon: 064/211-380

VSA VOZILA CITROËN
V TEH DNEH PO POSEBNO
UGODNIH CENAH!

Bog mu pomagaj

»Če vladajoča koalicija ne more zagotoviti sklepčnosti na sejah, potem lahko samo rečem: Bog ji pomagaj,« je dejal po zadnji neuspešni seji republiškega parlamenta vodja poslanskega kluba Slovenskih krščanskih demokratov Nace Poljanar. Prav ima, vendar božje pomoči ni potrebna samo vladajoča koalicija, ampak celoten parlament, ki se je na zadnji seji pretekli teden ujel v past, iz katere se bo težko izmotal. S tega stališča bi kazalo pritrditi predlogom nekaterih poslancev, da bi ta parlament zaradi vedno pogostejših zapletov in predvolilnega časa prenehal z delom in bi skušal spraviti pod streho kvečjemu zadeve, ki se nedokončane že nekaj časa valjajo v skupščinski proceduri. Vendar je ustavna obveza tega parlamenta, da dela do konca svojega, sicer skrajšanega mandata do izvolitve novega državnega zbora in državnega sveta.

Problem pa ni samo v željah, da bi sedanji parlamentarci že sedaj odšli na predčasni dopust. Težava je tudi v tem, da se je volilna kampanja pretekli teden uradno že začela, skupščina pa ni sprejela celotnega paketa volilnih zakonov. Nima novega zakona o političnih strankah, niti zakona o volilni kampanji, ki za izvedbo volitev sicer nista nujna, njun sprejem pa bi prispeval k jasnejšim pravilom predvolilnega obnašanja kandidatov, strank in predlagateljev kandidatov. Na volitve gremo tudi brez zakona o vladi, ki bi ga do izvolitve nove vlade morali imeti in s tem v zvezi vsaj vedeti, ali bodo poslanci lahko tudi člani vlade ali ne in kako ravnati, če ne bodo smeli biti. Za zdaj je sprejeto samo to, da se poslanci ne bodo smeli ukvarjati s pridobitno dejavnostjo, razen redkih izjem, ko gre za poklice, ko prekinitve stika s stroko ni dopustna. Če že sprejem zakona o strankah za volitve ni tako problematična in bi sprememba na tem področju po besedah predsednice republiške volilne komisije povzročila nekaj problemov, pa bi morali sprejeti zakon o volilni kampanji. Čeprav imajo prav tisti, ki pravijo, da bi ga množično kršili, ker bi bil učinek kršitev večji od učinka kazni, pa bi dobili vsaj osnovna pravila igre ter možnost, da bi stopili na prste tistim, ki bodo želeli do čim višjih volilnih odstotkov z nizkimi udarci. Tako kandidati kot tudi mediji, ki bomo v končni fazi glavni krivci za uspeh enega ali neuspeh drugega in bomo obkladani z najrazličnejšimi psovki in pridevniki, najmanj pa s komunističnimi ali vatikanskimi agitatorji, bomo v primeru nesprejema zakona prepuščeni samemu sebi. Vsaka stvar ima pravila igre in med takimi stvarmi je tudi demokracija, če že prisegamo nanjo. Sicer nam bo moral res Bog pomagati. ● J. Košnjek

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

MIHA NAGLIČ

Evropa, mala in velika

Evropa prehitava samo sebe. Države, ki se povezujejo v Evropsko skupnost, so prehitale tiste, ki so "zunaj", vzhodno od njih. Nedavno pa se je pokazalo, da tudi tiste, ki so "znotraj", ne zmorejo ali pa nočejo ubogati tempa, kakršnega jim narekuje od ponovne združitve oslabljena, a v perspektivi še močnejša Nemčija. Sporazum iz Maastrichta, po katerem naj bi države članice skupnost okrepile v unijo, so v začetku poletja zavrnili Danci (51-odstotno proti), ob njegovem koncu so ga komajda potrdili Francozi (51-odstotno za), v nekaterih državah pa je usoda sporazuma še vedno negotova. Izrekanje o Maastrichtu je priložnost, ob kateri se kaže vsa različnost interesov in možnosti. Interesi ljudstva (vox populi), se pravi interesi različnih slojev prebivalstva, se ne ujema-jo z interesi vladajočih birokracij. Različnost zmožnosti pa se je pokazala še bolj nazorno, v devalvacijah in izstopu iz EMS (Evropskega monetarnega sistema), ki so doletele britanski funt, italijansko liro in še nekatere valute. Te enostavno niso vzdržale tempa, kakršnega jim diktira nemška marka. In ko je že kazalo, da bo njih usoda doletela še francoski frank, sta se pred štirinajstimi dnevi v pariški predsedniški palači Elysee nenapovedano sestala kancler Kohl in predsednik Mitterrand. Pogovarjala sta se le dve uri, ki pa sta očitno zadostovali, da je frank obstal. Po sestanku sta državnik oklicala še novo zvezo: če ne bo potrebnega soglasja za Evropo po Maastrichtu, potem bo živela "Mala Evropa" - to je ona prejšnja, omejena na Francijo, Nemčijo in države Beneluxa.

To, kar se dogaja, ni slabo. Sporazum med Nemčijo in Francijo je lahko za Evropo rešilnega pomena. Kadar so si njuni nacionalni interesi nasprotovali, so bili za Evropo hudi časi. Spominimo se samo Napoleona, ki je hotel Francijo razširiti na vso Evropo, ali pa Friderika, Viljema in Hitlerja, ki so hoteli takisto, a po nemškem kopitu. Zgodovinska sprava in uskladitev interesov obeh nacij pa obeta, da nastaja zdravo jedro (ali srce), okoli katerega se bodo prej ali slej razvrstile še druge velike nacije: britanska, španska, ruska... In Evropa bo rešena, to pot brez vojne!

Združene nemške in francoske moči so jo enkrat že rešile. Bilo je v 8. st., ko so iz severne Afrike prodirali Arabci. Zavzeli so najprej Sicilijo in nato še Iberski polotok. Nadaljevanje njihovega prodora čez Pireneje je zgodovinar Ernst H. Gombrich v svoji znameniti zgodovini za mlade bralce opisal preprosto takole: "Od tam so odšli v Francijo, cesarstvo Frankov in merovinških vladarjev. Nasproti jim je stala germansko-krščanska kmečka vojska. Franke je vodil Karel Martel, kar pomeni Karel Kladiivo, ki je bil tako pogumen, da je vedel, kako jih potolči. Premagal jih je leta 732, natančno sto let po Mohamedovi smrti. Če bi takrat Karel Martel pri Toursu in Poitiersu v južni Franciji bitko izgubil, bi Arabci gotovo zasedli vso Francijo in Nemčijo, kjer bi uničili vse samostane. Tudi mi bi bili potem morda mohamedanci, kakor so danes še vedno Perzijci, mnogi Indijci, Arabci v Mezopotamiji in Palestini, Egipčani in prebivalci severne Afrike."

Izpričano je, da so bili v Martelovi vojski ob drugih german-skih ljudstvih (Alemani, Švabi...) tudi Bavarci. Ob tem se sprašujemo, ali ni bila z njimi tudi kakšna karantanska enota. V stoletju, ki je sledilo, so se namreč Karantanci in Bavarci vojaško povezali proti Obrom, prednikom današnjih Madžarov, ki so napadali od vzhoda. Ta zveza je bila za Slovence usodna. Odrasila jih je od Obrov in jih hkrati pahnila v odvisnost od močnejših Bavarcev; navezala nas je na evropski zahod, sledilo je spreobrnjenje v krščanstvo in vključitev v imperij Karla Velikega, v Sveto rimsko cesarstvo nemške narodnosti. Prestolnica le-tega je bila v Aachnu, nedaleč od Maastrichta, in bilo je večje od prej omenjene Male Evrope, saj je obsegalo tudi velik del Italije ter avstrijske, slovenske in nekatere hrvaške dežele. Vprašanje je tedaj in spet: kdaj bo Mali sledila še Velika Evropa?!

Korak k skupnemu varstvu Alp

Protokoli k Alpski konvenciji

Ljubljana, 9. oktobra - Po dvodnevem zasedanju delovne skupine za pripravo protokola o varstvu narave in urejanju krajine k Alpski konvenciji so udeleženci predstavili opravljeno delo na tiskovni konferenci. Obljube za ureditev formalnosti, da bi tudi Sloveniji omogočili podpis pomembne mednarodne konvencije.

Alpska konvencija je eden izmed dogovorov na področju varstva narave. Njen namen je zagotoviti celovito varstvo alpskega sveta, kar je moč uresničiti le z mednarodnim reševanjem enotnih problemov v tem prostoru. Slovenija je že doslej aktivno sodelovala v teh prizadevanjih, ki jih je sprožila Mednarodna komisija za zaščito alpskih regij (CIPRA) kot nevladna organizacija, je med tiskovno konferenco poudaril slovenski minister za varstvo okolja in urejanje prostora Miha Jazbinšek. Na zasedanju te komisije začetek oktobra na Bavarskem so sprejeli resolucijo, ki v svoji prvi točki poziva članice Alpske konvencije, naj Sloveniji omogočijo njen podpis. Naša država je za to še posebej zainteresirana, je ugotovil minister Jazbinšek, ker ima v posesti najdobje in najlepše del Alp.

Kot je obljubil predstavnik predsedujoče države Alpske konvencije dr. Francois Lerat iz Francije, bo francosko predsedstvo storilo vse, da bi Slovenija lahko čimprej podpisala ta dokument. Vodja delovne skupine protokola o varstvu narave in urejanju krajine dr. Fritz Dieterich iz Nemčije pa je med drugim povedal, da je to eden od osmih protokolov k Alpski konvenciji. V Ljubljani so dokončno izoblikovali osnutek tega protokola, ki naj bi bil sprejet kot eden prvih. ● S. Saje

NAJUGODNEJŠA PRODAJA DEVIZ

MENJALNICA D-D Publikum KRANJ

na Bleiweisovi 16

(točno tam, kjer sprejemamo male oglase za Gorenjski glas)

I Z SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Zadnje glasovanje v skupščini še buri duhove

Poslovniška in glasovalna zmešnjava

Čeprav je kup nedokončanih, nesprejetih in neusklajenih zadev vedno večji in nekateri poslanci predlagajo, da bi skupščina do volitev opravila z "zastaranimi" zadevami ali celo prenehala zasedati, predlaga vlada poslancem nove osnutke zakonov.

Ljubljana, 13. oktobra - Za jutri, 14. oktobra, so predsedniki zborov Jože Zupančič, dr. Ludvik Toplak in Ivan Bizjak na dnevni red uvrstili štiri nove točke dnevnega reda: predlog zakona o izvajanju Resolucije varnostnega sveta Organizacije združenih narodov o sankcijah zoper Srbijo in Črno goro, predloge aktov o nasledstvu glede mednarodnih sporazumov, konvencij in statuten in predlog notifikacije nasledstva pri konvencijah Unesco in predlog sprememb in dopolnitev poslovnika republiške skupščine.

V kolikšni meri se bodo poslanci sploh lotili obravnave teh stvari, je težko napovedati. Razburjenje po sredinem glasovanju o dopolnilu k zakonu o političnih strankah (na pobudo kluba Demos ga je sprejel zbor občin), po katerem naj bi bivšim družbenopolitičnim organizacijam vzeli vse premoženje, se še ni poglobilo. Vodstvo skupne seje je ugotovilo, da je bilo dopolnilo sprejeto, prav tako tudi opozicijski del skupščine, pozicija pa veljavnost glasovanja oporeka. Oddanih glasov je bilo več kot je bilo ob ugotavljanju sklepčnosti poslancev v dvorani. Za dodatno razburjenje pa je poskrbel poslanec prenoviteljev Miran Potrč, ki je dobil računalniški izpis glasovanja (do njega naj bi imeli pravico vsi poslanci, če ga zahtevajo) in z njim dokazal, da vsi poslanci s pritiskom na gumb niso potrdili sklepčnosti, o dopolnilu pa so kasneje glasovali, takšne nediscipline pa naj bi bilo več pri opoziciji, čeprav računalnik ne beleži, kako je posameznik glasoval, ampak

Slovenija bo spoštovala resolucijo

Slovenska vlada predlaga skupščini v sprejem Zakon o izvajanju resolucije varnostnega sveta OZN št. 757 - 1992, s katero je prepovedano trgovanje s Srbijo in Črno goro. Izjema je blago za zdravstvene in humanitarne potrebe, vendar je potrebno predhodno dovoljenje ministrstva za zunanje zadeve oziroma pristojnega ministrstva. Prepovedano je tudi spodbujanje prodaje ali uvažanja iz teh dveh republik, prepovedano je opravljanje prevoznih dejavnosti v te namene, tudi po zraku in po morju. Prepovedano je opravljanje servisnih storitev, prav tako pa tudi tranzit tega blaga prek Slovenije. Prepovedane so finančne transakcije in odpiranje računov s strani podjetij, ustanov in pravnih oseb iz Srbije in Črne gore v Sloveniji, prav tako pa tudi sodelovanje športnikov iz teh republik v Sloveniji.

Zahteva prenoviteljev

Poslanski klub Socialdemokratske prenovle očita Demosu, da je izsilil sprejem take odločitve in je s tem kršil poslovnik. Prav tako zahteva, da se v primeru tega glasovanja poslanec razdelijo vsa in celotna stališča komisije za poslovnik, svoje mnenje pa naj povedo strokovne službe skupščine in ministrstvo za zakonodajo. Odločanje o zakonu o strankah, ki ni nujen za izvedbo volitev, naj se odloži, če pa bo parlament le sklepal, naj glasuje o zakonu brez spornega dopolnila.

evidentira samo mesto glasovanja oziroma sedež v dvorani. Pojavljala so se vprašanja, kdo na skrivaj kontrolira poslance, kateri predpis to dovoljuje, in namigovanja, da ima tu prste vmes nekdanja udba oziroma varnostna služba. Predsednik skupščine dr. France Bučar je predsednikom zborov poslal pi-

glasovanje ponoviti. Zahteve po ponovitvi glasovanja so bile, vendar za odločanje ni bilo sklepčnosti, čeprav je takoj po prekinitvi skupne seje spet bila. Pripombe so letele tudi na predsednika družbenopolitičnega zbora dr. Ludvika Toplaka, ki je vodil skupno zasedanje. Tako kot že nekajkrat doslej se je računalniški oziroma glasovalni zmešnjava pridružila tudi poslovniški, ki ga je mogoče tolmačiti po svoje, kakor pač v določenem trenutku komu ustreza.

Kakorkoli je že bilo, se je pretekli četrtek parlament neslavno in skregan razšel, ne da bi sprejel zakon o političnih strankah in zakon o volilni kampanji. ● J. Košnjek

Pripravljen predlog zakona o soupravljanju

Soupravljanje namesto samoupravljanja

Ljubljana, 12. oktobra - Že leto in pol je minilo od prvega osnutka zakona o soupravljanju delavcev oz. natančneje delojemalcev, ko je končno sprejet predlog zakona o sodelovanju delavcev v upravljanju, kot se v skladu z besedilom ustave ta zadnja verzija imenuje. Namesto samoupravljanja, ki je v precejšnji meri onemogočal gospodarsko učinkovitost, se ponujajo rešitve, ki so v pretežni meri povzete po nemških izkušnjah, pričakuje pa se, da bodo naša tradicija, znanje in osveščenost prispevali k temu, da ta zakon ne bo ostal le na papirju. V majhnih podjetjih naj bi delavčev vpliv zagotavljal delavski zaupnik, v srednjih naj bi osnovali svet delavcev, v velikih pa naj bi bil v vodstvo podjetja vključen tako imenovani delavski direktor. Zakonski predlog skuša natančno razmejiti tiste interese, ki naj bi jih delavci uveljavljali preko sistema soupravljanja od sindikalnih pravic, s katerimi naj se ukvarja sindikat, delavci pa naj bi (sicer manjšinsko) sodelovali tudi v nadzornih odborih. Podrobno so opredeljeni tudi postopki izvolitve - ministrca za delo Jožica Puhar je dejala, da jih je kljub naši tovrstni samoupravni praksi preciznost določitev teh postopkov v zgleh iz tujine zelo presenetila - končno pa so tudi odpravili dilemo, ali naj ta zakon velja tudi za javne zavode in službe. Zakon naj bi veljal za vse, posamezne specifičnosti pa bodo urejale področne zakonodaje. ● S. Ž.

STRANKARSKKE NOVICE

STRANKARSKKE NOVICE

Stranke demokratične opozicije

Sodelovanje brez koalicije

Ljubljana, 12. oktobra - V petek so v Ljubljani stranke tako imenovane demokratične opozicije: Slovenski krščanski demokrati, Slovenska ljudska stranka, Narodni demokrati, Liberalna stranka in Slovenska gospodarska stranka podpisali dogovor o predvolilnem in povolilnem sodelovanju, ki je že skoraj mesec dni buril vrste naštetih strank. Pogledi strank na to sodelovanje so bili dokaj različni: od zavzemanja za trdno že prevolilno koalicijo (za to so si zlasti prizadevali v LS ter ND) do le načelnega sodelovanja ob povsem samostojnem nastopu na volitvah brez obveznosti po volitvah (pogledi SKD). Podpisani sporazum je seveda kompromis strank, ki jih združuje neuresničeni del programa nekdanje koalicije Demos, in ki se na slovenskem političnem prizorišču označujejo kot desnica. Določa sodelovanje na volitvah v državni svet (s skupnimi kandidati), na volitvah predsednika republike (skupna podpora kandidatu, ki bo imel največ možnosti), medtem ko naj bi na volitvah v državni zbor nastopale samostojno. Za čas po volitvah sporazum, v primeru večinskega uspeha strank podpisnic, določa oblikovanje skupne koalicijske vlade. Sporazumu o sodelovanju se lahko pridruži tudi katera nova stranka, vendar le s soglasjem vseh podpisnic, do 20. oktobra pa naj bi sporazum potrdila pristojna telesa strank. Kot smo izvedeli na tiskovni konferenci, so stranke ob podpisu sprejele tudi nekaj internih sklepov, ki verjetno konkretizirajo načelne določbe sporazuma, vendar v tem času niso dostopni javnosti. ● S. Ž.

Liberalno-demokratska stranka

Določitev predsedniškega kandidata

Ljubljana, 13. oktobra - Včeraj je bila v Ljubljani 5. seja sveta Liberalno-demokratske stranke, na kateri so oblikovali delovna telesa sveta stranke in določili svojega kandidata na volitvah za predsednika republike. Za sejo je bil predlagan tudi sprejem volilnega razglašja. ● J.K.

Slovenski krščanski demokrati

Vladajoča koalicija ni učinkovita

Ljubljana, 12. oktobra - Na že tradicionalnem vsakotrednem srečanju predstavnikov SKD z novinarji je konec preteklega tedna tekla beseda tudi o zadnjih zapletih v slovenskem parlamentu. Vodja poslanskega kluba te stranke je tokrat spregovoril o ugotovitvah poslancev SKD, da je sedanja vladajoča koalicija tako otranje razcepljena in neusklajena, da s tem povzroča krizo odločanja v parlamentu. Podatki o udeležbi na skupščinskih sejah namreč kažejo, je zatrdil, da so prav poslanci vladnih strank povzročili nesklepčnost, pa tudi vlada s svojim prepoznam predlaganim zakonskih rešitev, kot da si v bistvu ne želi, da bi bili zakonski predlogi sprejeti. To se je pokazalo pri predlogu zakona o vladi, pa tudi pri drugih zakonih. Bilanca sedanje vlade v parlamentu je, po mnenju SKD, zelo klavrna, saj so v skupščini uspeli le z enim pomembnejšim zakonom, vedno bolj pa je tudi navzven vidna neenotnost in nekoordiniranost te ekipe, ki je prevzela oblast prav zaradi tovrstnih očitkov vladi Lojzeta Peterleta. V zvezi z zapletom z računalniškimi zapisi skupščinskih glasovanj, pa je Nace Polajnar potrdil svojo odločenost, da pridejo resnici do dna in zankal trditve skupščinskih služb, da so bili poslanci seznanjeni z možnostjo vpogleda v tovrstne zapise. To je pogoji, da so se pripravljali pogovarjati o nadaljnjih parlamentarnih odločitvah. ● S. Ž.

Koordinacija nevladnih strank

Dogovor le podpisan

Ljubljana, 8. oktobra - Stranke parlamentarne opozicije oziroma nevladne stranke Slovenska ljudska stranka, Slovenski krščanski demokrati, Narodno demokrati, Liberalna stranka in Slovenska gospodarska stranka so pretekli teden podpisale v Ljubljani dogovor o predvolilnem in povolilnem sodelovanju. Omenjene stranke bodo določile skupne kandidate za volitve v državni svet, pri volitvah predsednika republike pa bodo v končni fazi podporele tistega kandidata, ki bo imel največ možnosti za izvolitev. V primeru volilne zmage bodo stranke oblikovale tudi skupno vlado. Dogovor je odprt tudi za druge stranke. ● J.K.

Ministrstvo za notranje zadeve naj dobro premisli!

Rateče niso Kranjska Gora!

Rateče, 12. oktobra - Ratečani se ne strinjajo s tem, da se postaja mejne policije v Ratečah imenuje kar policijska mejna postaja Kranjska Gora. Kdor dobro pozna tradicionalno nenaklonjene medsebojne odnose Rateč in Kranjske Gore, bi svetoval ministrstvu za notranje zadeve, kamor so naslovili pritožbo, naj prošnje ne meče v koš, ampak naj o zadevi zelo resno razmisli.

Krajevna skupnost Rateče - Planica je preko poslancev v zboru krajevnih skupnosti jeseniške občine sprožila pobudo za spremembo imena Postaje mejne policije Kranjska Gora v Ratečah. Krajevna skupnost pa se ni strinjala z odgovorom UNZ Kranj, zato so pisali še na Ministrstvo za notranje zadeve v Ljubljani.

V krajevni skupnosti Rateče, kjer zahtevajo, da je Postaja mejne policije v Ratečah poimenovana po Ratečah, so prepričani, da na UNZ Kranj ni pravega poslušanja do nastalega problema, problema ljudi ob meji. Prejšnja in sedanja oblast, pravijo v Ratečah, pri-

sega na obnovo vasi, s tem pa, ko noče slišati, da bi spremenili ime državnega organa, ne prizna identitete vasi. Trdijo, da gre pri imenu Postaje mejne policije Kranjska Gora s sedežem v Ratečah za prestiž posameznikov, saj jim UNZ niti enkrat ni dokazala upravičenosti tega imena. Nesmiselno se jim zdi tolmačenje Policijskega oddelka v Kranjski Gori, saj ima vendar ta oddelk sedež v Kranjski Gori. Prepričani so, da se sploh ne bi oglašili, če bi bil primer PMP Kranjska Gora podoben.

Res je, da izbira imena ni v pristojnosti krajanov, vendar imajo vso pravico, da povedo,

da se s tem imenom ne strinja; naj ga je izbralo vodstvo PMP ali postave v Kranju ali v Ljubljani. Ratečani so življenjsko vezani na mejni prehod, medtem ko Korenci in Borovci niso. Ratečani pravijo, da je za Borovce in Korencane mejni prehod isto kot mejni prehod za običajnega potnika iz notranjosti dežele. Ko trdijo, da je meja grobo posegla v vas in ljubi v njej in v njen razvoj, imajo v mislih leto 1919, ko so vas razdelili in je italijanski strani pripadlo 23 kvadratnih kilometrov ali polovica njenegega ozemlja ter štiri domačije s prebivalci vred. Tedaj so Ratečani postali dvolastniki in jih tedaj nihče ni nič vprašal kot tudi zdaj ne, ko so jih enostavno pripisali Kranjski Gori. Vse tegobe mejnega prehoda, pravijo Ratečani, zdaj nosijo na svojih plečih, saj je treba

dnevno skrbeti za polja in travnike onstran meje. V Ratečah je 97 dvolastnikov in 104 agrarni upravičenci.

Ratečani dalje v pritožbi ali prošnji navajajo, da so njihovi argumenti gotovo bolj tehtni kot tolmačenje UNZ Kranj, da bi krajski Podkoren tudi lahko dali pobudo, če bi morda izbrali ime Rateče. Prepričani so, da ne, saj so od mejnega prehoda Koren oddaljeni najmanj tri kilometre. Da o upravičenosti po pobudi s strani Kranjskogorcev sploh ne govorimo, ker z mejo nimajo nič skupnega.

Ratečani torej vztrajajo, da se obmejna policija na rateškem mejnem prehodu imenuje Postaja mejne postaje Rateče. Z nekoliko bližnjimi Korenci ne nameravajo nič imeti, kaj šele s Kranjskogorci! ● D. Se-dej

Nepremičnine se še ne bodo vračale

Zavarovali naj bi premoženje nekdanje občine

Jesenice, 12. oktobra - V Mojstrani so v pričakovanju novih sprememb predlagali, da bi se prepovedalo razpolaganje z nepremičninami bivše občine Dovje - Mojstrana. Začasna odredba ni možna niti ni možen vpis v zemljiško knjigo.

Ob predvideni spremembi zakona o denacionalizaciji, po kateri naj bi bilo možno vračanje podzavljene lastnine tudi pravnim osebam - nekdanjim občinam - ter ob dejstvu, da se

bo krajevna skupnost Dovje - Mojstrana po novem zakonu o lokalni samoupravi preoblikovala v občino, so v Mojstrani sprejeli sklep o tem, da se prepreči vsako razpolaganje z nepremičninami bivše občine Dovje - Mojstrana. Svet krajevnih skupnosti je predlagal, da se ta začasna odredba zaznamuje v zemljiški knjigi.

Temeljno sodišče Kranj, enota Jesenice je sklep krajevnih skupnosti Dovje - Mojstra-

na, ki se je s tem hotela izogniti nadaljnjim zapletom, obravnavalo. Ugotovilo je, da takšen sklep sveta krajevnih skupnosti ni izvedljiv. Začasna odredba se lahko izda samo na osnovi zakonskih določb, zakona o pravnem oziroma zakona o izvršilnem postopku, izda pa jo lahko samo sodišče. Tako odločba predstavlja listino za vpis v zemljiško knjigo. Drugačni vpisi ali zaznambe v zemljiški knjigi niso dopustni.

Tudi na osnovi sedaj veljavnega zakona o denacionalizaciji neposredno v zemljiško knjigo niso dopustni nobeni vpisi, kaj šele, da bi se karkoli vpisovalo na osnovi predvidene spremembe zakona o denacionalizaciji. Začasno odredbo po sedaj veljavnih določih tega zakona lahko izda občina v okviru postopka, če je v teku oziroma sodišče, če postopek teče na sodišču. Drugi organi začasnih odredb ne morejo sprejemati. ● D. S.

STRANKARSKE NOVICE STRANKARSKE NOVICE

Ljube Peterle med radovljiškimi krščanskimi demokrati

Krščanski demokrati pričakujejo volilno zmago

"Če je bila na prejšnjih volitvah naša zmaga v Demosovi koaliciji nepričakovana, je tokrat, ko nas ljudje poznajo in ko vedo, kako se obnašajo druge stranke, pričakovana."

Radovljica, 9. oktobra - "Stranka ima dober ugled doma in v svetu. To, da so nas spravili iz vlade, je za demokracijo nekaj nenormalnega. Nikjer po svetu, kjer sem hodil, tega ne razumejo in sem moral velikokrat razlagati, kako lahko opozicija brez volitev pride na oblast," je na sobotnem pogovoru s krščanskimi demokrati iz radovljiške občine dejal predsednik stranke Ljube Peterle in poudaril, da zamenjava oblasti Sloveniji ni prinesla kaj dobrega: pravljice, čudeži in velike besede se niso uresničile, število brezposelnih in stečajev se ni zmanjšalo, odnosi s Hrvaško so se poslabšali, neresnične pa so tudi izjave, da opozicija blokira delo parlamenta. Vlada-joča koalicija ima formalno večino v vseh zborih, njej problem pa je, če večine ne zagotavlja na skupščinskih zasedanjih.

Ljube Peterle in radovljiški krščanski demokrati Vladimir Černe (predsednik občinske skupščine), dr. Avgust Mencin-

ger (poslanec republiške skupščine), Janko Jan in Jože Cvetek (člana izvršnega sveta) ter dr. Aldo Jovan (predsednik radovljiške odbora SKD) so se pred številnim občinstvom pogovarjali predvsem o novih občinah in turizmu. Omenimo nekaj misli! Dr. Avgust Mencinger: Moje prvo razočaranje v politiki so bile občine oz. občinske skupščine. Ni mi šlo v glavo, da o lipniškem kamnolomu odločajo tudi Bohinjci, o bohinjskih lokacijah pa, denimo, tudi Blejci, Brezjani... Sedanja občina je prevelika, premalo prožna in tudi protustavna, saj ljudem jemlje pravico do lokalne samouprave. Vladimir Černe: Majhne občine bodo lahek plen centralizma. Ta nevarnost je še posebno velika pri prostorskem urejanju. Ljube Peterle: Pri lokalni samoupravi je pomembno, da je tudi prostor vrednoten in ne samo kapital, ki se ponuja, in da se naselja, predno se širijo, najprej obrnejo k sebi.

Ljube Peterle je v nadaljevanju odgovarjal tudi na vprašanja občinstva. Za Slovence zunaj Slovenije je dejal, da so "najboljši ambasadorji Slovenije in da ne more razumeti in ne pozabiti izjave nekdanjega vladnega kolega Rupla, ki je

večkrat dejal "češ ti ljudje nas niso volili in le zakaj se zato z njimi toliko ukvarjamo". "Takšna politika je napačna," je dejal Peterle in poudaril, da se sedanja oblast ni posebno potrudila, da bi Slovenci po svetu lahko normalno uveljavljali volilno pravico. Mnogi namreč že pol leta čakajo od naših organov na odgovor, ali so državljani Slovenije. Kar zadeva ustavno določbo o konstruktivni nezaupnici, s katero je v tretjem poskusu padla vlada, je Peterle dejal, da bi predsednik skupščine lahko v tem primeru ravnal drugače. Predsednik bi namreč lahko predlagal sprejetje "pravil", po katerih bi potekalo uveljavljanje konstruktivne nezaupnice. Na vprašanje o kontroli glasovanja, kakršna je prišla na dan na zadnjem skupščinskem zasedanju, je Peterle odgovoril, da dopušča možnost zlorabe aparatov v politične namene. "Ne bi se čudil, če bi kakšen kabel vodil tudi na zaslon v drugo hišo, kjer bi sproti gledali, kako poslanci glasujejo. Ker je v tehniki vse mogoče, mi to daje misli," je dejal. ● C. Zaplotnik

Ljube Peterle v Škofji Loki

Pripravljen spet prevzeti krmilo vlade

Škofja Loka, 12. oktobra - V soboto je predsednik SKD Ljube Peterle na tiskovni konferenci predstavil osnovne cilje in namene stranke na decembrskih volitvah.

Dejal je, da bo po zaključku mednarodnih poti, kjer se je srečeval s Slovenci in tujimi strankarskimi kolegi, s sodelavci obiskal vse občine v Sloveniji. Začel je prav v Škofji Loki. Namen obiskov je stik z volilci, kandidati SKD za državni zbor se jim bodo še posebej predstavili.

"Včeraj sem bil v Mariboru dokaj kritičen do dela vlade, do dr. Janeza Drnovška, ki je dejal, da parlament blokira delo vlade. Njegova vlada je spravila skozi parlament zelo malo zakonov. Ta vlada ima formalno večino glede na stranke, ki jo sestavljajo, ima večino v vseh zborih, zato parlament ne more biti kriv za blokado. Pričakoval sem, da nova vlada ne bo veliko naredila. Res se ni nič posebnega zgodilo, nasprotno, odnosi s sosedi, denimo, so se poslabšali. Padec inflacije je še zasluga prejšnje, naše vlade. Učinki povečanja plač v maju se bodo pokazali čez mesec."

Ljube Peterle je še dejal, da so krščanski demokrati resno zastavili volilni boj, njihov program je predvsem nadaljevanje reform, preobrazbe družbe in gospodarstva v bolj učinkovito, utrditev pravne države, socialna, tržna država. Zdej se ve, kaj so krščanski demokrati, kateri so njeni ljudje, glede volitev je optimist, računa, da bodo stranka relativne večine. Pripravljen je ponovno prevzeti mesto predsednika slovenske vlade. ● H. Jelovčan

Demokratska stranka Slovenija 1993

Kranj, 13. oktobra - Demokratska stranka prireja danes, 13. oktobra, ob 18. uri v dvorani kranjske občinske skupščine javno tribuno o Sloveniji 1993. Na tribuni bodo sodelovali mag. Miloš Kovačič, manager leta, mag. Igor Omerza, Jelko Kacin in Igor Bavčar. ● J. K.

PODPISOVANJE OBRAZCEV ZA DAJANJE PODPORE KANDIDATOM OZ. LISTAM

V občini Škofja Loka bo podpisovanje obrazcev za dajanje podpore kandidatom oz. listam potekalo:

● Občina Škofja Loka, Oddelek za notranje zadeve, soba 53 v času uradnih ur - ponedeljek od 8. - 15.30 ure
- torek od 8. - 15.30 ure
- sredo od 8. - 17. ure
- petek od 8. - 14. ure

● Krajevni urad Gorenja vas
- ponedeljek od 8. - 15.30 ure
- četrtek od 8. - 15.30 ure

● Krajevni urad Železniki
- sredo od 8. - 17. ure

● Krajevni urad Žiri
- torek od 8. - 15.30 ure
- sredo od 8. - 17. ure
- petek od 8. - 14. ure

UPRAVA ZA NOTRANJE ZADEVE V RADOVLJICI

obvešča občane, da lahko obrazce za podporo kandidatom oziroma listam kandidatov za poslance v državnem zboru, člane državnega sveta in predsednika republike, podpisujejo v Upravi za notranje zadeve, v prostorih javno odjavne službe na Gorenjski cesti 18, soba št. 5, in v Krajevnih uradih na Bledu in v Bohinjski Bistrici v okviru delovnega časa upravnega organa, to je:

ponedeljek, torek in četrtek od 7.30 do 15.30 ure

sreda od 7.30 do 17.30 ure

petek od 7.30 do 13.30 ure

Obrazce dobite pri referentih, kjer jih boste tudi podpisali. S sabo prinesite osebno izkaznico in potrdilo o državljanstvu.

Skratna roka za podpisovanje obrazcev sta 6. oziroma 11. november 1992.

Pojasnilo glede podpisovanja obrazcev za podporo kandidaturi

V občini Jesenice je podpisovanje obrazcev za podporo občanov kandidatom oz. list kandidatov v Sekretariatu za notranje zadeve občine Jesenice, soba št. 3, v naslednjem času

v ponedeljek, torek in četrtek od 7.30 do 15. ure

v sredo od 7.30 do 17. ure

v petek od 7.30 do 13. ure

Obrazce lahko od jutri, 13. 10. 1992, podpisujejo tudi v sprejemnih pisarnah v naslednjih krajevnih skupnostih, in sicer v

krajevni skupnosti RATEČE PLANICA

v PONEDELJKIH od 8. - 12. ure
v TORKIH od 10. - 12. ure
v SREDAH od 8. - 16. ure
v ČETRTRKIH od 10. - 12. ure
v PETKIH od 8. - 12. ure

krajevni skupnosti KRANJSKA GORA

v PONEDELJKIH od 8. - 12. ure
v TORKIH od 10. - 12. ure
v SREDAH od 8. - 12. in od 14. - 16. ure
v ČETRTRKIH od 10. - 12. ure
v PETKIH od 8. - 12. ure

krajevni skupnosti DOVJE MOJSTRANA

v PONEDELJKIH od 8. - 13. ure
v TORKIH od 11. - 13. ure
v SREDAH od 8. - 16. ure
v ČETRTRKIH od 8. - 10. ure
v PETKIH od 8. - 12. ure

krajevni skupnosti ŽIROVNICA

v PONEDELJKIH od 8. - 14. ure
v TORKIH od 10. - 12. ure
v SREDAH od 8. - 16. ure
v ČETRTRKIH od 10. - 12. ure
v PETKIH od 8. - 12. ure

Oddelek za obrambne in notranje zadeve občine Trzin sporoča, da je obrazce za podporo volilcev kandidatu oz. listi možno podpisovati na upravnem organu, pristojnem za notranje zadeve občine Trzin (PRIJAVNO ODJAVNA SLUŽBA IN OSEBNI DOKUMENTI) vsak delovni dan, in sicer:

PONEDELJEK od 7. do 15. ure
TOREK od 7. do 15. ure
SREDA od 7. do 15. ure
ČETRTEK od 7. do 15. ure
PETEK od 7. do 13. ure

Podpis obrazcev je možen osebno ob predložitvi osebne izkaznice do časa kot je to določeno z volilno zakonodajo.

PODPISOVANJE OBRAZCEV ZA VOLILNO PODPORO

Sekretariat za notranje zadeve Občine Kranj obvešča občane, da lahko obrazce za podporo kandidatom oziroma listam kandidatov za poslance v državnem zboru, člane državnega sveta in predsednika republike podpisujejo v prostorih Sekretariata za notranje zadeve v sobi št. 181/II, Slovenski trg 1 in na Krajevnih uradih, v času uradnih ur. Tam dobijo tudi obrazce.

Občani morajo imeti s seboj dokazilo o državljanstvu Republike Slovenije.

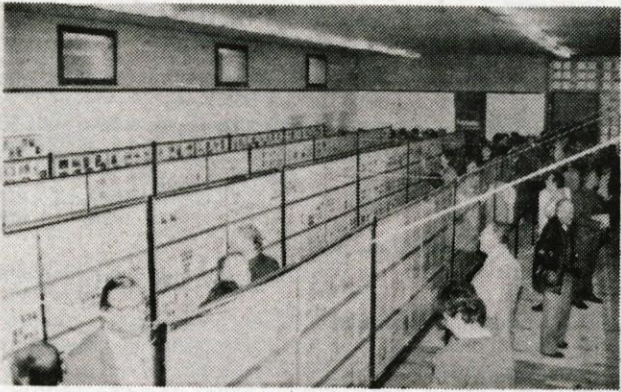
JELOVICA

TRGOVINA S POHIŠTVOM
Sp. Besnica 81

**OKTOBER
MESEC VAŠEGA
NAKUPA
UGODNI KREDITI**

Informacije
☎ 064-403-871

Filatelija "Slovenika"

Škofja Loka, 13. oktobra - V soboto je bila v galeriji v škofjeloškem gradu otvoritev državne filatelistične razstave na temo SLOVENIKA in menjava znamk, kjer so organizatorji (FZS in Filatelistično društvo "Lovro Košir") poskrbeli, da je 14 zbirateljev pripravilo na ogled 17 svojih zbirk. Hkrati je bil možen tudi ogled muzeja PTT Slovenije v gradu Stara Loka. Prikaz razstave je pokrival skoraj vsa področja filatelije od študijskih in tematskih zbirk, žigastva in maxifafile. Razstava je bila tematsko omejena na gradivo, ki obravnava področje Slovenije, saj je naša osamosvojitve od nekdanje Jugoslavije skrčila število možnih razstavljalcev. Zato sam obseg razstave ni bilo merilo za filatelistično bogastvo slovenskih filatelistov. V zbirkah doma je še precej filatelističnih zakladov, le malokdo pa se potrudil te svoje bisere tudi razstaviti javnosti.

Torej, državna filatelistična razstava LOKA FILA 92 je bila razpisana kot ocenjevalna razstava tematskih zbirk na temo Slovenika. Osnova ocenjevanja bodo smernice za ocenjevanje "tematskih zbirk" v skladu s pravilnikom GREV (Splošnih pravil mednarodne filatelistične zveze FIP). Rezultati ocenjevanja bodo objavljeni prihodnjo nedeljo 18. oktobra, na zadnji razstavi dan. ● H. Brudar, foto: D. Gazvoda

Ocene in načrti

Čeprav je za končno oceno, kaj in kako se je letos dogajalo na področju tako imenovanih komunalnih dejavnosti po krajih in krajevnih skupnostih na Gorenjskem, še prekmalu, se obrisi prave slike že kažejo. Najbrž bi za večino lahko rekli, da so pričakovali, ali da so si vsaj v začetku leta, ob sprejemanju programov, želeli več. Ob pripravljenosti, da kljub pomanjkanju proračunskega denarja prispevajo (še vedno) tudi svoj dodatni delež, pa so marsikje rezultati ta trenutek pravzaprav ugodnejši, kot je bilo pričakovati. Vsaj za komunalno področje krajevne samouprave bi lahko oceno tako opredelili.

Drugače pa je z društvenimi dejavnostmi. Če poletje smo bili priča številnim prireditvam, ki so dodobra oživile našo etnografsko in kulturno dediščino, pri čemer pa je bil največkrat in predvsem osnovni cilj, dobiti nekaj denarja, za nadaljevanje dela; neredko kje pa tudi za preživetje. Niso bili redki primeri, ko so se nekdanji tradiciji gasilskih vesel, zdaj s tovrstnimi prireditvenimi dejavnostmi pridružila različna turistična, športna, kulturna... društva in njim podobne dejavnosti. Celo organizacija Rdečega križa ni hotela zaostajati ponok na terenu na tem področju.

Nedvomno je ob letošnjem dogajanju in uresničevanju načrtanih in bolj ali manj uspešno uresničenih programov prav zdaj pravi čas za resno in konkretno razmišljanje, kaj bomo v programe zapisali, da bi jih potem na način, ko zagotovo spet ne bo šlo brez dodatne pripravljenosti krajev za delo in podporo, uresničili. ● A. Žalar

V mesecu varstva pred požari

Številne dejavnosti gasilcev

Kranj, 9. oktobra - Občinske gasilske zveze na Gorenjskem so tudi za letošnji oktober, mesec varstva pred požari, pripravile obsežne programe dela. Kot ponavadi bodo tudi tokratne aktivnosti namenili članstvu gasilskih organizacij, delu z mladino in preventivi v bivalnem okolju.

Razne komisije pri občinskih zvezah organizirajo strokovne psvete in srečanja za člane društev. Predsednik komisije za preventivo pri OGZ Kranj Cveto Lebar nas je seznanil, da so za člane teh komisij in poveljnice društev pripravili posvet že 25. septembra, ko so si ogledali tudi urejenost protipožarne zaščite v kranjski Savi. Letos namenijo posebno pozornost najmlajšemu članstvu. Do 15. oktobra bo odprt razpis za osnovnošolce na temo gasilstva, 11. oktobra načrtujejo pohod na Jakob nad Predvdvorom, 24. oktobra popoldne pa bo na Kokrici kviz iz teoretičnih in praktičnih znanj. Ta mesec bodo po društvi opravili tudi tečaje za mlade člane, obenem pa odprli vrata gasilskih domov za druge prebivalce.

Kot je razvidno iz programov drugih gorenjskih gasilskih zvez, povsod načrtujejo podobne naloge. Članstvo bo pregledovalo orodja in urejalo opremo ter preizkusilo svojo usposobljenost na raznih vajah. Prebivalcem bodo omogočili ogled gasilske opreme in načina uporabe gasilnih aparatov, hkrati pa bodo ob pregledu stanovanjskih in gospodarskih stavb ugotavljali pomanjkljivosti pri varstvu pred požari. Na Jesenicah bo vodstvo OGZ med drugim obiskalo vsa društva in se pogovorilo o njihovih potrebah v 1993. letu. V Trzinu bodo gasilski funkcionarji sodelovali v štirih radijskih oddajah, predvidevajo pa tudi obnovo gasilske zbirke v muzeju. V Radovljici poleg drugega pripravljajo dvodnevno izobraževanje za poveljnice društev zadnji oktobrski vikend. V Škofji Loki bodo oktober izkoristili tudi za zbiranje zgodovinskega gradiva in pripravo društvenih kronik. V mnogih gasilskih krajih bodo gasilci razstavili tehnično opremo in s plakati ter transparenti opozorili na nevarnosti požarov. ● S. Saje

KRATKE GORENJSKE

Tudi gasilci najstarejši naročniki - Kranj - Gorenjski glas letos praznuje 45 let izhajanja. Takrat, pred 45 leti, sta okrajna in občinska gasilska zveza, ki sta imeli svoje prostore nad gostilno Stari Mayr, razposlali priporočilo vsem gasilskim društvom in gasilcem v njih, naj se naročijo na Gorenjski glas. V Savi v Kranju je takrat Industrijsko gasilsko društvo naročilo dva izvoda Gorenjskega glasa. ● (ip)

Krajevna skupnost Primskovo

Nemočni brez sodelovanja krajanov

V krajevni skupnosti bodo ta teden z različnimi prireditvami proslavili krajevni praznik. - Predsednik skupščine KS Darko Mesec: "Marsikateri naloge ne bi opravili, če ne bi bilo pripravljenosti ljudi, da s prostovoljnim delom in z lastnimi sredstvi le-to omogočijo."

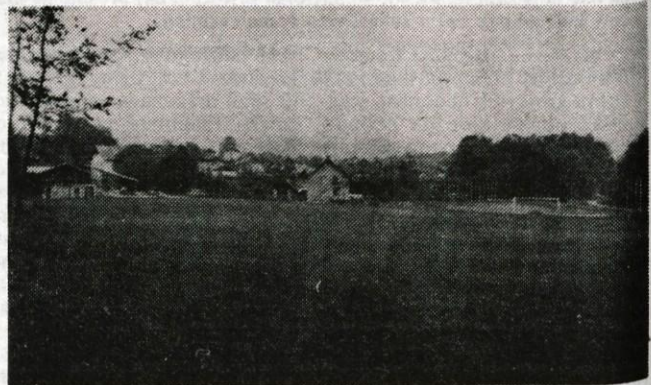
Primskovo, 13. oktobra - Z otvoritvijo prenovljenega nogometnega igrišča ob 15. uri in tekmo državne mladinske reprezentance ter domačih nogometašev se danes (torek) v krajevni skupnosti začnejo prireditve ob letošnjem krajevnem praznovanju. Program bodo popestrili gasilci, ki letos praznujejo 70-letnico obstoja in uspešnega delovanja društva, šahisti balinarji, strelci osrednja prireditve pa bo v soboto, 17. oktobra, ob 18. uri v dvorani Zadržnega doma na Primskovem.

"Povezano s preteklostjo in obdano z navdihom nove mlade slovenske demokracije, ki je prinesla kar precejšnje družbene spremembe, je letošnje praznovanje krajevnega praznika v krajevni skupnosti Primskovo v kranjski občini," je v uvodniku glasila krajevnega skupnosti, ki je izšlo pred praznikom, zapisal predsednik skupščine KS Darko Mesec. Leto je naokrog, ko so si po lanskem praznovanju v krajevni skupnosti zastavili precej nalog. Danes ugotavljajo, da je bilo ob odvisnosti od občinskega proračuna to leto precej bolj "sušno", kot so pričakovali. Denar, ki ga v krajevni skupnosti dobijo, ne zadostja niti za osnovno dejavnost. Če ne bi bili krajani pripravljeni z lastnim delom in sredstvi podpreti nekaterih načrtov, ki so se jih lotili, bi pravzaprav vse skupaj bilo precej skromno.

"Letos so se pri tem najbolj izkazali nogometaši, ki so obno-

vili nogometno igrišče in za to porabili ogromno finančnih sredstev in lastnih moči. Pohvala gre tudi društvom: gasilskemu, ki letos praznuje 70-letnico, balinarjem, članom kulturnih skupin, šahistom oziroma športnikom, Rdečemu križu oziroma vsem krajanom in krajanke, ki so kakorkoli prispevali k urejanju in živahnemu dogajanju v krajevni skupnosti," pravi Darko Mesec. Ob tem pa ugotavlja, da imajo danes krajevne skupnosti, kakršna je na primer Primskovo s šest tisoč prebivalci, premalo vpliva in praktično nobenih materialnih možnosti za urejanje prostora in reševanje osnovnih in najbolj nujnih komunalnih problemov.

"Prihodnja reorganizacija občin bo to morala upoštevati, saj se nam nič kolikokrat dogaja, da nas krajani opozorijo na ta ali oni problem, kot njihovi predstavniki, ki so nam na volitvah zaupali, pa nas je lahko zgolj sram, da smo tako nemo-

Danes (torek) bo 15. uri bo svečana otvoritev prenovljenega nogometnega igrišča, v četrtek ob 16.30 pa bo med drugim pred Zadržnim domom zanimiva gasilska vaja.

čni. Če dam za primer samo Likovarjevo ulico: lepi lokali so ob tej cesti, na samo cesto in okolje, ki sta nevzdržna, pa ne moremo vplivati. Ali pa Jezerska cesta; v dveh letih so ob njej zrastle lepi lokali, kot gobe po dežju, cesta pa je nemogoča. Tudi z Zadržnim domom imamo težave in vsa stvar okrog njega postaja že več kot neodgovorno neugledna," je med obiskom v pogovoru s predstavniki KS kritično ocenjeval predsednik sveta KS Drago Česnik.

V prazničnih dneh velja razumeti takšna razmišljanja kot

dobrohotno kritično oceno, ki pa naj po praznovanju čimprej spodbudi k ustreznejši, boljši in drugačni rešitvi v jutrišnjem dogajanju predvsem v današnjih obsestnih krajevnih skupnostih. Nenazadnje so uspehi, ki so jih v krajevni skupnosti Primskovo z lastnim delom in prispevkom dosegli v zadnjem letu kljub temu tolikšni, da očitke nemoči pri reševanju pomembnih problemov za krajane ne bi smel še naprej ostajati trpka grenčica v naši mladi demokratični državi. ● A. Žalar

Slovesno praznovanje v Lomu

Lom, 12. oktobra - Pod imenom Lomski semenj so v nedeljo v krajevni skupnosti Lom v trziški občini proslavili krajevni praznik. Slovesnosti so se začele v prenovljeni cerkvi s slavnostno mašo, ki jo je vodil nadškof Alojzij Turk, med visokimi gosti pa sta se je poleg domačinov udeležila tudi predsednik slovenske skupščine dr. France Bučar in predsednik trziške občinske skupščine Peter Smuk.

Po maši so pod lipo najprej zaigrali člani trziškega pihalnega orkestra, potem pa so se krajani in gostje v sprevedu z nadškofom Alojzijem Turkom in kranjskim dekanom Stanetom Zidarjem ter trziškim dekanom Francem Mačkom napotili proti Domu krajanov,

kjer se je praznovanje nadaljevalo. Najprej je bila na programu blagoslovitev gasilskega doma in gasilske opreme domačih gasilcev, v programu pa so nastopili pevci iz Loma. Praznovanje pa je potem potekalo v vselem razpoloženju domačega ansambla in ob postrežbi, ki so jo pripravili domačini, saj so napelki najrazličnejše pecivo in vsem postregli tudi z golažem, kakršnega so že po običaju pripravili vedno na dosedanjih krajevnih praznovanjih.

Predsednik sveta KS Franc Lorenčak je ob tej priložnosti poudaril, da gre zahvala za pravico letošnjega prvega tovrstnega praznovanja, povezanega z večletnim prenavljanjem cer-

40 let GD Goriče

Tradicije ne gre zanemariti

Letence, oktobra - 7. septembra letos je minilo 40 let, ko je bilo v kranjski občini ustanovljeno Gasilsko društvo Goriče. Kakšne slovesne proslavitve tega jubileja doslej sicer še ni bilo, vendar pa častni predsednik društva Ivan Mali, ki je bil vse do 35-letnice tudi predsednik, meni, da bi bilo škoda, če ne drugega, v gasilskih vrstah pozabiti nenazadnje vsaj lepo 40-letno tradicijo.

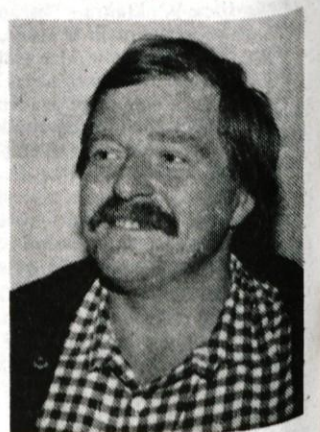
"Tudi uspehov v društvu v prvih dveh, treh desetletjih ni bilo malo. Saj smo se gasilci na našem območju usposobili za varstvo pred požari in za gašenje, se opremili in z različnimi akcijami nenazadnje veliko naredili tudi na celotnem območju krajevnega skupnosti." Čeprav morda malce razočaran, da se gasilci v društvu ob jubileju niso še dobili in dogovorili, da bi na neki način slovesno obeležili delo in jubilej, je Ivan Mali prepričan, da je med člani še vedno pripravljenost za živahnejšo dejavnost v prihodnje. Morda bi bilo treba le kanček dobre volje in pobuda, ki jo je zato ob tej priložnosti tudi dal, da bi se še letos dobili in se pogovorili o delu v štiridesetih letih in načrtih za naprej. ● A. Ž.

Pokošen pašnik, zanemarjen park

Javorniški Rovt, oktobra - Pašna skupnost v Javorniškem Rovtu v krajevni skupnosti Javornik - Koroška Bela v jeseniški občini je samostojna zadnjih pet let. Pred letom 1987 so bili člani Pašne skupnosti iz Rovta vključeni v Pašno skupnost Koroška Bela. Osamosvojili so se, kot je med nedavnim obiskom pripovedoval predsednik Pašne skupnosti Peter Razinger, na željo krajanov oziroma članov, zato da bi kot samostojni bolje gospodarili.

Danes ima Pašna skupnost 17 članov; toliko kot nekoč. Imajo skupni 4 hektare velik pašnik za spomladansko in jesensko pašo ter vmesno čistilno košnjo. S te vaške paše pa potem vodijo živino tudi na višinsko pašo, ki traja štiri mesece od maja do sredine oktobra. Čeprav, kot so razlagali na srečanju, v vaški skupnosti Javorniški Rovt pogosto iz doline dobivajo očitke, zakaj se sploh jezijo, če na primer na višinski paši nimajo vode, ali zakaj se razburjajo nad parkom, saj nimajo tako nič živali, to ni res, pravijo:

"Glavna problema sta vzdrževanje pašnikov in lastništvo; slednje predvsem zato, ker je večina agrarnih upravičencev že pokojnih. Zemljišča so bila namreč včasih srenjska last. Zdaj pa krajevna skupnost največkrat ne kaže pravega razumevanja. V Javorniškem Rovtu, kjer hodijo ljudje res v dolino na delo, se vendarle pretežno ukvarjajo tudi z gozdom in z živino. Že ves čas. Danes imamo okrog 60 glav goveje živine, 45 glav drobnice in še živino po hlevih. Torej to ven-

Peter Razinger

darle ni tako malo. Resnično pa nas moti, da je za zanemarjen park, predvsem na račun ribičev, veliko razumevanje, za urejeno pašo in vodo na pokošnem pašniku zraven pa ne."

Vodstvo vaškega odbora krajevnega skupnosti Javornik - Koroška Bela se strinja s člani Pašne skupnosti. Zato bodo nejasnosti, kakor tudi ureditev napajanja na najlepši planini v Sloveniji - na Belski planini, ali, kot ji pravijo, Svečici, skušali razrešiti in se dogovoriti za usklajeno in skupno delo na enem od prihodnjih sestankov. Člani Pašne skupnosti, kot je poudaril predsednik Peter Razinger, so še kako za to. Saj so na primer pred skoraj desetimi leti opravili že na tisoče ur, da so si s pomočjo komunalne in zemljiške skupnosti uredili pašnike. Trenutno pa na Belski planini končujejo tudi gradnjo pastirske kočice. ● A. Žalar

V javnih delih na Gorenjskem

Delavci se čutijo izkoriščane

Številni brezposelni, ki delajo v javnih delih, se pritožujejo, da dobijo premalo denarja za svoje produktivno delo, prikrajšani pa so tudi za nekatere druge pravice. A tak je pač značaj javnih del.

Škofja Loka, 9. oktobra - Na Gorenjskem že drugo leto potekajo javna dela, ki naj mnogim brezposelnim ohranijo delovno kondicijo in jih obdržijo konkurenčne za iskanje trajnejše zaposlitve. Lani je v 14 programih 150 brezposelnih opravljalo javna dela zlasti v komunalni infrastrukturi, letos jih je v 42 programih že 216. Po letu dni so se pokazale tudi nekatere slabosti. Na eno od njih so v imenu delavcev v javnih delih opozorili tudi območni svobodni sindikati, in sicer v Škofji Loki, kjer ta dela opravlja kar desetina brezposelnih v občini.

»Delavci v javnih delih ocenjujejo, da delajo produktivno, da dlje časa delajo polni delovni čas in da so ta dela redna programska aktivnost organizacije, za katero delajo,« je povedal predsednik območnih svobodnih sindikatov **Sandi Bartol**. »Na sindikat so se obrnili z oceno, da jih izrabljajo in naj jim pomagamo posredovati pri tistih, ki so odgovorni za njihov status. O tem smo se pogovorili s predstavniki krajevnih skupnosti (Stara Loka - Podlubnik), občinskega izvršnega sveta in skupnosti za zaposlovanje. Nekateri delavci že daljše obdobje opravljajo javna dela, delajo tako rekoč polni delovnik in dosegajo tudi pričakovane delovne rezultate.

Kjer se ugotavljajo dolgoročne potrebe po takih delih, naj bi se njihov status spremenil v redno delovno razmerje. S tem bi si pridobili tudi pravice, ki sicer izhajajo iz rednega delovnega razmerja, dopustov, regresov, nagrad in podobnega. Tudi tistim, ki bodo obdržali status delavcev na javnih delih in za to dobijo skromno nadomestilo, naj bi izvršni svet iz proračunov namenil večji delež stimulacije. Ministrstvu za delo

pa predlagamo, naj se tem ljudem omogoči tudi dopust in pripadajoči regres, sorazmeren s časom, kar opravljajo javna dela. Zahtevamo tudi, da se poostri nadzor nad javnimi deli. Gre za to, da bi jih naročniki, ki v cenovni politiki tržijo svojo storitev, upoštevali polno ceno delovne sile, nič več ne zlorabljali. V nekaterih krajevnih skupnostih so našo pobudo sprejeli; tam, kjer so v ozadju spekulativni nameni, kajpada ne. Tudi zavod za zaposlovanje je z razumevanjem sprejel misel, naj bi brezposelni v javnih delih delali do enega leta, naprej pa naj bi njihov status drugače uredili. V izvršnem svetu pa so reagirali, kot je bilo pričakovati, namreč da v proračunu za trajnejšo zaposlitev delavcev v javnih delih ni sredstev.

Javna dela niso prava zaposlitev, bolj socialna pomoč brezposelnim in priprava na njihovo kasnejšo polno zaposlitev. Ta status pa daje manj pravic, kot jih imajo zaposleni, in seveda tudi manj denarja, čeravno tudi ti ljudje delajo tako rekoč polni delovnik. Za pridnost pri javnih delih bi jih lahko nagradili z rednim delov-

Brezposelne, ki delajo na javnih delih, v Škofji Loki zastopa Franci Pokorn, ki je že leto dni tudi sam v isti koži. »1989. leta sem v Mesoizdelkih po lastni krivdi izgubil zaposlitev. Ker sem bil brez nadomestila, sem se na predlog zavoda za zaposlovanje odzval javnim delom. Zdaj že domala leto dni (s premorom v dveh zimskih mesecih) na območju Podlubnika in Stare Loke opravljam razna komunalna dela,« je povedal Franci Pokorn. »Vsak dan delamo polnih osem ur, pohvalijo nas, da smo pridni in prizadevni in priznavajo, da bi brez nas komunalnih storitev ne mogli opraviti. Za svoje delo dobimo nadomestilo, ki je prejšnji mesec znašalo okoli 12 tisočakov, od tega je bilo 9.300 tolarjev z zavoda za zaposlovanje in 2.800 tolarjev kot nagrada s strani izvršnega sveta. Ta mesec, pravijo, bo 15 odstotkov več. Menimo, da je naše delo vredno več, zaslužili pa bi si tudi dopust in regres.«

nim razmerjem, če bi tudi pri naročnikih javnih del obstajal ta interes. Toda zanje so javna dela veliko cenejša, delovna mesta bi terjala veliko več denarja. V krajevni skupnosti Stara Loka Podlubnik, kjer se s skupino pri javnih delih ukvarja Ernest Lotrič, so z njihovim delom zadovoljni in po svojih močeh podpirajo njihove pobude. »Pri nas imamo z delavci v javnih delih res srečno roko. Ker pridno delajo, bi bili lahko deležni podobnih pravic, kot jih imajo sicer delavci iz dela. Pogledati bi bilo treba v zakon in k pogodbi, ki jo imajo ti ljudje z zavod-

dom za zaposlovanje, dodati ustrezen aneks,« predlaga Ernest Lotrič. »Potrebe po komunalnih delih so v krajevni skupnosti velike, tudi pozimi bodo še, zato bi radi, da javna dela tečejo naprej.«

Sindikalne pobude za izboljšanje položaja teh ljudi so še na pol poti. Zaenkrat so jim za njihove delovne rezultate lahko poplačali samo z nekaj višjo nagrado. Izvršni svet je nekoliko povečal stimulacijo, ki predstavlja petino njihovega mesečnega prejemka. Poslej se bo ta znesek gibal od 4.000 do 9.000 tolarjev. ● D. Z. Žlebir, foto: G. Šinik

Pogoltnemo ponos, da nahranimo otroke

Škofja Loka, oktobra - V družinah, ki zaradi nizkih dohodkov, brezposelnosti in podobnih nesrečnih okoliščin tolčejo revščino, so na predlog centrov za socialno delo že dlje časa deležni pomoči Rdečega križa. Svoje čase so se revni tamkaj le oblačili, zdaj pa mnogi prihajajo tudi po pakete s hrano.

Zavojev s hrano niso deležne samo družine z begunci, ampak vse pogostejše tudi naše domače družine. V Škofji Loki, denimo, so od avgusta dalje pri Rdečem križu razdelili skoraj 400 prehranskih paketov. Med prejemniki so povsem dostojne slovenske družine, ki si z nizkimi dohodki vse težje privoščijo celo vsakdanji kruh. Če so otroci lačni, pač požrejo svoj ponos in se postavijo v vrsto za pomoč.

»Petčlanska družina smo, žena je brez službe, jaz pa sem že več mesecev na čakanju,« je povedal družinski oče, eden od 50 prosilcev, ki so se v petek zvrstili za tovrstno pomoč. »Mož je brezposeln, prebijamo se z nizkim osebnim dohodkom, komaj 15 tisočakov

zaslužim,« je dejala druga žena v vrsti za paket. »Stroški življenja v bloku so veliki, tudi za otroke na srednji šoli veliko porabimo, drugi pa je hvala bogu že samostojen. Hudo nam je prosjačiti za hrano, a kaj moremo.«

Tudi mlado žensko, ki je svoj zavoj odpeljala kar z otroškim vozičkom, so po hrano poslali z občinskega centra za socialno delo: »Oba z možem sva zaposlena, jaz sem sicer še na porodniškem dopustu, plači imava nizki. Dobila sem 12 tisočakov porodniške, mož pa 18 tisočakov plače. Prvič prosiva za tako pomoč, saj nama je ta mesec zaradi nakupa oziromne zmanjkalo denarja celo za sprotno hrano.«

Prizor, ko revni pridejo po hrano...

Paketi Rdečega križa, ki jih izdajajo v škofjeloški vojašnici, podobno pa se dogaja tudi drugje na Gorenjskem in po Sloveniji, niso kdove kako bogati. Olje, pralni prašek, mesne in zelenjavne konzerve, moka,

sladkor, mleko v prahu, same najnujnejše stvari. Pomagajo pa preživeti. Nekateri se zavedajo dobrodelnosti, ki so je deležni, drugi ne rečejo niti hvala. ● D. Z., foto: G. Šinik

GLASOVA
ANKETA

Krompir, jabolka, paprika, čebula...

Jesenski ozimniški nakupi dodobra osušijo denarnice. Štiričlanska družina nakup ozimnice velja dobrih 38 tisočakov, so ondan izračunali televizijski kolegi, upoštevaje cene iz ljubljanske tržnice. Naši tokratni sogovorniki nimajo tolikšnih stroškov z ozimniškimi nakupi, ker jih večinoma modro porazdelijo na nekaj mesecev, zmanjšujejo pa jih tudi pridelek domačega vrta, sadovnjaka ali njive.

Mira Šubic iz Delnic v Poljski dolini: »Starši imajo kmetijo, na našem vrtu pa tudi zraste precej tistega, kar porabimo čez zimo, tako da kupimo le papriko za vlaganje, sestavine za mešano solato. Krompir in čebula sta doma, sadje tudi, tako da nas

jesenski nakupi ne stanejo veliko. Na kurjavo pa smo tako ali tako mislili že spomladi.«

Tomaž Finžgar iz Škofje Loke: »Samo trije smo v družini, zato se za zimo ne zalagamo z velikimi količinami pridelkov. Letos smo kupili 60 kilogramov krompirja in 40 kilogramov ja-

bolke, kar velja okoli tri tisoč tolarjev. Naša ozimnica je vsa s tržnice. Drva za to zimo pa imamo na srečo že spravljena.«

Ivanka Malenšek iz Škofje Loke: »Na domačem vrtičku in v njeni pridelam precej svoje ozimnice, le krompir moram kupiti vsako jesen. Sicer pa so tudi z lastnim vrtom stroški, pomislimo le na gnoj, semena in drugo. Če bi morala kupiti vso ozimnico na tržnici, bi najbrž celo s svojo solidno pokojnino težko prišla skozi. Kako neki zmorejo tisti z 18 tisočaki in manj!«

● D. Z. Žlebir, foto: G. Šinik

Prostovoljno zdravstveno zavarovanje

Odpri telefon: 211-835, 211-860

Vprašanja v zvezi s prostovoljnim zdravstvenim zavarovanjem, s katerim se bomo po novem letu lahko ognili doplačil zdravstvenih storitev, kar pridno pošiljate. V petkovem časopisu smo odgovorili štirim bralkam, tokrat odgovarjamo dvema. Hkrati vas še naprej vabimo, da vprašate, kar vas zanima. Odgovore pripravlja Nataša Kus iz Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, območna enota Kranj.

Bojan V. iz okolice Kranja: Kakšna bodo doplačila za zobo-zdravstvene storitve in pripomočke, ali se bo mogoče prostovoljno zavarovati za vso razliko do polne cene, kolikšna bo premija? Ali bodo pri zavarovanju podobne omejitve (glede starosti, bolezni) kot pri življenjskem zavarovanju?

Odgovor: Po uvedbi prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja bodo morali zavarovanci, ki ne bodo prostovoljno zavarovani, za zdravljenje zob in ustnih bolezni doplačati 15 odstotkov cene storitev, za zobnoprotetične storitve 55 odstotkov, za ortopedske, ortorične, slušne in druge pripomočke 15 odstotkov (kadar bodo le-ti potrebni zaradi posledic bolezni) oziroma 20 odstotkov (kadar bodo potrebni zaradi posledic poškodbe izven dela), za očne pripomočke pa bo v obeh primerih potrebno doplačati 50 odstotkov.

Vsem naštetim doplačilom se bo mogoče v celoti izogniti s prostovoljnim zavarovanjem v okviru paketa popolno zdravstveno zavarovanje. Višina zavarovalne premije za omenjeni paket bo predvidoma 12.000 tolarjev, zagotovo pa ne bo višja od 15.000 tolarjev.

Pri prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju ni nobenih omejitev glede starosti in zdravstvenega stanja zavarovancev, zavarovalni pogoji bodo za vse enaki.

Janez Lesar iz Kranja: Sem na invalidskem vozičku (zlom hrbtenice), zanima me, kako bo po novem z doplačili za 100-odstotne invalide.

Odgovor: Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju omogoča invalidom, ki imajo po predpisih pokojninskega in invalidskega zavarovanja najmanj 70-odstotno telesno okvaro in niso prostovoljno zdravstveno zavarovani, uveljavljanje pravic do neodložljivih medicinskih storitev brez doplačil, torej v celoti v breme ZZZS. Vendar je obseg storitev, ki veljajo za neodložljive, izredno ozek, zato je tudi za invalide z najmanj 70-odstotno telesno okvaro priporočljivo prostovoljno zdravstveno zavarovanje, bodisi za paket popolno zdravstveno zavarovanje, bodisi za katerega od ožjih paketov, v skladu z njihovimi specifičnimi interesi in možnostmi.

Zdravljenje paraplegije in tetraplegije je v celoti zajeto v obveznem zdravstvenem zavarovanju, zato zanj ni potrebno dodatno prostovoljno zavarovanje za doplačevanje do polne vrednosti storitev. Bolnikom s paraplegijo in tetraplegijo so z obveznim zavarovanjem v celoti zagotovljena tudi zdravila in pripomočki, ki so potrebni za zdravljenje teh bolezni, kadar jih uveljavljajo po postopku, standardu in v obsegu, ki je predpisan za obvezno zdravstveno zavarovanje. Zavarovanci, ki želijo pripomočke oziroma storitve, ki so izven predpisanih standardov za obvezno zavarovanje, pa si lahko uveljavljanje le-teh, na stroške ZZZS, zagotovijo s prostovoljnim zdravstvenim zavarovanjem za paket nadstandard.

Otrokom prijazno šolo

Kranj, oktobra - Letošnji teden otroka je od 5. do 11. oktobra potekal pod geslom »Otrokom prijazno šolo«. Na to temo pripravljajo šolarji po Sloveniji tudi zdaj že tradicionalni otroški parlament. Kot je dejal predsednik Zveze društev prijateljev mladine dr. Ludvik Horvat, so se otroški parlamenti po šolah, občinskih skupščinah in na republiški ravni uveljavili kot zanimiva in resne pozornosti vredna oblika svobodnega izražanja otrok, njihovih mnenj o vprašanjih, ki jih zadevajo.

Kranjski otroški parlament bo zasedal v sredo, 28. oktobra, ob 10.30, tokrat namesto v skupščini v osnovni šoli France Prešeren. Ob osrednji letošnji temi »Otrokom prijazno šolo« bodo najmlajši parlamentarci pregledali, kaj je bilo glede pobud in predlogov otrok storjenega od lanskega parlamentarnega zasedanja na temo »O stotih problemih prostega časa«. ● D. Z.

Begunskega centra ne bo več?

Jesenice, 12. oktobra - Na sestanku, ki so ga predstavniki jeseniškega izvršnega sveta in skupščine občine pripravili s predstavniki republiškega Urada za begunce so se pogovarjali o problematiki barakarskega begunskega centra na Hrušici, ki ga pozimi nikakor ne morejo ogrevati, obenem pa tudi o širši problematiki beguncev v tej obmejni občini.

Jesenice imajo več kot 2.000 beguncev, od tega jih je približno 500 v begunskem centru. Jesenice zaradi izredno slabih ekonomskih razmer in slabega socialnega stanja nikakor ne morejo poskrbeti za toliko beguncev. V zadnjem času namreč tiste družine, ki so sprejele begunce, opozarjajo, da jih niso zmogljive več preživljati.

Na sestanku so se zato domenili, da bodo poskušali begunce iz centra razseliti. Tudi brez begunskega centra bodo v jesenški občini imeli kar precejšnje probleme z oskrbo številnih beguncev pri družinah. ● D. S.

Zakaj nam to delajo?

Ljubljana, 9. oktobra - Petek je bil dan solidarnosti otrok sveta z otroki iz Bosne in Hercegovine, najmlajšimi in najbolj ranljivimi žrtvami brezumne vojne v tej nekdanji jugoslovanski republiki. Dan solidarnosti je minil ob geslu »Zakaj nam to delajo«, ki zbujajo sočutje in občutek odgovornosti za trpljenje, ki ga doživljajo najmlajši prebivalci na bosanskih tleh.

Veliko žrtev te vojne, pretežno mater z otroki, je beguncev na slovenskih tleh. Prebivalci Slovenije smo z množico beguncev, ki že presega število 70 tisoč, solidarni, kolikor moremo. V tem letu se je zvrstilo tudi že nekaj akcij za pomoč begunskim otrokom. Ena od teh pa poteka prav zdaj, ko slovenski šolarji pomagajo svojim manj srečnim vrstnikom v begunskih centrih. Prispevali naj bi jim šolske potrebščine, saj se je v mnogih centrih prve oktobrske dni začelo šolsko leto za otroke v izgnanstvu.

Podražitev vrtcev ne bo?

Ljubljana, 9. oktobra - Prejšnji teden je vlada preklicala sklep o napovedani 30-odstotni podražitvi vrtcev. Ocenila je namreč, da tolikšno povečanje prispevka staršev ni sprejemljivo, čeprav cene storitev v vrtcih zaostajajo za siceršnjo rastjo cen. Vrtci se bodo podražili, vendar verjetno kasneje in ne za tolikšen odstotek.

Krščanski demokrati o šolstvu po letu 1990

Staršem ni vseeno, kakšen "izdelek" dobe iz šole

Škofja Loka, 12. oktobra - Osrednja prireditelja sobotne predstavitve krščanskih demokratov v Škofji Loki je bila okrogla miza na temo Naše šolstvo po letu 1990. Vincencij Demšar je k pogovoru povabil prejšnjega šolskega ministra dr. Petra Vencija, sedanjega dr. Slavka Gabra, starološkega župnika Andreja Glavana, očeta štirih šoloobveznih otrok Jureta Zupanca, poseben gost pa je bil predsednik KDS Slovenije Lojze Peterle. Okrogla miza je bila sorazmerno dobro obiskana.

Temo o šolstvu so škofjeloški krščanski demokrati izbrali, kot je dejal Vincencij Demšar, zato, ker je bil prejšnji minister iz sosednje (kranjske) občine, sedanjí je domačin in ker so šolska vprašanja sploh aktualna in ker krščanskim demokratom ni vseeno, kako se njihovi otroci izobražujejo in vzgajajo. Žal zaradi strogo odmerjenega časa (na poludrugeto uro) ni bilo priložnosti za iskričevša trenja mnenj o prihodnosti slovenskega šolstva, ki smo jih na tiho pričakovali zlasti od obeh ministrov; krščanskega demokrata Vencija in liberalnega demokrata Gabra. Sicer pa je tudi res, kot sta pritrdila oba, da šolstvo ne sme biti odvisno od tega, kateri stranki pripada trenutni minister, v bistvu gre pri obeh za podobne cilje, razlike so predvsem v "niansah".

Radikalni preobrat v slovenskem šolstvu se ni začel šele po letu 1990, je pripomnil k naslovu okrogle mize dr. Slavko Gaber, pač pa že pred koncem starega režima, z odklonitvijo skupnih jugoslovanskih jeder, z odhodom predmeta STM iz šol, s srečanja v Slovenji Gradcu, ko je bila predlagana vključitev vedenj o religijah v posamezne predmetne vsebine, s 600 podpisov proti usmerjenemu izobraževanju... Po letu 1990 so se začele spremembe zgolj nadaljevale. Gabrova vizija je strpno zgraditi dober šolski sistem, ki ga ne bo mogel spreminjati kdorkoli in kadarkoli. Na ministrstvu nadaljujejo začeto delo na področju učiteljskih plač, kadrovske sestave, napredovanja učiteljev, v delu sta zahtevna projekta za maturo 1995 in 2001, predlog parlamentu za finančno potrditev pomembnosti izobraževanja in znanja, zaokroža se sistem poklicnega šolstva, vertikalne povezave, zlasti med strokovnim srednjim in visokim izobraževanjem, proučujejo modele zasebnega šolstva, predvsem pa skušajo najprej popraviti, kar je slabega, v javnih šolah.

Župnik Andrej Glavan je pričakoval večjo demokratizacijo šolstva, zlasti hitreje spremembe v kvaliteti celostne vzgoje otrok, kot tudi sistematične rešitve glede verouka v šolskih prostorih. Jure Zupanc, nasprotno, hitrih, sprememb ni pričakoval, šola se bo po njegovem spremenila šele, ko se bodo spremenili učitelji (vprašanje generacije), dejal je, da se z ministrstvom Gabrom pričakovanja vernih staršev oddaljujejo. Motijo ga še vedno prisotni ideološki simboli preteklosti, kot Titove slike v šolah, naslavljanje učiteljic s tovarišicami ipd.

Alenka Bajželj, pobudnica ustanovitve dveh klubov staršev za boljšo šolo (na šentviški in loški gimnaziji) je pripomnila, da je o vlogi staršev v modelih razvoja našega šolstva zelo malo govora in da imajo starši premalo možnosti soodločanja o izobrazbi in vzgoji svojih otrok. Starši se tudi še vedno boje represije, nujno bi bilo zunanje preverjanje šol. Dr. Peter Vencelj se je strinjal, da je vzgojna dimenzija v šoli zanemarljiva in da se v marsičem želi obdržati status quo. Zlasti bo po njegovem potrebno zgraditi most sodelovanja med šolo in družino.

● H. Jelovčan

Jeseniški ELIM je prodan

V ELIMu ni bilo niti za znamke

Jesenice, 12. oktobra - Pred dvema letoma se je začel stečaj jeseniškega podjetja ELIM. Delavci so prejeli svoje terjatve. ELIM so prodali šele na tretji dražbi po izključni ceni 30 milijonov tolarjev, kupili pa so ga občina, Dominvest Jesenice in Oniks Jesenice.

Stečajni upravitelj nekdanjega jeseniškega podjetja ELIM je posredoval informacijo o tem, kako in zakaj je ELIM moral v stečaj in kako je potekal stečajni postopek v tej firmi. Pred dvema letoma so vsem delavcem izdali odločbe o prenehanju delovnega razmerja, delavci pa so nato uveljavili svoje pravice za čas brezposelnosti pri pristojnem zavodu za zaposlovanje.

Že pred začetkom stečajnega postopka podjetje praktično ni več poslovalo, proizvodnje ni bilo. Podjetje ni imelo nobenih finančnih sredstev, z dovoljenjem stečajnega senata je bilo dokončanih nekaj elektromontažnih del. Denarja ni bilo več niti za poštne znamke, kaj šele za kaj drugega. Izvršni svet občine je posodil denar za nabavo kurilnega olja, finance so se dale dobiti le s prodajo osnovnih sredstev podjetja v stečaju. Z izkupičkom od prodaje so plačevali elektriko, komunalno, delo popisne komisije. Prodaja osnovnih sredstev je povzročila kar precej vprašanj, a stečajni upravitelj sprašuje, kako naj podjetje, ki je v stečaju, pride do finančnih sredstev za poravnavo obveznosti, ki redno v stečaju nastajajo.

56 upnikov je svoje terjatve prijavilo stečajnemu senatu. Obravnavali so jih na dveh narokih. Za poplačilo terjatev upnikom je bilo treba dobiti finančna sredstva, kar se je dalo napraviti le s prodajo dela premoženja podjetja v stečaju. Ko je podjetje prišlo na dražbo, je bila njegova izključna cena 50 milijonov dinarjev. Prva dražba ni bila uspešna, prav tako ne druga, na tretji pa so kot interesi nastopili občina Jesenice, Dominvest Jesenice in Oniks Jesenice, ki so Elimovo premoženje kupili za izključno ceno 30 milijonov slovenskih tolarjev.

Stečajni upravitelj pravi, da delavci niso ustrezno in pravilno prijavili svojih terjatev iz naslova neizplačanih osebnih dohodkov ter nadomestil in stroškov in je zato njihovo terjatev prekrakal. Šele na koncu postopka pred sodiščem združenega dela v Kranju so po besedah stečajnega upravitelja delavci praviloma razčlenili svoje terjatve, ki jih je tudi v celoti priznal, razen dela osebnih dohodkov nad zajamčenimi osebnimi dohodki. Sodišče jim je tudi ta del osebnih dohodkov priznalo. Pritožbe zoper to odločitev ni vložil.

Zdaj so v teku še nekateri gospodarski spori, stečajni upravitelj pa pripravlja predlog osnutka za glavno delitev stečajne mase. Stečajno maso predstavljajo denarna sredstva, pridobljena s prodajo premoženja na Hrufici in v zelo majhnem delu sredstva, dobljena iz sodnih postopkov zoper dolžnike podjetja ELIM. Stečajni upravitelj še ne more oceniti, če bo stečajna masa še zadoščala za pokritje terjatev upnikov oziroma v kakšni višini jih bo mogoče poplačati. ● D. Sedej

Plače v pravosodju od pomladi nezakonito zaostajajo

Bodo sodniki tožili državo?

Anton Šubic: Sodniki smo enotni, da imamo klavno sodstvo, da smo izkoristili vse normalne poti, papirji romajo sem in tja, odgovorni nam pritrjujejo, spremeni pa se nič."

Kranj, 12. oktobra - Nič nenavadnega ni, če štrajkajo delavci v gospodarstvu, tudi štrajkov v zdravstvu in šolstvu smo se že privadili. Nekoliko čudno pa zveni grožnja, ki prihaja iz slovenskega pravosodja. To, da bi štrajkali sodniki, ena od treh vej oblasti, je vse prej kot običajno. O razlogih nezadovoljstva, ki se poraja v slovenskem pravosodju, smo se pogovarjali z Antonom Šubicem, vodjo enote Temeljnega sodišča v Kranju.

»Ustavni zakon terja reorganizacijo sodstva najkasneje do konca leta 1993. Sedanji minister Kozinc je pošteno povedal, da Drnovškova vlada, niti on sam, v kratkih šestih mesecih do volitev nima namena posegati v tako zahtevno in obsežno delo. Gre za objektivni izgovor, ki pa v naših očeh ni opravičljiv. Ne moremo pristajati, da se nekatere nujne stvari prelagajo na obdobje po izvolitvi nove vlade.«

Ste s svojim ministrstvom, ministrom zadovoljni?

»Nujno bi bilo ločiti ministrstvo za pravosodje od ministrstva za upravo. Problem je star, trenutno tudi nimamo realnih zagotovil, da bi do ločitve v kratkem času prišlo. Pravosodje rabi svojega ministra. Sistem je tako maloštevilen v primerjavi z upravnim, da s svojimi problemi zbledi, vsakokratni pravosodni minister se pretežno ukvarja z upravnim aparatom. Gre pa tudi za načelno stališče, da eno ministrstvo ne more združevati dveh vej oblasti, sodno in izvršilno.«

Najbrž ni problem samo v reorganizaciji sodstva. Praksa kaže, da je učinkovitost sodstva, njegova avtoriteta, v precejšnji meri porušena tudi z zastarelo kazensko zakonodajo?

»Hkrati za reorganizacijo je potrebno korenito spremeniti procesno in materialno zakonodajo na vseh področjih. Vsi želimo boljše, bolj elastično zakonodajo, ki bo ljudem (strankam) zagotavljala večjo pravno varnost, sodiščem pa omogočila večjo učinkovitost. Kazenska zakonodaja je v postopku, epiloga še ni. Verjetno ne bo šlo za globoko renovirano zakonodajo, ampak dodelavo, tudi nekdanjih zveznih zakonov.«

Večkrat se pojavlja vprašanje neodvisnosti sodstva. Ste v sedanjem sistemu bolj ali manj neodvisni kot v starem enopartijskem?

»Gre za dve vrsti neodvisnosti. Notranjo zgradi vsak sodnik sam, drugo, zunanjo, oblikuje okolje, zakonodaja, ureditev v sistemu. V okrnjeni zuna-

"V pravosodju že vrsto let poslušamo "demogogijo", da moramo deliti usodo nacionalnega dohodka. To razumemo. Ne terjamo nekih ne-realnih plač, ne moremo pa se znebiti občutka, spoznanja, da nekatere službe veliko bolje funkcionirajo tudi zato, ker so v primerjavi s sodnim sistemom veliko boljše nagrajevane in opremljene. To ni kritika na sosedov plot, je pa res, da primerjava med odgovornostjo, zahtevnostjo, pogoji za delo sodnika z upravo vojaškim strokovnjakom ali delavcem policije v odkrivalnem postopku ne vzdrži, tudi po plači ne.«

nji neodvisnosti sem kot notranje neodvisnosti sodnik lahko neodvisen. Zase lahko povem, da ne prej ne zdaj nihče ni vplival na mojo odločitev pri sojenju. Res pa je v zadnjih dveh, treh letih v primeru Elana sodišče dobilo nekaj vprašanj, poizvedovanj iz vlade oziroma od takratnega ministra za industrijo in gradbeništvo. Takega komuniciranja dotlej nismo poznali. Sodnik bi ga lahko štel v nedovoljen poseg v zadevo, ki še ni končana, v njegovo notranjo neodvisnost.«

Kaj pa podkupovanja, o katerih se včasih šušlja?

»Tega v naši enoti ne poznamo. Šušljanja se porajajo iz subjektivnih doživljanj dela sodstva. Vloga sodnika, ki arbitrir v nekem sporu, je že sama po sebi nevhvaležna. Vsakršna odločitev, ki jo sodnik sprejme na podlagi ustave, zakona, izkušenj, poštenosti, ni všeč eni od prizadetih strani. Od tod tudi nenaklonjenost, govoričenja o podkupninah, ki pa jih vsak sodnik zna razumeti.«

Koliko zasluži sodnik?

»Zadnja neto sodnikova plača brez minulega dela in brez 10-odstotne stimulacije za preseganje norme je 55.600 tolarjev.«

Za sodstvo je zadnji dve leti značilna zelo velika fluktuacija. Lahko komentirate s številkami?

»Odgovoril bom drugače. Na sodišču sem deset let, trenutno sem med 23 sodniki sedmi po starosti in sodnih letih. Trend odhodov s sodišča še ni zaključen. Večji odlivi prihajajo v valovih, en val jemlje sodnike zdaj, pred sprejemom odvetniškega zakona, ki predvideva, da nekdo, ki je danes sodnik ali tožilec, dve leti ne bo mogel opravljati odvetniškega posla na istem območju.«

Na mesta starih, izkušenih sodnikov prihajajo mladi. Kaj to pomeni?

»Vrzel med odhodom in prihodom novega sodnika traja skoraj eno leto. Eden od pogostih vzrokov je nesklepnost republiške skupščine, ki voli sodnike. Na tri sodnike, ki so zdaj končno izvoljeni, čakamo že od pomladi. Med čakanjem se organiziramo tako, da podelimo najbolj nujne zadeve, večina zadev pa počaka na novega sodnika. Mladi sodniki so sicer polni voljne, vendar rabijo čas za uvajanje. Posledica so zastoj, pogosto tudi po svoje upravičeno nezadovoljstvo strank. V kranjski enoti rešujemo v okviru razmer karseda hitro. V kolektivu ni ležernosti, pasivnosti. Po drugi strani pa se zaradi nespremenjenih materialnih pogojev, neustreznega načina nagrajevanja po vseh slovenskih sodiščih pojavlja določena apatičnost, občutek brezizhodnosti, popuščaja primarna srčnost do sodniškega poklica.«

"Konec septembra smo imeli v enoti Temeljnega sodišča v Kranju skupaj 11.690 neresenih zadev. Največ se vedno na področju gospodarskih sporov, gospodarskih in klasičnih izvršb. Dokler bo zakonodaja taka, da bo sodišče namesto funkcije sojenja prevzemalo po sili razmer instrumentarij plačilnega prometa, bodo številke tako visoke."

Kakšne so poti, da izterjate svoje?

»Svojo usodo skušamo izboljšati prek vseh mogočih in legitimnih vzvodov, to je prek stanovskega združenja, slovenskega sodniškega društva, prek predsednikov kot predstojnikov pravosodnih organov, smo pa prepričani, da zaslužimo poglobljeno argumentirano razpravo in oceno v sloven-

skem parlamentu, do katere, žal, še ni prišlo. Vsi imamo polna usta pravne države, konkretnih aplikacij za potrditev teh velikih besed pa ni. Potrjuje se že skoraj oguljena fraza, da ima vsaka država tako pravosodje, kakršno hoče.«

Menite, da gre za načrtno zapostavljanje?

»Ne, pač pa za manipulativno razmišljanje, češ na sodišču so poklicu predani ljudje, ki nočejo, ne morejo menjati službe, ostajajo iz notranje samodiscipline, delajo kljub slabim pogojem, plačam.«

Boste sodniki štrajkali?

»Razmišljanja slovenskih sodnikov so različna. Nekateri se zavzemajo za organizirano obliko štrajka, bile so pobude, da bi sodniki preprosto odklonili delo kot predsedniki oziroma namestniki volilnih komisij pri novih volitvah, kar bi lahko pripeljalo do blokade volitev. Sam nisem ne za prvo, ne za drugo obliko, takšen boj kot bi bil naš neligitimen izraz nezadovoljstva. Bolj se nagibam k temu, da bi sodniki prek svojega sindikata preprosto tožili državo za denar, ki nam ga dolguje. V slovenskem pravosodju teče organizirana akcija, da bi sodniki državo točili. Država zamuja s plačilom, nezakonito ne izplačuje, kar bi morala, zato je trenutno tožba proti državi še najbolj čisto legitimno dejanje. Ta teden imamo zbor sodnikov Temeljnega sodišča v Kranju, na katerem se bodo sodniki opredelili do predloga za tožbo.« ● H. Jelovčan

MEGAMILK

200-letnica fare in prihoda Valentina Vodnika na Koprivnik

Praznovanje in prepoved vasi

Koprivnik, 9. oktobra - Prihodnje leto bo minilo dvesto let od druge posvetitve farne cerkve na Koprivniku in od prihoda Valentina Vodnika v faro, v kateri je župnikoval od 1793. do 1796. leta. V kraju in v občini pripravljajo za prihodnje leto bogat program praznovanja, ki so ga strnili pod skupni naslov "Vodnikovo leto".

Januarja se bodo po bohinjskih vaseh vrstile trikralske kolednice. Februarja bodo na Gorjušah in še v nekaterih vaseh prireditve, na katerih bodo predstavljali bohinjsko ljudsko izročilo. Marca bo razstava slik, ki so jih slikarji - amaterji iz radovljiške občine naslikali med letošnjo slikarsko kolonijo na Koprivniku in na Gorjušah. Aprila bo na Koprivniku novinarska konferenca o Vodnikovem letu, na Gorjušah in tudi v drugih vaseh bodo predstavili del Mahničeve igre o Vodniku, v praznovanje pa se bodo vključili tudi likovniki iz osnovne šole v Bohinjski Bistrici.

Maja bo na Koprivniku problemska konferenca o razvojni problematiki hribovskih območij v Sloveniji in piknik PEN kluba.

Osrednje prireditve bodo junija in julija. 12. junija bodo pripravili posvet o Valentinu Vodniku, na trgu pred farno cerkvijo prikazali ljudske običaje in v osnovni šoli odprli razstavo ročnih del. Proti večeru bo maša, po maši v farni cerkvi koncert operne pevke Olge Gracelj, zvečer pa slovesen začetek Vodnikove kuhinje v gostilni Korošec. 30. julija zvečer bodo prikazali modo od Vod-

nikovih časov do danes (poudarek bodo dali domačim materialom), naslednji dan, 31. julija, pa bo osrednja proslava v spomin na Valentina Vodnika.

Ves dan bo vaški semenj, ta dan pa bodo tudi začeli organizirano akcijo z naslovom "Koprivniška in gorjuška hiša vabita".

1. avgusta bo na Koprivniku in Gorjušah dan Triglavskega narodnega parka, 5. avgusta slavnostna seja občinske skupščine, 15. avgusta pa se tekmovalje slovenskih citrarjev. Septembra bo na Gorjušah folklorna kolonija za bohinjske otroke na temo "kako so se igrali naši dedki in babice". Oktobar bodo posvetili Janezu Jalnu, novembra bodo po vaseh predstavljali Vodnikove pratike, de-

cembra pa bodo Vodnikovo leto sklenili z božično kolednico in drugimi običaji.

Na seji častnega odbora so program še nekoliko dopolnili. Dr. Ludvik Toplak je predlagal pogovor o pridelovanju zdrave (bio) hrane, Jože Dežman oblikovanje blagovne znamke za Koprivnik in Gorjuše, Dane Zajc pa večer, na katerem bi pesniki in pisatelji predstavili aktualizirane Vodnikove pesmi. Slišali smo tudi za pobudo, da bi obnovili mlin na vater, ki je do nedavnega stal v Koprivniku, in za željo, da bi v Vodnikovem letu spet začeli s poukom v podružnični šoli. Glavni pokrovitelj praznovanja bo zavarovalnica Triglav. ● C. Zaplotnik

NOVO V KRANJU
MENJALNICA
D-D Publikum
na Bleiweisovi 16
(točno tam, kjer sprejemamo male oglase za Gorenjski glas)

Pisateljeva bukharna

KNJIGE NA KILOGRAME

Jesenice - To, da se pisatelji poleg pisateljstva ukvarjajo z najrazličnejšim, je splošno znano. Le nekaj pisateljev je pri nas, ki so zaradi svoje (tudi tržne) uspešnosti preskočili v izključno pisateljstvo, vsi drugi morajo poleg knjig napisati (narediti) še kaj drugega.

Nekateri kot na primer Edo Torkar pa so dolga leta gojili upanje, da se od pisateljstva vendarle da tudi živeti in preživeti. Torkarjev pisateljski opus obsega kakšnih deset knjig in ogromno objavljanih tekstov po časopisih in literarnih revijah. Pred štirimi leti je prejel za svoje pisateljstvo Prešernovo nagrado Gorenjske. Morda je kdo pričakoval, da nagrada pisateljem pomeni kakšno ustvarjalno spodbudo ali vsaj spodbudo bralcem, da pogostejše posegajo po avtorjevih knjigah.

"Nagrade na splošno nimajo niti takega niti drugečnega vpliva, niti tako imenovane nacionalne nagrade. Pavle Zidar je na primer dobil slovensko Prešernovo nagrado, toda bralcem niso nič bolj posegali po njegovih knjigah, zakaj bi potem po mojih. Sploh pa je med cenjeno literaturo, to je tamo, ki ima odmev pri literarni kritiki in ki sploh nekaj šteje in literaturo, ki jo bralci množično berejo, ogromna razlika. Pred časom me je zanimalo, kaj ljudje berejo, povpraševal sem po knjižnicah in ugotovil, da so najbolj brani slovenski avtorji Ivan Sivec, Bogdan Novak, pa tudi v knjigarnah se najvšeje knjige izvrstno prodajajo. Literarna kritika pa teh avtorjev ne ceni zelo visoko," razmišlja Edo Torkar, ki je v zadnjem času naredil nekaj radi-

kalnih sprememb v svojem delu in življenju; tudi preselil se je z Jesenic v radovljiško občino.

Med najznačilnejšimi spremembami je morda ta, da ne piše več ali skoraj ne piše več, če pa morda piše, pa malo ali skoraj nič ne objavlja. Toda to nima nobene zveze s tem, da je protestno izstopil iz Društva slovenskih pisateljev, ko je izgubil nekatere ugodnosti samostojnega kulturnega delavca. Knjige pisec pač izdaja takrat, ko ima kaj povedati. Edo Torkar trenutno bralcem ne pripoveduje nič novega, pač pa jim je prav zdaj potegrel z izborom svojih kratkih zgodb iz zadnjega petnajstletnega obdobja, ko je, kot je sam v uvodu zapisal, svoje zgodbe še zapisoval, zdaj pa jih otroku pripoveduje in še to le take resnične. Pravkar so z naslovom Pripovedovalec izšle v jeseniški Mali Čufarjevi knjižnici, kjer njegove knjige doslej praviloma niso izhajale. (Pač pa so izhajale v njegovi založbi Književni zadrugi Jesenice, ki pa tudi ne obstaja več; pod lastnim založništvom je očitno Torkar potegnil črto.) Zanimivo pa so te izbrane zgodbe brez dvoma tudi zato, ker jih je avtor vrstil v knjigo po lastnem izboru. Bralec ima pred sabo torej portret Edo Torkarja, pripovedovalca zgodb. Ker se knjiga priširina najti zgodb zaključki, bra-

lec pa bi morda rad prebral še katero, se avtor ob zaključku nekako opravičuje, zakaj ni več zgodb, vsaj tistih dobrih, z dvema zapisoma - Najtežje je začeti in Zakaj so moje zgodbe tako kratke. Bralec je tako potolažen, upanje pa imata oba: avtor si bo morda čez čas premislil in začel pisati z lahkoto in tudi daljše zgodbe, morda kar roman, bralec pa bo v knjigi prebral kako stran več Torkarjevega pisanja. Kajti pisatelj Edo Torkar je prišel do spoznanja, da izključno od pisanja knjig ni mogoče preživeti, zato se zdaj ukvarja z bukharno, zbira stare knjige in jih prodaja. Ko se pisatelj enkrat otrese iluzij, da je mogoče pri nas izključno pisati knjige in od tega živeti, se ukvarja s čim drugim in v prostem času spet - piše knjige. No, Edo Torkar, ni posegel kam daleč proč od knjig, pač pa je ostal kar pri njih. Na podstrešju stavbe Gledališča Tone Čufar na Jesenicah ima že lep čas bukharno, odprto ob četrtkih popoldne in sobotah dopoldne. V dveh majhnih prostorih je natlačeno starih knjig, obiskovalcev se tare, izbirajo pa med knjigami, pregledujejo stare časopise, tudi predvojnne, pa revije, kratka vse, kar je tiskanega. Nekateri pridejo kar z nahrbtniki, saj so v tej bukharni knjige na kilograme, ne po kosu. Nekateri iščejo klasike, ki jih v knjigarnah že leta ni,

saj ni ponatisov na primer Dostojevskega, nekateri se zanimajo le za stare notne zapise, drugi spet povprašujejo po literaturi o prvi svetovni vojni in podobno.

"Kje dobim stare knjige? Tudi na odpadu, kamor jih pripelejo ljudje, ki počistijo po omarah ali podjetja, ki se selijo, nekateri podirajo hiše, pa se na podstrešjih najde med papirji ogromna in celo dragocena kulturna dediščina s starimi zapisi, ki bi leteli v peč. Nekateri mečejo proč, drugi zbirajo, za marsikaj se zanimajo tudi institucije, kot so arhiv ali muzej. Ljudje pa berejo veliko, le kupovati knjig v knjigarnah v knjigarnah ne morejo, saj so predrage; starih knjig, pri tem mislim stare od pet let naprej pa do sto in več pa je še povsod dovolj. Samo zbrati jih je treba. Bralci in kupci prihajajo iz vse Slovenije, tudi iz Ljubljane, čeprav je bukharn v Ljubljani kar nekaj, na Gorenjskem pa le moja na Jesenicah. Še sam sem bil presenečen, kakšno je pravzaprav knjižno bogastvo pri nas. Pa ne le knjižno, tudi listin, ki sodijo v arhiv, je na kupe, le da ljudje sploh ne pogledajo, kaj vse imajo. Tega prej tudi sam nisem vedel, ko sem knjige pisal in bral, zdaj ko jih zbiram za bukharno, pa je podoba povsem drugačna." ● Lea Mencinger

ZBIRKA POLJSKE VOJNE POEZIJE

V reviji BOREC (revija za zgodovino, literaturo in antropologijo) je te dni izšla antologija poljske poezije iz let 1939 - 1945 z naslovom ALARM. V prevodu Toneta Pretnarja in Rozke Štefanove bodo tako lahko slovenski bralci brali pesmi dvainpetdesetih avtorjev, ki so si sicer tako tematsko kot generacijsko različni, skupno pa jim je usodno zgodovinsko dogajanje, v katerega so bili postavljeni.

"Medvojna poljska poezija je v svojem tonu in miselnih razsežnostih zabeležila globoko človekovo bivanjsko negotovost spričo narodove ogroženosti, dvom o vrednotah civilizacije, izrazila trpko ali ironično razpoloženje nad ideali humanizma, a hkrati tudi neomajno vero v odrešilni smisel trpljenja in žrtve. Prav v izrazitem razponu je ta poezija enkratna. Zanj res velja, da je nadomestila zgodovinske petih let vojne," je v spremni besedi h knjigi napisal Niko Jež.

Prvi slovenski izbor poljske poezije je pod naslovom Žalost zmagoslavja že leta 1947 pripravil Tine Debeljak, knjiga pa je v le 500 izvodih izšla v Argentini. Vanjo pa so bili vključeni le pesniki v emigraciji, zato so izpadle pesmi na temo npr. varšavske vstaje, pa celotno delo najmlajših pesnikov vojne generacije.

Vsa ta poezija je zbrana v pričujoči antologiji, katere izdanišni cilj je pregled širokega tematskega in generacijskega izbora. Gradivo je izredno obsežno, predstavljeni so pes-

niki - borci, pa tisti, ki so se borili na tujih tleh, bili v taboriščih; iskali so rešitve in izpovedovali brezup. Tako lahko tudi sodobni bralec prepozna občutek dežele, ki je prepojena s krvjo predvsem civilnega prebivalstva - Poljska je to med drugo svetovno vojno v svoji razdvojenosti med Vzhodom in Zahodom prav gotovo bila. In ne nazadnje nam bo pričujoča zbirka morda ravno zaradi tega še bližja: v zadnjem letu zaradi

bližine brezumne vojne vedno bolj lahko občutimo tisto, kar so Poljski pesniki izpovedovali pred pol stoletja. "Največ prevodov je nastalo v drugi polovici lanskega julija v zagrebškem hotelu International," je zapisal prevajalec dr. Tone Pretnar. "Iz Slavonije so prihajale vesti o vojnih žrtvah in vojaških napadih. Zagreb se je spreminjal v molilnico za mir."

M. Ahačič

SPOZNAJTE SLOVENIJO

Ljubljana, 8. oktobra - Pretekli teden so v prostorih slovenske Vlade predstavili knjigo Spoznajte Slovenijo, ki je te dni izšla v sodelovanju Cankarjeve založbe in Ministrstva za informiranje.

Delo je prispevek k promociji Slovenije in je namenjeno predvsem tujini, zato je, razen v domačem, na voljo še v treh jezikih: v nemščini, angleščini in italijanščini. Minister za informiranje Jelko Kacin je ne predstaviti dejal, da knjiga presega okvir običajnih brošur, ki so znane v svetu. "To ni knjiga za na polico. Gre za gradivo, ki je namenjeno delovni uporabi." V desetih poglavjih je trinajst avtorjev prikazalo geografsko umeščenost dežele, ljudi v njej, posebno poglavje je namenjeno procesu osamosvajanja, pa gospodarski obnovi, kulturno-zgodovinski predstavitvi, najzanimivejšim slovenskim mestom, turizmu, športu in Sloveniji, kot jo vidijo tujci. Na koncu so še osamostojeni podatki in informacije o tujih predstavništvih pri nas in naših v tujini.

Bogato ilustrirana knjiga bo tako predvsem eden od sestavnih delov palete informativno-propagandnih gradiv vlade, zato je Ministrstvo za informiranje od celotne naklade 20.000 odkupilo kar 10.000 izvodov za potrebe državnih organov. Sicer pa bo knjigo po ceni 1.700 SIT, kot pravijo pri Cankarjevi založbi, moč kupiti na vseh običajnih prodajnih mestih.

M. A.

PRIREDITVE TEGA TEDNA

KRANJ: KOMEDIJA ZA IZVEN - V Prešernovem gledališču bodo v petek, 16. oktobra, ob 19.30 uprizorili komedijo Raya Cooneya ZBEŽI OD ŽENE za abonma petek II, konto in izven.

RADOVLJICA: O AMERIKI - V dvorani radovljiške knjižnice bo danes, v torek, ob 19.30 Janez Pretnar ob diapozitivih govoril o Ameriki 500 let po Kolumbu.

JESENICE: MUZEJSKI VEČER - V Kosovi graščini bodo v četrtek, 15. oktobra, ob 18. uri Vid Černe predstavil knjigo Borovška vas.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše razstavlja akademski slikar Milan Batista. V galeriji Mestne hiše je na ogled pregledna razstava tihožitij Antona Plemlja. V galeriji Lipa razstavlja slike Mira Narobe. Lena Šajn razstavlja vitraže v restavraciji Yasmin. JESENICE - V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava ilustracij Miroslava Šupota. V pizzeriji Bistr'ca v Mojstrani so na ogled fotografije Nepal 91. V pizzeriji Ajdna V Žirovnici razstavlja akrile Vojko Otovič. V bistroju Želva na Jesenicah razstavlja fotograme Istvan Hgymas.

BOH. BISTRICA - Usnjarski muzej in Mali vojni muzej (prva sv. vojna) sta odprta ob sredah, sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure.

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeve hiše je na ogled razstava gvašev in barvnih risb akad. slikarja Štefana Planinca ter slik akad. slikarja Jona Gala Planinca.

KRANJSKA GORA - V Linjekovi hiši (etnografski muzej) razstavlja olje slike Jakov Hura.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja je na ogled razstava slik akad. slikarja Poldeta Oblaka, v galeriji Fara pa fotografije na temo "Konj". V galeriji Loškega gradu je na ogled filatelistična razstava ob letošnji LOKAFILA 92. V galeriji ZKO-Knjižnica razstavlja Zlata in Jože Volarič. Danes, ob 17. uri bo v knjižnici I. Tavčarja ura pravljic, jutri, ob 18. uri pa bo Jože Balant ob diapozitivih predstavil Afriko. Zbirke Loškega muzeja so na ogled vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB razstavlja risbe in pasteje akademski slikar Dušan Premrl, v galeriji Kurnikove hiše pa David Premrl.

KAMNIK - V pritličju gradu Zaprice je odprta razstava oblikovalca Oskarja Kogoj, ki je bila spomladi letos na ogled v Milanu. V razstavišču Veronika so na ogled likovna dela kamniških srednješolcev.

SLEDI NARAVE IN IZROČILA

Kamnik - S POSREDOVANJEM Kulturnega centra Kamnik je v renesančnem pritličju gradu Zaprice v Kamniku od 24. septembra do 25. oktobra 1992 postavljena razstava SLEDI NARAVE IN IZROČILA V SODOBNEM OBLIKOVANJU. PRISPEVEK OBLIKOVALCA OSKARJA KOGOJA. Razstava je bila slovenski prispevek na XVIII. milanskem trienalu, ki je potekal spomladi 1992 pod naslovom: "Življenje med stvarmi in naravo. Načrtovanje in izživ okolja". Avtorji razstave so: Lenka Bajželj, komisar, dr. Stane Bernik, art director, oblikovalec postavitev pa je Marjan Kocjan. Razstavo je izvedel STOL inženiring.

Oblikovalec Oskar Kogoj brez dvoma sodi v sam vrh sodobnega slovenskega in evropskega oblikovanja, saj si je upravičeno renome ustvaril z uspešnimi razstavami v Benetkah, Københavnu, Milanu, Nürnbergu, Lucci, Jeruzalemu, Vidmu in drugod. Izredno bogata je tudi bibliografija o njegovem ustvarjanju, izdal pa je tudi knjigo NATURE DESIGN /Padova, 1985/, kjer je predstavljena metodologija njegovega oblikovalskega dela.

Dosedanji oblikovalski opus Oskarja Kogoj, ki ga lahko označimo s pojmi: samonikla ustvarjalnost, inovativnost, samosvoja razpoznavnost, nenehno iskateljstvo, nesporna kvaliteta in izredna eleganca; vse pa navdihneno iz naravnih /pra/ oblik prirode ali oplemenitenosti s historičnimi izročili in arhitekturo. Izhajanje iz oblik organskih in anorganskih naravnih form je Kogojev oblikovalski kredo. Kogojevi izdelki, večinoma tudi uporabni predmeti, s strukturami naravnih materialov, z jasno spoznavnimi naravnimi oblikami, so tudi visoko funkcionalni in estetski, obenem pa ohranjajo skulpturalno umetniško sporočilnost v načinu množične industrijske produkcije.

Ko se sprehajamo med razstavljenimi eksponati: predalnikom, mizo, stolom, trinožnikom, ogledali; smučmi in športnimi loki; žepnimi in lovskimi noži; lesenim posodjem, vinskih steklenicami in kozarci, sončnimi žepnimi urami, uhani, maskotami za Mediteranske igre 1978, se verjetno najdlje pomudimo pri Kogojevem "Venetskem konju", enem izmed vrhuncev avtorjevega ustvarjanja, kjer je združil idejo in znanje oblikovalca in kiparja z venetsko zapuščenostjo in izročilom. V Kogojevem "Venetskem konju" se je materializiralo znano reklo, da nas umetnost pripelje k samemu sebi. Daje nam identiteto!

Na kamniški otvoritvi je izvedel glasbenik Lado Jakša praznizvedbo svoje skladbe, ki jo je posebej v ta namen posvetil oblikovalskim temam Oskarja Kogoj.

Dušan Lipovec

FILMSKO GLEDALIŠČE

Kranj - Ta teden se v večini gorenjskih kinodvoran v organizaciji Kinopodjetja Kranj znova začnejo ciklusi izbranih filmskih predstav, ki bodo trajale od oktobra pa tja do sredine decembra.

Jesenska filmska ponudba dobrih filmov ima devet predstav v okviru abonmaja, posamezne vstopnice pa bodo tudi na voljo. Otvoritvena predstava je španska kriminalna komedija z letošnjo letnico in naslovom Visoke pete. Neobičajna zgodba pod taktirko ekstravagantnega španskega režiserja Pedra Almodovarja govori o ljubezni, sovraštvu in drugih čustvih, ki junakinje tega filma potiskajo v nenavadna, groteskna in komična dejanja. Drugi film je razvpiti Bugsy, z dvema lanskima oscarjema in desetimi nominacijami ovenčan film, v katerem blesti Warren Beatty in še cela vrsta igralcev. Avstralsko-kanadski zgodovinski film Črna ogrinjača iz preteklega leta je posnet po romanu Briana Moora: gre za zgodbo mladega povzpetniškega jezuita, ki rešuje duše "divjakov" iz negostoljubne divjine Nove Francije v 17. stoletju.

Kdo ne pozna Brucea Willisa? V ameriškem akcijskem filmu Zadnji skavt je upodobil zasebnega detektiva, ki raziskuje v umazanem svetu, kriminala, korupcije, prostitucije, mamil in drugih nečednih poslov. Ocvrti zeleni paradižniki, letošnja ameriška melodrama, si je prislužila dve nominaciji za oscarja. Kathy Bates je gotovo igralsko ime, ki pritegne, ne nazadnje pa so tudi filmi ameriškega juga zanimivost posebne vrste. Tudi film Moj privatni Idaho je ameriški, je zgodba dveh mladeničev, ki s popotovanjem iz Idaha pa vse do Rima skušata spoznavati tako preteklost kot prihodnost - skozi sedanost. Ameriški pustolovski film Zadnji dnevi raja z letošnjo letnico bodo gledali vsi, ki ne morejo brez Seana Conneryja, pa če igra pustolovca ali vohuna. Scenarist filma Društvo mrtvih pesnikov je dogajanje postavil v amazonski pragozd, akcije in tudi ekološkega osveščanja ne manjka. Najboljši neameriški film preteklega leta je bil Evropa, ki je pobral tudi nagrado žirije na lanskem festivalu v Cannesu. Vsekar razlog, da je film vreden ogleda. Deveti film je navadno film presenečenja in tako bo tudi tokrat. ● L. M.

SREČANJE PISATELJEV

Litija - Jubileje, če že ne obešamo na veliki zvon, pa jim dajmo vsaj malo odmeva, predvsem, če gre za kulturni dogodek, kot je srečanje pisateljev Joži Munih Petrič, Janeza Švajncerja, Magde Stražišar, Minke Krvina, Ivana Sivca, Marije Nemančič, Anice Zidar, Pavle Voje, Zlate in Jožeta Volariča, ki so dosedaj na njih sodelovali.

Srečanje sta pred desetimi leti organizirala LITIJSKA KNJIŽNICA in KMEČKI GLAS na pobudo direktorja knjižnice Jožeta Sevljaka. Največ zaslug za uspešen potek pa imata gospe Joži Konjar in Rošana Maček, ki sta vseh deset organizirali in vodili s POTUJOČO KNJIŽNICO po naravno prelepih krajih od Litije, Bogenšperka, Gabrovke, Polšnika, Vač, Primskovega, Kresnic, Štange, do letošnjega na Dolah pri Litiji, ki je bilo 4. oktobra v lepi novi šoli ob navzočnosti številnih domačinov in njihovih šolarjev, ki so izvedli pester kulturni program.

Letošnji "šopek" pisateljev je bil nekoliko manjši. Udeležili so se Pavla Voje, Janez Švajncer, Marija Nemančič, Anica Zidar, Zlata Volarič in Jože Volarič, ob že omenjeni neutrudni Joži Konjar, ki je predstavila pisatelj, in Rosni Maček, ki je prebrala kratke odlomke iz njihovih del, na kar je še vsak povedal nekaj o svojem delu in sebi.

Srečanje so popestrili z likovnimi deli: Anica Zidar z risbami, Zlata Volarič s slikami in Jože Volarič s skulpturami, kar so si navzoči z zanimanjem ogledali.

Jože Volarič

SVET KRANJSKIH SINDIKATOV

ZNIŽANJE PLAČ? DA, TAKOJ, AMPAK SAMO V "BRUTO DELU"!

Socialni pakt med državo, sindikati, gospodarsko zbornico in drugimi delodajalskimi združenji ter kmeti je z narodnogospodarskega vidika morda res pametna stvar. Toda, kaj ko vsi zahtevajo odrekanje samo s strani delavcev.

Čeprav sam nisem ravno v kategoriji socialno ogroženih, se mi zdi, kot da mi kdo vrta s svedrom v glavo, ko me moja ministrica za delo in njena vladna kompanija vsak dan bolj intenzivno bombardirajo preko medijev s tezo o previsokih delavskih plačah kot o (ta trenutek) glavnem faktorju ekonomske nestabilnosti in glavni nevarnosti za uspešnost nadaljnjih stabilizacijskih procesov. Z drugimi besedami – delavci za svoje delo ob sedanjih stopnji produktivnosti gospodarstva dobijo bistveno preveč in se bodo zato morali v prid bodoči splošni družbeni blaginji precejšnjemu delu svojih sedanjih zaslužkov še dodatno odpovedati ali pa bodo proglašeni kot moralni krivci za morebitni gospodarski kolaps. S to demagoško tezo je vlada očitno prešla v odločilni nasok na sindikate, ki torej tvegajo, da bodo "odgovorni pred zgodovino", če ne bodo v imenu delavcev takoj podpisali

li ponujenega socialnega pakta. Tega pa si vlada očitno spet predstavlja čisto po svoje. Zadanje čase se namreč bistvo takšnega pakta reducira izključno na znižanje vrednosti tarifnih razredov (plač) v splošni kolektivni pogodbi. Zelo enostavno in učinkovito "socialno sporazumevanje" torej. Za vlado kajpak.

No, poskusiti seveda ni greh in vladi takšnega nesramnega sprenevedanja zaenkrat niti ni pretirano zameriti. Upamo lahko le, da sindikati ne bodo padli na tako poceni demagoške finte in bodo znali odgovornost pred javnostjo pravočasno in učinkovito prevladati nazaj na resnično odgovorne. Za kaj namreč pri vsej stvari dejansko gre?

Popolnoma nobenega dvoma ni, da so stroški podjetij in drugih delodajalcev za delavske plače zares visoki in glede na doseženo produktivnost vsekakor previsoki. Toda ne pozabimo – plače se delijo na bruto (kosmate) in neto (čis-

te) plače! in prav v tem grmu tiči zajec. Na tisto, kar delavec dobi v roke (neto plača), mora podjetje ali drug delodajalec plačati še, verjemite ali ne, približno 120 % raznih davkov in prispevkov državi za potrebe proračuna. Šele vse skupaj je potem (bruto) plača. In če vlada vpije, da so tako sezidane plače previsoke in jih je potrebno zaradi preživetja gospodarstva nujno znižati, ima seveda popolnoma prav. Vprašanje je samo, ali naj se delu svojih dohodkov v ta namen odpovedo delavci ali se bo morala država.

Rad bi videl genija, ki bi uspel dokazati, da se lahko zlasti najnižje plačana kategorija delavcev še čemu odpove. Ni pa treba biti noben genij za ugotovitev, da je naša država s svojimi davčninami nesporno ena najpožrejših držav na svetu. Žal pa ta "debeluška" ne kaže prav nobene volje za intenzivnejšo in iz zdravstvenih razlogov že več kot nujno potrebno shujševalno kuro.

Priljubljena je hujšati samo skupaj in sorazmerno s svojimi delavčki, sama pa nikakor. Seveda si človek težko predstavlja kako bodo ob takšnem proporcionalnem hujšanju že izgledali delavčki, ko bo država dobila šele "normalno težo".

Pa šalo na stran! Zgrešeno bi bilo sindikate pribijati na križ, ker ne dovolijo znižanja plač. Ravno obratno. V prizadevanjih za znižanje "bruto izdatkov za plače" smo pripravljene vlado podpreti z vsem srcem in z vsemi močmi. Samo povedati mora, čemu se je država pripravljena odpovedati, da zaradi znižanja bruto postavk v tarifnem delu kolektivne pogodbe ne bodo prizadeti že tako mizerni neto prejemki delavcev. Pa hitro! Časa ni več veliko, kajti gospodarstvo se res potaplja, mnogi delavci pa že sedaj skorajda stradajo.

Mato Gostiša

IZOBRAŽEVANJE SINDIKALNIH AKTIVISTOV – IMPERATIV

Za dobrega sindikalnega aktivista, predvsem sindikalnega zaupnika, danes ni več dovolj samo "hrabro srce", ampak je potrebno tudi veliko in še več strokovnega ter splošnega znanja.

Sindikalni zaupnik, ki ne razume bistva dosedanjih in bodočih sistemskih sprememb na družbenoekonomskem področju, ki ne pozna vsaj osnov delovnega prava, ki mu manjka poznavanje vsaj elementarnih pravil organiziranosti in poslovanja podjetij itd., je v svojem praktičnem sindikalnem delu kaj malo koristen, včasih lahko tudi škodljiv. Klasično "sindikalno gromovništvo" je v današnjih razmerah glede reševanja večine povsem konkretnih delavskih problemov popolnoma neučinkovito. Tudi sindikat je danes pri svojem delu lahko ustrezno učinkovit le, če k reševanju problemov pristopa na dovolj visokem strokovnem nivoju. Gromovništvo je pri tem lahko le "zaledna podpora", ne pa glavno orožje.

Izobraževanju sindikalnih aktivistov zato v Svetu kranjskih sindikatov, ki svoje perspektive že od samega začetka izrazilo gradi predvsem na krepitvi strokovnosti pri sindikalnem delu, namenjamo izjemno pozornost. V lanskem letu smo tako poleg nekaterih posamičnih predavanj organizirali celodnevni uvodni seminar v dveh delih za vse članke izvršnih odborov sindikatov podjetij in ustanov, ki je obsegal nekatere najosnovnejše teme, nujne za delo slehernega sindikalnega aktivista. Ta seminar bomo ponovili tudi letos za vse sindikate, ki so se na novo včlanili v SKS.

Izobraževanju (zlasti seznanitvi s pripravljajočo se novo zakonodajo s področja socialnega varstva in delovnih sodišč) bo posvečen tudi prvi del celodnevnega zasedanja skupščine Sveta kranjskih sindikatov, ki jo načrtujemo za 23. oktober 1992 na Brdu pri Kranju.

V prihodnje bomo poleg krajših seminarjev z aktualno tematiko skušali razviti predvsem tudi nekatere bolj poglobljene, študijske oblike izobraževanja kot npr. tečaj za sindikalne zaupnike in sindikalna šola v več ciklusih.

V drugem delu celodnevnega zasedanja bo skupščina Sveta kranjskih sindikatov razpravljala o uresničevanju druge faze razvoja kranjskih sindikatov, o uresničevanju ukrepov za hitrejšo uveljavljanje evropske učinkovitosti dela sindikatov in o novih dejavnostih SKS.

ISKRA ERO

Bo strokovna in druga pomoč sklada za razvoj rešila podjetje pred najhujšim?

Med podjetji, ki so se prijavila na vladni natečaj za pomoč pri sanaciji in prestrukturiranju podjetij, in ki so ustrezala razpisnim pogojem, je tudi podjetje "Iskra Ero d.o.o. Kranj", ki že nekaj časa posluje na robu svojih zmogljivosti.

Temeljni problem je visoka zadolženost, saj visoke obresti poberejo skoraj vse, kar podjetje ustvari s tekočim poslovanjem. Novo vodstvo podjetja zato ni moglo računati na rešitev vseh nakopičenih težav brez zunanje pomoči. Zato se je, kot že rečeno, prijavilo na vladni natečaj in 25. septembra 1992 tudi podpisalo pogodbo z Republiškim skladom za razvoj, o prenosu premoženja podjetja in s tem upravljanja na omenjeni sklad. Računajo, da bo vpliv vlade zlasti učinkovit pri spreminjanju sedanega financiranja (podaljšanje rokov za odplačilo sedanjih dolgov, delni odpis dolgov itd.) in da bo s tem podana možnost za uspešno sanacijo podjetij. Kot smo obveščeni, bo novi upravni odbor sklada začel z delom v podjetju predvidoma že v naslednjem tednu.

Nerealna bi bila pričakovanja zaposlenih, da bo "zdravljenje" podjetja potekalo brez težav in pretresov. Prvega so delavci doživeli pred dnevi, ko je okrog 60 zaposlenih prejelo sklepe o začasnem čakanju na delo doma. V postopku določanja začasnega presežnih delavcev smo ugotovili bistvene nepravilnosti, na kar smo takoj opozorili vodstvo podjetja.

Ker se zavedamo, da je problem presežnih delavcev realnost, se zavzemamo za to, da se breme začasnega prenehanja potreb po delu enakomerno porazdeli med vse zaposlene tako, da bodo izmenično na čakanju vsi delavci, katerih stalna prisotnost v podjetju ni stalno potrebna. Prvi razgovor z vodstvom je pokazal, da bomo o tem lahko dosegli ustrezen dogovor.

Breda Milčič

ALI KOLEKTIVNA POGODBA ZA NEGOSPODARSTVO VELJA?

O tem je tekel razgovor, ki ga je Svet kranjskih sindikatov organiziral s predsedniki sindikatov dne 8.10.1992 – s področja negospodarstva, ki so člani Sveta kranjskih sindikatov. Ugotovljeno je bilo, da se je vlada R Slovenije kljub protestom sindikatov odločila za intervencionizem in mimo veljavne kolektivne pogodbe določila s svojim sklepom izhodiščno plačo za negospodarske dejavnosti. Vlada je na tak način enostransko in samovoljno spremenila veljavno kolektivno pogodbo in določila izhodiščno plačo, ki sedaj temelji na rasti stroškov življenjskih potrebščin in ne tako kot to določa kolektivna pogodba, na rasti plač v gospodarstvu.

Takšen način suspendiranja tarifnega dela splošne kolektivne pogodbe za negospodarstvo in panožnih kolektivnih pogodb je v nasprotju z veljavnim pravnim redom v naši državi. Zato so nekateri sindikati dejavnosti že sprožili postopke pred Ustavnim in Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije, nekateri pa so vložili predloge za sodno varstvo pred sodišči združenega dela.

Sindikati s področja negospodarskih dejavnosti, ki so vključeni v Svet kranjskih sindikatov so na razgovoru resno razpravljali o predlogu SKS, da se takoj preko pravne službe vložijo individualne tožbe za izplačilo plač po kolektivnih po-

godbah. Vendar je bilo po daljši razpravi in tehtanju vseh argumentov odločeno, da se v tem trenutku v to akcijo ne gre.

Razprava je tekla tudi o ideji, ki jo bo potrebno v nadaljevanju še razdelati, to je možnost izdaje "državnih" obveznic za delavce v negospodarskih dejavnostih za neizplačani del

plač po kolektivnih pogodbah, podobno kot se že uveljavljajo "zadolžnice" v gospodarstvu.

Sklenjeno je bilo, da je potrebno takoj pristopiti k izdelavi konkretnega predloga za realizacijo ideje o izdaji "obveznic" za neizplačani del plač po kolektivnih pogodbah.

Aljoša Drobnič

V 9. številki IKS-a ne prezrite:

- > Pripravljamo nove dejavnosti
- > Zaustaviti pobesnelo odpuščanje
- > Zahtevajte zadolžnice!
- > Bodite previdni pri odpravninah!
- > Kaj storite, ko izgubite delo?
- > Plače v kranjskih podjetjih
- > Usodne spremembe pri zavarovanju
- > V Gradblincu spodbudni načrt!

PREGLED IZHODIŠČNIH DOHODKOV PO TARIFNIH RAZREDIH ZA SEPT. 1992 (bruto zneski)

KOLEKTIVNE POGODBE	Enostavna dela I.	Manj zaht. dela II.	Srednje zaht. dela III.	Zahtevna dela IV.	Bolj zaht. dela V.	Zelo zaht. dela VI.	Vseoko zaht. dela VII.	Najbolj zaht. dela VIII.	Izj. pom. naj. zah. d. IX.
SPLOŠNA KOLEKTIVNA POGODBA ZA GOSPOD.	31.717	34.903	38.977	43.456	49.158	58.673	66.611	79.303	95.137
KOVINSKA IN ELEKTROINDUSTRIJA	32.910	36.880	41.136	47.719	52.655	62.532	74.047	85.566	102.020
TRGOVINA	31.717	34.903	38.977	43.456	49.158	58.637	66.611	79.303	95.137
GOSTINSTVO IN TURIZEM	32.657	35.950	40.147	46.065	52.106	62.193	66.610	80.890	97.040
KEMIČNA, NEKOVINSKA IN GUMARSKA DEJAVN.	33.302	36.657	40.926	45.630	51.616	61.559	69.942	83.269	99.893
USNJARSKO-PREDEL. INDUSTRIJA	31.717	34.903	38.977	43.456	49.158	58.673	66.611	79.303	95.137
TEKSTILNA INDUSTRIJA	31.717	34.903	38.977	43.456	49.158	58.673	66.611	79.303	95.137
LESARSTVO	31.717	34.903	38.977	43.456	49.158	58.673	66.611	79.303	95.137
KMETIJSKA IN ŽIVILSKA INDUSTRIJA	33.289	36.471	40.771	45.422	51.392	61.343	69.633	82.893	99.504
KOMUN. IN STAN. GOSR.	33.289	36.616	40.944	46.600	53.260	71.902	89.677	116.507	139.809
DEL. ZAP. PRI ZASEB. DEL.	31.717	35.523	39.646	47.575	52.330	60.262	66.191	79.927	-
DELAVCI, ZAPOSLENI V DROBNEM GOSPOD.	31.717	36.080	44.404	50.747	57.091	63.434	72.949	85.636	101.494

Vrednost izhodiščnega OD za negospodarstvo (količnik 1) za mesec september znaša 21.547,00 SIT.

delo - nasveti - informacije

Informacije kranjskih sindikatov za delo in življenje

iks

Torek, 13. oktobra 1992

Finančni minister Mitja Gaspari napovedal nov sveženj zakonov

Odlaganje sanacije bank obremenjuje plačo s 2.500 tolarji na mesec

Kmalu drugi natečaj za jamstva v višini 5 milijard tolarjev, zakon o zavarovanju pravic upnikov, zakon o zavarovanju plačil ter davek na firmo in na povprečno stanje na žiro računih.

Ljubljana 9. oktobra - Slovenski finančni minister Mitja Gaspari je nov sveženj gospodarskih zakonov najprej napovedal na seji združenja bank, nato pa je podrobneje o njih spregovoril tudi v Novem gospodarskem forumu.

Vladni ukrepi dajejo rezultate, vendar precej zakonov čaka na sprejem v skupščini, najpomembnejša sta zakon o bankah in privatizacijski zakon. Čakanje otežuje položaj vlade, konec leta 1992 je skrajni rok za sanacijo bank, če zakona ne bosta sprejeta, bomo v nekatere delih zelo blizu resni nestabilnosti finančnega sistema, je dejal Gaspari.

Banka Slovenije je dosegla zgornji prag pri zniževanju obresti, brez sanacije bank ni realnih možnosti, da bi medbankne obresti padle pod 15 odstotkov. Izračunali smo, da je zaradi odlaganja sanacije bank osebni dohodek na zaposlenega mesečno obremenjen s 2.500 tolarjev, je bil kar najbolj nazoren Gaspari.

Nov razpis za državna jamstva

Vlada pripravlja drugi natečaj za državna jamstva v višini 5 milijard tolarjev, tokrat bo javni, saj bodo banke na njem sodelovale z zaprtimi kuvertami. Razpisni pogoji bodo enaki kot pri prvem natečaju, dodan je pogoj vsaj 40-odstotnega izvoza, kar pomeni, da bodo proizvajalci dobili pretežni izvozniški, zlasti na dolarsko in lirsko območje. Banke, ki bodo sredstva dobile, jih bodo morale torej plasirati po manj kot 12 odstot-

ni obrestni meri, z svoje stroške bodo smele uporabiti največ 0,5 odstotka. Bankam pa naložba proračunskih sredstev po obrestni meri, ki se giblje od 40 do 60 odstotkov velikega R, omogoča, da ta vladni ukrep uresniči brez izgub.

Pri prvem natečaju so se stvari zatikale, ker po Gasparijevih besedah nekatere banke razpisa niso pravilno razumele, zato so izpadle. Omenil je LB Gorenjsko banko, ki je postavljala določene pogoje, v končni posledici pa je bilo prizadeto gorenjsko gospodarstvo.

V veljavi še naprej ostaja t.i. davčni kredit, saj je bilo od razpoložljivih 3 milijard tolarjev za 21 podjetij izkoriščenih pičlih 50 milijonov tolarjev.

V predsanaciji sta dve komercialni banki, v kratkem pa naj bi vključili še eno ter poosttrili predsanacijske postopke v bankah in njihovo reorganizacijo.

Nov sveženj zakonov

Finančno ministrstvo bo v naslednjih dneh predložilo vladi nov sveženj zakonov. Zakon o zavarovanju pravic upnikov naj bi od lanskega 25. junija naprej upnikom ponovno dal možnost poravnave terjatev, kjer stečaj še ni bil končan. Z njim naj bi dosegli podjetja, ki so izšla iz starih ter od njih do-

segli nadaljnje plačevanje in celotno jamčenje za podjetja, ki so jih ti novorojenci zapustili.

Zakon o obveznem zavarovanju plačil bo zahteval, da dolžniki plačajo dolg v osmih dneh, sicer pa bo v 15 dneh po nastanku dolžniško upniškega razmerja treba izdati zavarovalni papir: menico, ček, akceptni nalog itd. Predpise o akceptnih nalogih bodo poosttrili, prav tako kazni v zvezi z menicami in čeki. Če bo parlament zakon sprejel, bo vlada po načelu daj-dam izvedla širšo multilateralno kompenzacijo, vanjo bo vključena tudi država. Gre za "prehodni" zakon do sprejetja zakona o finančnem poslovanju.

Dva zakona pa sta z davčnega področja, uvedla naj bi davek na firmo, ki naj bi kapital linarno obdavčilo, s čimer bi dosegli tudi preglednost podjetij. Zakon o davku na povprečno stanje na žiro računih od lanskega leta naj bi prav tako udaril t.i. by pass firme, ki so ustvarjale velike prilive iz svojega poslovanja, hkrati pa skoraj niso imele zaposlenih, bila so brez premoženja, bivše podjetje pa so pustila v velikih dolgovih, sama pa niso plačevala davkov. Gaspari je dejal, da so podoben zakon pred poldrugim mesecem uvedli v sosednji Italiji in da gre pri tem zakonu predvsem za moralno dejanje vlade, ki se nanaša na "prazne" firme.

Skrčenje klasične proračunske porabe

V proračunu za prihodnje leto bodo javno porabo zadržali vsaj na letošnji ravni, če ne zmanjšali za dve do tri odstotne točke, predvsem na račun klasične proračunske porabe. Obremenitve so letos narasle predvsem na račun zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja, ki predstavljata polovico javnih izdatkov, ki so glede na proračun nekontrolirano območje. Ne morejo biti povsem svobodni pri naložbah, saj z zakonom prejemajo sredstva, je dejal Gaspari.

Država bo prihodnje leto začela financirati javni dolg, za katerega mora preskrbeti 10 do 12 odstotkov celotnih proračunskih sredstev. Če skrčenje proračuna ne bo možno, bo vlada izdala novo serijo državnih obveznic, kar bo uresničila s pomočjo bank, saj Ljubljanska borza ni sposobna "požreti" tako velike količine vrednostnih papirjev.

Plače so v javnem sektorju le delno obvladane, "opomogli" so si zlasti v družbenih dejavnostih, preveč so jih povečali tudi v bankah, najbolj izrazil pa je ta problem v zavarovalnicah, ki so zunaj resne kontrole. Minister Gaspari je napovedal, da bo vlada ukrepala ostreje kot doslej, saj so plače na zgornji meji dopustnosti.

V prihodnjih dneh naj bi se razpolovile takse SDK, davčne uprave se bodo postopoma selile v finančno ministrstvo, možna bo tudi komercializacija na tem področju. ● M. Volčjak

GOSPODARSKI KOMENTAR

Volčjak

MARIJA VOLČJAK

Kakšne hranilnice

Združenje bank Slovenije se ni moglo odločiti, naj podpre ali zavrne teze za zakon o hranilnicah, ki jih je ponudilo ministrstvo za finance. Sestali se bodo še enkrat, samo na to temo.

Izkazalo se je, da so interesi v združenju tako različni, da pisma finančnemu ministrstvu niso mogli podpisati in poslati. Na eni strani so banke in hranilnice, ki poslujejo z njihovim jamstvom, kar seveda pomeni, da so pod strogim očesom Banke Slovenije. Na drugi strani pa hranilnice, bolj rečeno hranilno kreditne službe, ki si žele kar najbolj podaljšati "zlato svobodo", zato so sestavile kopico pripomb, med njimi so nedvomno tudi upravičene, vendar pa je razprava le pokazala, da skušajo predvsem že v kalu (pri tezah) zatreti zakon o hranilnicah.

Vzemimo določilo, da naj bi bile hranilnice po novem zakonu lahko organizirane le kot delniške družbe, kar je vsaj po seji sodeč za hranilno kreditne službe zelo sporno. Toda, sestavljalca zakona, so k temu nedvomno vodile tudi grenke izkušnje v Sloveniji, kar spomnite se poloma banke Les, ki je bila organizirana kot običajno podjetje. Delniška družba seveda zagotavlja tudi večji nadzor lastnikov nad poslovanjem, če drugega ne, mora svojo letno bilanco objaviti in že vsaj ena delnica zagotavlja dober nadzor na poslovanjem.

Zakaj potemtakem hranilno kreditne službi želi takšen predlog, saj bi se po logiki svoje dejavnosti morale zavzemati za kar največji nadzor, saj gre navsezadnje za varnost vlog. Toliko bolj, ker smo slišali kar nekaj razlag, da osnovni motiv hranilno kreditnih služb nikakor ni dobiček.

Kaj pa je potem, bi glede na izkušnje v zadnjih letih, lahko vprašali. Vloga hranilno kreditnih služb je namreč v kar nekaj primerih čudna, da ne rečemo kaj hujšega. Tako je imela že pri "slavni" banki Les prste vmes hranilna služba kmetijske zadrage Gabrovka - Dole, pri divji privatizaciji kranjske Elite je pomembno vlogo odigrala kranjska zadruga Sloga, pri kranjski obrtniški banki kriška zadruga iz Trzica... Nedvomno pa vseh poslov niti ne poznamo.

Drugod po svetu so hranilnice začetek, ko se utrde in pridobe ugled (kapital) jim to postane premalo, saj si želijo tudi večje komercialne posle, zato gredo med poslovne banke. Pri nas je ravno obratno, hranilno kreditne službe se ozirajo nazaj, boje se strogega nadzora centralne banke in jasne delitve finančnega trga. Če se torej boje urejenosti, se lahko upravičeno sprašujemo, koliko jim je mar varnost hranilnih vlog. Mar banka Les res še ni bila dovolj grenka izkušnja!

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Sejemska skupnost Alpe-Jadran

V Pesci na Madžarskem je 28. in 29. septembra potekalo zasedanje sejemske skupnosti Alpe-Jadran, ki še ni povsem dorečena, saj v skupnost ni bil sprejet Novi Sad, vprašljivo je tudi Sarajevo, v njej sta tudi München in Milano, ki pa tam nista sodelovali. Ponovno so se odločili za izdajo posebnih univerzalnih vstopnic, obravnavali so uvedbo računalniško podprtih magnetnih kartic, dosti pozornosti so namenili tudi regionalnim konceptom sejmov. Zagrebški sejem je najavil novo sejemsko lokacijo na Reki, kjer bodo kot prvega pripravili sejem zaščite, ki je zasnovan podobno kot kranjski Zaščita-Protection. Podobno podvajanja nastajajo tudi drugod. Direktor Gorenjskega sejma Franc Ekar pravi, da se zastavlja tudi vprašanje sodelovanja na zvezni in regionalni ravni, česar naša država še ni razrešila, zato se dogaja, da se gospodarska zbornica Slovenije o sejmskih prireditvah dogovarja s koroško iz Celovca. Pri nas prav tako še ni dorečena sama organiziranost.

V osmih mesecih 120 milijonov dolarjev presežka

Po podatkih Banke Slovenije, ki nam jih je sporočila Območna zbornica iz Kranja, je gorenjsko gospodarstvo v osmih mesecih letošnjega leta izvozilo za 361,18 milijona dolarjev blaga, skoraj v celoti na konvertibilno območje, saj je klirinški izvoz znašal le 19 tisoč dolarjev. V primerjavi z enakim lanskim razdobjem je bil izvoz večji za 18,5 odstotka (v Sloveniji za 2,8 odstotka), konvertibilni pa za 20,3 odstotka (v Sloveniji za 5,7 odstotka).

Uvoz gorenjskega gospodarstva pa je v letošnjih prvih osmih mesecih znašal 240,93 milijona dolarjev, repromaterial je imel 86,6-odstotni delež, oprema 6,2-odstotnega in blago za široko potrošnjo 7,2-odstotnega. Uvoz je bil v primerjavi z enakim lanskim razdobjem manjši za 5,5 odstotka (v Sloveniji za 0,6 odstotka), konvertibilni pa je padel za 4,9 odstotka (v Sloveniji za 6,6 odstotka).

Pokritost uvoza z izvozom je bila v osmih mesecih tako na Gorenjskem 149,9-odstotna (v Sloveniji 102,1-odstotna), konvertibilnega pa 150,3-odstotna (v Sloveniji 102,1-odstotna).

Proizvodnja za dobro desetino manjša

Po podatkih zavoda za statistiko, ki nam jih je posredovala Območna zbornica iz Kranja, je obseg industrijske proizvodnje na Gorenjskem v letošnjih prvih osmih mesecih v primerjavi z enakim lanskim razdobjem padel za 11,3 odstotka, avgusta je bila glede na predhodni mesec večja za 0,1 odstotka, v primerjavi z avgustom lani pa je bila manjša za 13,4 odstotka.

V desetih panogah, ki predstavljajo več kot 90 odstotkov industrijske proizvodnje na Gorenjskem, se je v letošnjih prvih osmih mesecih v primerjavi z enakim lanskim razdobjem obseg industrijske proizvodnje povečal le v črni metalurgiji za 8,9 odstotka in v predelavi kavečuka za 1,3 odstotka, pri čemer je seveda potrebno vedeti, da je primerjalna osnova pri črni metalurgiji nizka. Drugod pa je proizvodnja padla: v proizvodnji končnih tekstilnih izdelkov za 30,2 odstotka, v kovinsko predelovalni industriji za 24,3 odstotka, v živilski proizvodnji za 23,3 odstotka, v proizvodnji končnih lesnih izdelkov za 19,5 odstotka, v predelavi kemičnih izdelkov za 17,3 odstotka, v proizvodnji tekstilne preje in tkanin za 17,2 odstotka, v proizvodnji električnih strojev in aparatov za 16,1 odstotka in v proizvodnji obutve za 3,9 odstotka.

Elektromotorji Železniki so po novem Domel

Večina elektromotorjev gre v izvoz

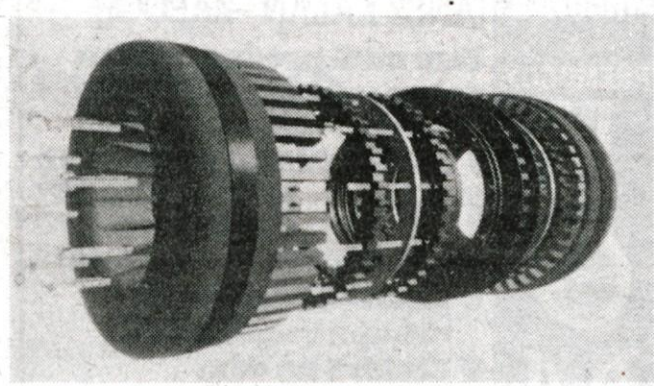
Železniki, 8. oktobra - Nekdanja tovarna Elektromotorji Železniki, ki je še pred samostojnostjo poslovala v okviru holdinga Iskra, se je na Ljubljanskem sejmu elektronike prvič predstavilo z novim imenom in novimi računalniško krmiljenimi električnimi pogoni, ki so primerni tudi za vgradnjo v električne avtomobile.

Za spremembo imena v Domel so se v Železnikih odločili zaradi specifičnega proizvodnega programa elektromotorjev in tudi drugačnega tržnega pristopa ter želje po uveljavljanju lastne blagovne znamke, za kar pa je bilo staro ime preokorno. Domel na nekaterih področjih še naprej ohranja blagovno znamko Iskre, ker je nanjo vezan del njihovega razvoja, poslovnih uspehov, kvalitete izdelkov in mednarodnega ugleda.

blematike lahko prilagajajo željam in potrebam kupcev. Sodelovanje s kupci se začne že v fazi snovanja izdelka, saj lahko le na ta način naletijo na dober sprejem izdelka. V Domelu so na področju znanstveno-tehničnih spoznanj ves čas v koraku z vodilnimi svetovnimi proizvajalci. Tako tudi njihovi elektromotorji postajajo vse manjši, na enoto teže morajo biti čim močnejši, postajajo pa tudi vse bolj izpopolnjeni, predvsem v kombinaciji z ustrezno elektromotorniko.

Še v času, ko je deloval trg bivše Jugoslavije, se je Domel usmeril na področji proizvodnje in trženja elektromotorjev in gospodinjstvih aparatov. S tem so nastale dolgoletne povezave z močnimi partnerji v Zahodni in Srednji Evropi, med katere sodijo AEG, Braun in Indramat. Prav s slednjim so sklenili obetaven dolgoročni posel, saj so v hudi konkurenci najbolj ustrezali merilom za izdelavo elektromotorjev za obdelovalne stroje. Med pomembnejše tehnološke dosežke pa sodi tudi nov motor za sesalec AEG, ki bo ob istem učinku na krtači namesto dosedanjega 1,1 kilovata električne energije porabil samo 0,7 kilovata.

Verjetno že v prihodnjem mesecu bodo izdelki namenjeni izvozu tujim partnerjem dobili potrdilo, da ustrezajo standardom ISO 9001, kar pomeni, da bodo zadostili najstrožjim tehnološkim kriterijem, na kar

so v Domelu še posebej ponosni. Kljub nekaterim težavam, ki se odražajo v poslovanju s tujimi partnerji, bodo z obsegom proizvodnje v vrednosti okoli 32 milijonov dolarjev ostali močan izvoznik (kar

Skupni dosežek Telinga Iskra Telekom in Slovenskih železnic

Novi digitalni prometni sistem

Ljubljana, 8. oktobra - Ideja o novem dispečerskem sistemu je nastala na osnovi sodelovanja med Slovenskimi železnicami in Iskre. Slovensko železniško prometno telekomunikacijsko omrežje se je razvijalo kot sistem naprav z različnimi načini prenosa in signalizacije, kar pa je težko uskladiti v enoten sistem analognega ali digitalnega prenosa.

Rezultat skupnih prizadevanj je nov digitalni prometni sistem imenovan DIPS1. Sestavljen je iz majhnih digitalnih posredovalnih naprav, ki so prilagojene vsem vrstam železniškega operativnega telekomunikacijskega prometa. Naprave so povezane v homogen sistem s fleksibilnimi analognimi ali digitalnimi prenosnimi kanali.

Uvajanje novega sistema bo na Slovenskih železnicah potekalo v treh fazah. Najprej bodo ukinili vrsto operativnih telekomunikacijskih vodov in temu ustrezno tudi prilagodili prometne predpise. V vmesni fazi bodo posamezne železniške postaje opremlili s sistemom DIPS1 ter ga prilagodili obstoječi analogni periferiji. V zadnji fazi bodo z Dipsijem opremljeni vsi progovni odseki in povezani z digitalnimi in analognimi prenosnimi sistemi in ustrezno prilagojenimi terminalnimi napravami. Vse povezave so precej enostavne in praktične, saj v primeru izpada električne energije zveza ni prekinjena kot pri običajnem telefonu. ● M. G.

V lanskem in letošnjem letu so v Domelu zmanjšali zaposlenost iz 1600 na okoli 1019 ljudi. Vsem, ki so odšli, so v tovarni dokupili leta za upokojevalci pa jim dali odpravnine v višini od 23 do 25 plač. Odhajali so tudi dobri delavci, tako da so morali pred kratkim zaradi povečane obsega dela na novo zaposliti 35 kvalificiranih delavcev. Na vprašanje o višini plač v Domelu, je direktor Tone Rakovec odgovoril, da se uvrščajo med podjetja, v katerih so plače večje od slovenskega povprečja.

Podjetje Domel je tudi za evropske razmere velik proizvajalec elektromotorjev, v proizvodnem programu pa imajo elektromotorje za potrebe industrije in za široko potrošnjo. Pomembno je, da se s širokim spektrom in poznavanjem pro-

**PREMIKAMO
NEPREMIČNINE**

TRG d.o.o. BLED

Z VAMI PRI NAKUPU IN PRODAJI
tel & fax 064 76-076

- v Žirovnici prodamo hišo s 1.000 m² zemljišča za 145.000 DEM
- na Boh. Beli prodamo hišico primerno za vikend za 70.000 DEM
- na Jesenicah prodamo garsonjero površine 24 m² na novo opremljeno za 30.000 DEM
- v Radovljici in Sp. Gorjah prodamo zazidljive parcele z lokacijami
- v Lescah prodamo 3-sobno stanovanje za 60.000 DEM

**APRON
NEPREMIČNINE**

Bi na Gorenjskem radi kupili hišo, zamenjali stanovanje ali najeli poslovni prostor?

Bi morda radi prodali zemljišče ali oddali v najem počitniško hišico?

Ne skrbite, pri teh in pri vseh drugih nepremičninskih poslih vam bomo pomagali.

Strokovno bomo svetovali ter za vas in namesto vas opravili vse potrebno. Smo zanesljivi. Bolj uspešni pa bomo skupaj z vami. Ne odlašajte. Pričakujemo vas.

APRON d.o.o. Kranj

Likozarjeva 1 a

tel.: 064/214-674

fax: 064/211-887

TO in ČE 16.30 - 19

SR in PE 9 - 12

TOMŠIČEVA 36, KRANJ

**HRANA
ZA AKTIVNE****Tavria na supertestu**

Ljubljana, 9. oktobra - V petek so nam predstavniki ljubljanskega podjetja Commerce, ki je generalni zastopnik za vozila ZAZ na slovenskem trgu, izročili ključke novega vozila Tavria 110206, o katerem smo v našem časopisu že na kratko pisali. Vozilo bomo preizkušali 6 mesecev in v tem času skušali z njim prevoziti 30.000 kilometrov. Vmes bomo vsake tri tedne poročali o naših vtisih s preizkušnje in o stanju vozila, zraven pa tudi objavili tabele s stroški vzdrževanja in jih primerjali s konkurenčnimi vozili.

Tavria je prvič zapeljala po cestah pred tremi leti, nastala pa je v sodelovanju s Peugeotovimi oblikovalci. V Zaporožskem avtomobilskem zavodu v Ukrajini dnevno naredijo okoli 260 modelov tavrja, okoli 200 modelov ZAZ 968 in nekaj specialnih vozil. Poleg Francije tavrje kupujejo tudi nekatere druge evropske države, od letos tudi Slovenija, oziroma generalni zastopnik Commerce. Tavria je trenutno najcenejše vozilo na slovenskem trgu, saj znaša cena dobrih 8.200 nemških mark.

Testno tavrjo, ki jo je za po-

trebe preizkušnje in propagande namenil Commerce, so pripravili za vožnjo v servisu Pižem v Domžalah, kjer so nam tudi podarili avtoradio, dekorativno ga je s folijo 3M opremil Franc Kompare iz Mengša, sicer pa pri projektu sodeluje vseh enajst pooblaščenih servisov in prodajalcev po Sloveniji. Na sliki: Ključke novega vozila je izročila predstavnica Commerce, gospa Katja Marinšek. • M. G., slika Stane Zorec

tavria • prodaja vozil
• prodaja rezervnih delov
commerce Generalni zastopnik za Slovenijo
Ljubljana, Einspielerjeva 6, tel.: 061/122-241

Na kratko

Mondial de l'automobil Paris: Na prihajajočem avtomobilskem salonu v Parizu bodo predstavili precej novosti. Renault bo predstavil novega malčka twingo, subaru model vivio, toyota pa novo corollo. Popolnoma novi so tudi mitsubishi lancer, chrysler vison in nissan micra. Med prenovljenimi modeli izstopajo Alfa super 164, prenovljen peugeot 405 in hišni malček 106 s petimi vrati in dizelskim motorjem. O Mazda E Za japonski trg so pripravili nov majhen model z oznako AZ 1. Poudarek je na inovativnem oblikovanju, mali dvosedežnik pa je opremljen s 660 kubičnim motorjem, ki je nameščen za zadnjima sedežema. Zmore največ 64 KM pri 6500 motornih vrtljajih, pomaga pa mu štiriventilska tehnika in turbinski, polnilnik s hladilnikom stisnjene zraka. • M. G.

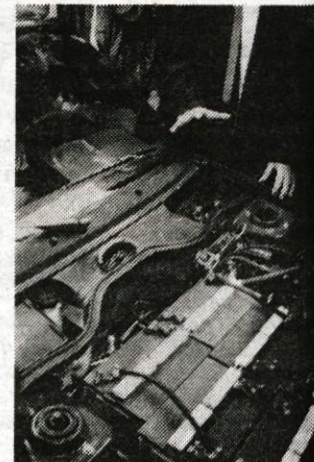
Skupni projekt Domela in Ministrstva za znanost in tehnologijo

Prvi slovenski elektromobil

Razvoj evropskega elektromobila je povsem jasen: avto mora biti lahek, ekonomičen in predvsem cenovno dostopen, pri tem pa je izjemno pomembna preprostost in energetska učinkovitost pogonskega sistema.

Na sejmu Sodobna elektronika so prav takšen elektromotorni pogon predstavili na razstavnem prostoru Domela iz Železnikov, razvili pa so ga s sodelovanjem v skupnem projektu Domela in Ministrstva za znanost in tehnologijo. Naredili so elektromotorni pogon za kolo in večjega, ki je primeren za vgradnjo v avtomobile. Teoretično bi pri pogonu na vsa štiri kolesa vozilo lahko doseglo pospešek od 0 do 100 kilometrov na uro v 12 sekundah in premagovalo do 25-odstotne vzpone. Za prvi poskus so elektromotor z računalniško krmiljenim pogonom vgradili v novomeški Renault 5 Campus.

Teža motorja je približno ena desetina teže akumulatorjev, ki so domače izdelave. Moč motorja je 12 kilovatov, vozilo pa z enim polnjenjem ob povprečni hitrosti okoli 80 kilometrov na uro lahko prevozi od 120 do 150 kilometrov. Zanimivo je, da je skupna teža vozila enaka kot pri bencinski izvedbi. In še podatek o stroških za vožnjo: cena polnjenja je približno 10 odstotkov stroškov za motorno gorivo, kar je seveda zanemarljivo. Vozilo je primerno predvsem za mestne vožnje, predvsem pa sprejemljivo z ekološkega vidika. • M. G., slika M. G.

**Konec stoletja 70
tisoč mobilnih
telefonov**

Ljubljana, oktobra - V Sloveniji ima mobilna telefonija že 7.500 priključkov, v naslednjem letu se bo njihovo število podvojilo, pri Mobitelu pa pravijo, da bo ob koncu stoletja v Sloveniji že 70.000 priključkov mobilnih telefonov. Podjetje Mobitel, ki ga je ustanovila slovenska PTT, je letos razširil priključne zmogljivosti in preskrbel nove mobilne telefonske aparate finske firme Beneton, ki je po vsem svetu znan pod imenom David. Prihodnje leto bodo začeli z uvajanjem panevropske mobilne telefonije, kar pomeni, da bo preko mobilnih telefonskih aparatov moč komunicirati na celotnem območju Evrope. Investicije v mobilno telefonijo bodo znašale približno 30 milijonov mark, Mobitel jih bo pridobil s preoblikovanjem v delniško družbo, ki bo v tej višini izdala delnice. Stroški za priključek mobilnega telefona so letos znašali med šest in sedem tisoč mark, aparat prav toliko.

Prvi seminar v klubu Dvor

Preddvor, oktobra - Klub gorenjskih direktorjev Dvor in Območna zbornica iz Kranja pripravljata prvi seminar, ki bo v hotelu Bor v Preddvoru potekal 20. oktobra, začel se ob 9. uri.

Bogomir Kovač bo predstavil vladni načrt sanacije gospodarstva in bank, Jože Tratnik osnutek zakona o stečajih, Emil Milan Pintar pa bo podal informacije o zakonu o lastninjenju. Predstavili bodo torej ključne elemente sedanjega gospodarskega trenutka.

Sodobna pisarna

Ljubljana, oktobra - V Centru za zaščito potrošnikov Domus v Ljubljani so pripravili razstavo "Sodobna pisarna", ki bo odprta od 12. do 16. oktobra. Predstavljeni so štirje pisarniški ambienti: sprejemna pisarna, pisarna strokovnega sodelavca, tajniška pisarna in direktorska pisarna. Predstavljajo se številni domači izdelovalci pisarniške opreme.

Ameriško-slovenska poslovna konferenca

Bled, oktobra - 20. in 21. oktobra bo v blejskem hotelu Toplice potekala ameriško-slovenska poslovna konferenca, ki jo Gospodarska zbornica Slovenije pripravlja s sodelovanjem Ameriškega poslovnega sveta za jugovzhodno Evropo. Podrobnosti lahko preberete v razpisu, ki je bil objavljen v 39. številki Gospodarskega vestnika.

**25. OKTOBRSKI SEJEM
KRANJ, 9. - 15. 10. 1992**

- POHIŠTVO, BELA TEHNIKA, DEKORATIVA, AKUSTIKA
- AVTOMOBILI • KONFEKCIJA

VELIKA RAZSTAVA GOB

Za majhne in malo večje otroke

Čudoviti svet avtomobilčkov

Prav gotovo ga skoraj ni otroka, ki mu ne bi bili pri srcu majhni kovinski ali plastični modeli avtomobilov, ki poleg otroškega veselja vzbujajo tudi kreativnost in nenazadnje veselje do nekaterih, predvsem 'moških opravil.'

Italijanska firma Bburago je s svojimi modelčki na slovenskem trgu navzoča že vrsto let, od letos pa za prodajo in distribucijo večjim trgovinam skrbi kranjsko podjetje Hribar in otroci. Bburagovi modelčki slovijo predvsem po izrednih dizajnerskih dosežkih, med 600 do 800 tisoč avtomobilčki, kolikor jih dnevno razpošljejo po vsem svetu, pa prav vsak lahko najde tistega, ki mu je všeč. Seveda so v ospredju italijanski modeli Bugatti, Ferrari in Lamborghini, ne manjka pa tudi pravih oldtimerjev. Najstarejši sega tja v leto 1927. Ker Bburago izdeluje modelčke v treh dimenzijah 1:43, 1:24 in 1:18, so primerni za vse otroke: tisti najmanjši za majhne in večji, ki se jim obračajo tudi kolesa in odprejo vsa vrata pa za malo večje ali pa za zbirateljske navdušence. Vsi avtomobilčki so narejeni iz litega aluminija z dodatkom plastičnih delov. Testirani so po mednarodnih standardih za otroke, kar pomeni, da nestrupene barve in nenevarne ostale dele. In kje najti Bburagove avtomobilčke: v veliko trgovinah in tudi na bencinskih črpalkah po Sloveniji. In na koncu še pomembna zanimivost: avtomobilčki so res kvalitetni in poceni, podjetje Hribar in otroci pa ima ves čas v zalogi vseh 180 različnih modelov.

TRGOVINA
S
PREMOGOM**K
G
M**

Tel.: 061/823-609, 824-424, fax: 824-420

JANEZ KALAN - ZAPOGE

Vam nudi izredno ugoden
nakup velenjskega premoga
- možnost plačila na tri čeke.

V ZALOGI IMAMO PREMOG IZ
UVOZA **NEMŠKI BRIKETI
ČESKE KOCKE**

(možnost plačila na dva čeka)

- poseben popust pri nakupu večjih količin
- dostava na dom
- cene izredno ugodne

VABI V TOVARNIŠKO
TRGOVINO V TRŽIČU

(ob tovarni - vhod »trajbah«)

MASIVNO IN TAPECIRANO POHIŠTVO,

30 % POPUST

pri plačilu Zlitovih izdelkov v gotovini

KREDITI - DOSTAVA

Odprto: 9. - 17., sobota od 9. - 12. ure

USPOSABLJANJA

za uporabo

PC računalnikov

IPIS Kranj, d.o.o.

tel.: 064/323-253, 323-171

PRODAJA IN SERVIS

RAČUNALNIŠKE

OPREME **EUROBIT**

ŠKOFJA LOKA, tel.: 064/631-634

**Spoštovane upokojenke in
upokojenici!**

Vljudo vas vabimo, da prejmete svojo pokojnino preko SLOVENSKE HRANILNICE IN POSOJILNICE, kjer vam zagotavljamo hiter in priazen servis.

Prepričajte se tudi o naših ugodnejših obrestnih merah in ostalih ugodnostih našega poslovanja.

Pričakujemo vas

v Kranju na Likozarjevi 1, delovni čas je od 8. do 12. in od 13. do 16. ure (sobota zaprto), telefon 064/223-700,

v Trzinu na Cankarjevi 1, delovni čas je od 8. do 15. ure (sobota zaprto), telefon 064/50-189 in

na Bledu, Ljubljanska c. 7 (začasno), delovni čas je od 8. do 12. in od 13. do 16. ure (sobota zaprto), telefon 064/76-920.

in v novi poslovalnici v Ljubljani na Cankarjevi 7!

Torek, 13. oktobra 1992

Obnovljena trgovina v Žabnici

Žabnica, 12. oktobra - Kranjski trgovsko podjetje Živila so danes odprla obnovljeno prodajalno v Žabnici, ki je urejena na samopostrežni način, prodajni prostor pa so povečali na račun skladišča. Novo samopostrežno prodajalno na Zgornjem Brniku bodo odprli 23. oktobra.

Živila so trgovino v Žabnici obnovila po več kot dvajsetih letih neprekinjenega delovanja, zato je za krajanje to pomemben dogodek. Trgovina je zdaj samopostrežna in napredaj je vse za gospodinjstvo. Prodajni prostor so z 38 povečali za 15 površinskih metrov na račun skladišča, skupaj torej znaša 53 površinskih metrov, skladišče pa zdaj meri 37 površinskih metrov.

Obnova je bila opravljena v mesecu dni, trgovina se je v tem času preselila v prostore Gasilskega društva Žabnica. Obnovitvena dela so veljala 2 milijona tolarjev, nova oprema 1.750 tisoč tolarjev, investicija je torej vredna 3.750 tisoč tolarjev, Živila so jo pokrila z lastnimi sredstvi.

Živila so z obnovo trgovine v Žabnici dokazala, da imajo posluh tudi za manjše trgovine, ki ekonomsko niso tako zanimive kot v večjih središčih. Že 23. oktobra bodo na Zgornjem Brniku odprli povsem novo samopostrežno trgovino.

Zelena črta v Ljubljanski banki

Ljubljanska banka je začela pri vsakdanjem poslovanju uveljavljati načelo diskretnosti poslovanja, ki je eno najpomembnejših v bančnem poslovanju. Od 12. do 23. oktobra bodo vse svoje poslovne enote opremili z zelenimi talnimi oznakami - črto, kvadratom, vrstico ali stopinjami. Te bodo določile posebej označen prostor pred bančnim okencem, s katerega bo stranka lahko ob čim večji diskretnosti opravila zaupen pogovor o denarnih zadevah. Stranka bo tako ločena od čakajočih v vrsti, ki torej za njenim hrbtom ne bodo več videli in slišali, po kaj so prišli v banko. Ljubljanska banka d.d. bo najprej opremila 14 ekspozitur v Ljubljani.

Prva mednarodna konferenca zveze potrošnikov

Bled, oktobra - Mednarodna zveza potrošnikov in Zveza potrošnikov Slovenije bosta od 21. do 24. oktobra ob finančni podpori slovenske in avstrijske vlade ter slovenske podružnice fundacije SO-ROS pripravila na Bledu prvo mednarodno konferenco zveze potrošnikov za Srednjo in Vzhodno Evropo. Sodelovali bodo domači in tuji strokovnjaki potrošniških organizacij, slovenska želi to priložnost izkoristiti tudi predstavitev svoje dejavnosti vladi.

Zveza potrošnikov Slovenije je bila ustanovljena leta 1990, danes ima že približno 2000 članov, je nadstrankarska in neodvisna organizacija, njena predsednica je Breda Kutin. Obvešča potrošnike, jih uči kritičnega mišljenja in pravilne uporabe informacij ter uveljavlja, zastopa in varuje potrošniške interese. Izdaja revijo VIP, organizira pravno pisarno za svoje člane, kjer dobijo nasvete pri konkretnih težavah.

Med dosedanje uspehe štejejo sodelovanje pri reševanju stanovanjske problematike, saj je bil prvi razpis posojil stanovanjskega sklada namenjen poplačilu neugodnih bančnih posojil občanov. Dva njihova predstavnika pa sta bila vključena v upravni odbor stanovanjskega sklada. Oblikuje tožbe proti Cimosu zaradi neplačevanja obresti na predplačila kupcev avtomobilov, analizira tudi dvomljive dejavnosti v zvezi s zakupom počitnic (t.i. time Sharing).

Sodeluje pri skupnih projektih mednarodne potrošniške zveze, v katero je bila slovenska vključena lani. Skratka, gre za organizacijo, ki sodi v tržno gospodarstvo, zato bo vse bolj pridobivala na pomenu.

HRANILNICA

LON

RAZPISUJE

nagradni natečaj za prispevke na teme iz varčevanja in hranilništva:

- I. Hranilništvo na Gorenjskem po letu 1900
- II. Varčevanje v Hranilnici LON d.d.: Tolar na tolar...
- III. Varčevalni slogan za Hranilnico LON

Za razpisane tri teme bo Hranilnica LON najboljšim prispevkom podelila trikrat po 5 nagrad:

1. nagrada: 5.777,00 SIT
2. nagrada: 3.777,00 SIT
3. - 5. nagrada: 1.777,00 SIT

Ker je v varčevanju pomemben vsak tolar in ker ima Hranilnica LON d.d. na sedežu v Kranju telefonsko številko 223-777, nagrade niso v zaokroženih zneskih!

Hranilnica LON vabi k sodelovanju v natečaju vse osnovnošolce, srednješolce in študente, ki jih zanima varčevanje in sodelujejo v programu varčevanja Hranilnice LON.

Prispevki pod točko I. in II. naj obsegajo največ do tri tipkane strani, pod točko III. pa največ 10 predlogov.

Avtorji k vsakemu prispevku obvezno vključijo podatke: priimek in ime, naslov, telefon, šola in razred šolanja.

Vse prispevke bo pregledala in ocenila strokovna komisija, nagradni natečaj za najboljše prispevke o hranilništvu, varčevanju in Hranilnici LON pa traja do vključno 31. OKTOBRA - SVETOVNEGA DNEVA VARČEVANJA.

Prispevke pošljite na naslov: Hranilnica LON, d.d. Koroška 27, Kranj. Rezultati nagradnega natečaja bodo objavljeni v Gorenjskem glasu novembra 1992.

LON - na Ljubljani Osebnost Način opravljen denarni servis.

September na borzi

Septembra so v prometu sodelovale vse obveznice in delnice, ki kotirajo na Ljubljanski borzi. Največ prometa je ustvarila državna obveznica prve izdaje (13,34 milijona mark), sledijo ji državna obveznica druge izdaje (11,57 milijona mark) ter obveznica občine Laško, ki je edina od obveznic s prostega trga ustvarila višji promet od 1,5 milijona mark. Od 124 do 429 tisoč mark prometa so ustvarile obveznice Metalne, Rogaške 1, Leka 2, mesta Ljubljane, PTT Ljubljane, Gorenja in občine Zagorje. Pod 10 tisoč mark prometa sta ustvarili obveznici Lek 1 in Yulona, slednja je v prometu sodelovala prvič po desetih mesecih.

Več kot 80 odstotkov prometa delnic sta ustvarili delnici Nike in SKB banke.

Kratkoročni vrednostni papirji so septembra glede na pretekle mesece ustvarili sorazmerno majhen promet. Znašal je slabih 5 milijonov mark, 60- odstotni delež so imeli blagajniški zapisi Banke Slovenije za tuj denar. Promet dvojkov je znašal 1,87 milijona mark, kar je dobra tretjina prodanih dvojkov prve serije, ki zapadejo decembra.

Med člani Ljubljanske borze so bili najbolj uspešni LB KB Maribor, Ljubljanska banka d.d., Centr za gospodarsko sodelovanje, Abanka, Nika in LB SB Koper, ki so ustvarili več kot 60 odstotkov celotnega prometa dolgoročnih vrednostnih papirjev, ki je znašal dobrih 34 milijonov mark.

Cene, cene...

Tokrat smo po nekajtedenskem premoru zopet obiskali kranjsko tržnico. Kljub močnemu deževju je bila tržnica dokaj dobro založena z zelenjavo in sadjem. Dokaj dobro mislim s tega stališča, da je kranjska tržnica zelo majhna. Branjeveke so ponujale različno zelenjavo in tudi cene so bile različne.

	SIT/kg
solata	100 - 120
radič	150
cvetača	180
korenje	100
petersilj (šopek)	10
čebula	60 - 80
česen (glavica)	5
zelje v glavah	60
brstični ohrovt	240
rdeča pesa	60 - 80
paradižnik	130
paprika	200
skuta	240
jajca (10 jajc)	80 - 100
jabolka	60 - 80
hruške	70 - 100
grozdje	140

Med sprehodom po tržnici pa smo naleteli tudi na branjeveke, ki je prodajala zdravilna zelišča in domače začimbne rastline. Povedala nam je, da zelišča nabira sama, začimbne rastline pa pridela na svojem vrtu. Zelišča vedno presortira in posuši. Ponudi nam lahko ajbiš, hermeliko, kamilice, glog, arniko... Tudi začimbne rastline prebere in jih zveže v šopke. Ponudi pa nam: majaron, šatraj, baziliko, timijan, lovor, brinjeve jagode... Vse prodaja po mericah.

Ker pa je močno deževalo, tokrat na kranjski tržnici ni bilo bižuterije, razen na eni stojnici, kjer so prodajali vse mogoče. Na drugi stojnici pa je bila pristna ribniška roba.

Izbira in ponudba pa bi bila vsekakor lahko boljša. Branjeveke pa izkoristijo soboto, ker marsikatera gospodinja ne more iti na tržnico kak drug delavnik. Sobota je pač nakupovalni dan.

● M. B.

VORWERK

PARNAD d.o.o.

Podjetje PARNAD d.o.o., zastopstvo za VORWERK sisteme obvešča vse potrošnike, da lahko naročijo filtrirne vrečke ali kobosan sneg ter dobijo informacije o nakupu sistema VORWERK vsak delavnik od 8. do 12. ure po telefonu (061) 191-231 int. 382.

PARNAD d.o.o.

SEJEM

Nudimo vam:

dnevne malice in kosila
sprejemamo rezervacije za zaključene družbe
službena kosila, poroke, obletnice...

Odprto od 10. do 23. ure,
sobota od 19. do 24. ure, ob nedeljah od 8. do 13. ure.

Se priporočamo!

GOSTILNA SEJEM KRANJ

DOM Naklo

Cesta na Okroglo 8

PREMOG

še v oktobru na vašem dvorišču!

(akontacijska cena)

avstralski briketi 17.950,00 SIT
češke kocke 12.000,00 SIT

Naročila do 15. oktobra!

menjalnica	koliko je vreden tolar			
	DEM	ATS	HRD	
Abanka Kranj (Tržič, Jesenice)	58,00	58,98	8,20	8,32 14/22
Aval Bled	58,10	58,60	8,20	8,30 —
COPIA Kranj	58,15	58,70	8,20	8,45 —
CREDITANSTALT N. banka Lj.	58,20	59,00	8,25	8,40 —
D-D Publikum Kranj	58,00	58,93	8,16	8,30 18/24
EROS (Stari Mayr), Kranj	58,20	58,80	8,15	8,25 18/24
Geoss Medvode	58,20	58,75	8,20	8,30 15/22
Hranilnica LON, d. d. Kranj	58,05	58,85	8,10	8,30 —
HIDA - tržnica Ljubljana	58,25	58,60	8,23	8,28 18/23
Hipotekarna banka, Jesenice	58,30	59,45	8,25	8,35 18/26
INVEST Škofja Loka	58,20	59,00	8,22	8,38 16/25
LB - Gorenjska banka Kranj	57,35	59,05	7,99	8,39 —
Lorema Bled	—	—	—	—
Merkur - Partner Kranj	57,60	58,98	8,18	8,38 —
MIKEL Strazišče	58,30	58,65	8,17	8,28 19/22
Otok Bled	58,40	58,95	8,18	8,30 15/24
Poštna banka, d. d. (na poštah)	57,00	58,49	7,90	8,25 —
SHP - Slov. pos. in hran. Kranj	58,00	58,70	8,15	8,30 —
SKB Kranj (Radovljica, Šk. Loka)	58,18	58,40	8,27	8,30 15/24
Sloga Kranj	57,90	58,70	8,10	8,28 —
Slovenijaturist (Jes., Boh. Bistrica)	58,10	58,80	8,20	8,28 15/24
WILFAN Kranj	58,20	58,65	8,15	8,28 —

Menjalnica **MIKEL** Delavska 24, Strazišče
ODKUP IN PRODAJA DEVIZ tel. 310-057

Preprečiti pranje umazanega denarja

Ljubljana, 9. oktobra - Zahodni svet se boji "konkurence" novih držav, zato je v svetu interes za preprečevanje pranja umazanega denarja vse večji.

Slovensko združenje bank bo moralo sprejeti tudi ustrezna določila o pranju denarja, če bo želelo prihodnje leto postati član evropskega združenja. Zato je na petkovi seji samo, še brez zakonske prisile, sprejelo osnutek medbančnega dogovora o preprečevanju pranja umazanega denarja. Seveda pa je tudi pri nas že v pripravi ustrezna zakonodaja, saj se dogovor nanaša le na banke, umazan denar pa je seveda moč opravičiti tudi v drugih institucijah.

Oblik pranja umazanega denarja je v svetu zelo veliko, vseh niti ne poznamo. Po grobih ocenah znašajo samo dohodki od prodaje mamil 120 milijard dolarjev, kar 85 milijard dolarjev tega umazanega denarja pa operejo v finančnih institucijah. Za primerjavo povejmo, da je vrednost proizvodnje v svetu ocenjena na 300 milijard dolarjev.

KOBRA - GLASBA ZA VSAK OKUS

discotheke

● odprto v četrtek, petek in soboto od 20. do 3. ure ● v zimskem času ob nedeljah matineja od 17. do 23. ure

VSTOPNINA SAMO 100 SIT!

KMETIJSKI KOMENTAR

Zaplotnik

CVETO ZAPLOTNIK

Lubadar nevarno ogroža
gorenjske gozdove

Nekateri so v pohlepu za zaslužkom pozabili na gozdni red.

Lubadar je po zadnjih ocenah na Gorenjskem "napadel" že najmanj 18 tisoč kubičnih metrov dreva, količina pa se bo verjetno povečala še najmanj za 30 odstotkov.

Podatek močno zaskrbljuje. Ne samo zato, ker gre že zdaj za pravo "malo katastrofo", ampak predvsem zaradi tega, ker je velika nevarnost, da bo prihodnje leto še hujše, če kmetje in ostali lastniki gozdov ne bodo pravočasno odstranili žarišč in poskrbeli za gozdni red.

Lubadarji najraje napadajo hirajoča, oslabela in ležeča drevesa. Takšnih dreves je po naravnih ujmah (vetrolomi, snegolomi, žledolomi, povodenj, plazovi), brez katerih skorajda ne mine leto, in ob splošni oslabelosti gozdov (umiranje!) zadnja leta v izobilju. Letos so se razmere še zaostrile, saj sta močna semenitev dreva in suša, kakršne že sto let ni bilo, tako oslabela smrekove gozdove, da ob napadih škodljivcev niso več reagirali s smoljenjem.

Seveda bi bilo krivično, če bi vse zvrčali na naravo. Ugodnih pogojev za razvoj lubadarja namreč ni ustvarila samo narava, ampak jih ustvarjajo tudi (nekateri) gozdni posestniki, ki ob pohlepu za zaslužkom pozabljajo na gozdni red in na beljenje lesa. Čeprav je to delo povezano z dodatnimi stroški, pa si brez reda in lupljenja dreves ni mogoče zamisliti učinkovitega varstva gozdov pred lubadarji.

Je za razvoj lubadarja kriva tudi politika? Malo tudi! Stari zakon o gozdovih velja samo na papirju, novega pa še ni in ga bržčas še nekaj časa ne bo. Različice novega zakona so bile sicer že nekajkrat na dnevnem redu skupščinskih zasedanj, vendar pa je malo verjetno, da bi parlament začelo delo dokončal še do novih volitev. Vse kaže, da bodo nov zakon sprejemali poslanci, za katerih imena za zdaj še ne vemo. Brez zakonje (brezvladje) pa se po oceni edinega gorenjskega gozdarskega inšpektorja Sava Vovka odraža tudi v gozdovih. Gozdni red se je poslabšal, nedisciplinarnost pri lupljenju lesa se je povečala, v gozdovih ostaja vse več ostankov. Nekateri poberejo le najdebelejše hlode, vse ostalo (neokleščene vrhove in vejice) pa pustijo v gozdu. Temeljnih organizacij kooperantov ni več, javna gozdarska služba je šele v zametku, vso odgovornost za razmere v gozdovih pa so prevzeli lastniki, med katerimi so - žal! - tudi taki, ki gozdove jemljejo le kot (zasebni) vir zaslužka, ne pa tudi kot dobrino širšega pomena. Že Slander je 1950. leta v knjižici Zatiiranje lubadarja zapisal, da je za razvoj lubadarja krivo tudi pomanjkanje kadrov. Zgodovina se, kot kaže, ponavlja. Tudi sedanje spremembe v gozdarstvu so privedle do tega, da primanjkuje kadrov: takih, ki bi bedeli nad razvojem lubadarja, in tistih, ki bi namesto nevestnih lastnikov poskrbeli za gozdni red.

Javna gozdarska služba, ki to formalno še vedno ni, ker ni novega zakona, obvešča lastnike gozdov o žariščih lubadarja (najprej so se pojavila v okolici Šenčurja in Brnika, nato v gozdovih od Mošnjance do Šenturške gore, kasneje pa tudi v višjeležečih predelih) in jim pošilja pravilne naloge. Večina lastnikov ukrepa, kot je v takih primerih treba; vedno pa se najdejo taki, ki nevarnosti lubadarja ne jemljejo resno, se obotavljajo in podobno. V gozdovih, za katere zaradi vračanja prejšnjim lastnikom velja prepoved sečnje, je ukrepanje zoper lubadarja še bolj zapleteno. Da sedanji upravljalci gozdov ne bi zlorabljali "sanitarne sečnje" (lubadarjevih žarišč) za velike poseke, je vlada predpisala, da morajo žarišča še pred posekom videti gozdarski inšpektorji.

MEŠETAR

Stroški prireje goveda: od 173 do 212 tolarjev za kilogram

Na Kmetijskem inštitutu Slovenije so izračunali, da so bili septembra stroški prireje litra mleka na kmetijah s čredo 11 krav in povprečno mlečnostjo 3800 litrov na kravo 31,46 tolarja, stroški prirasta goveda pri nespecializiranem pitanju (od 38 do 500 kilogramov, prirast 0,77 kilograma na krmi dan) 212,47 tolarja za kilogram, pri specializiranem pitanju (od 120 do 510 kilogramov, prirast 0,85 kilograma na krmi dan) pa 173,84 tolarja. Septembrski stroški prireje mleka so za 4,2 odstotka višji od avgustovskih, stroški prirasta goveda pa za nekaj več kot 3 odstotke. Na porast stroškov je vplivala za 10 odstotkov višja vrednost ure živega dela, medtem ko so cene reprodukcijskega materiala in storitev v kmetijstvu ostale skoraj enake kot avgusta.

Za 10 odstotkov višja odkupna cena živine

V gorenjskih (družbenih) klavnicah Mesoizdelki Škofja Loka, Špecerija Radovljica in Klavnica Jesenice veljajo od včeraj, 12. oktobra, dalje nove odkupne cene živine, ki so za dobrih deset odstotkov višje od prejšnjih. Podražitev živine je bila pričakovana, saj so se za tak korak odločili že v številnih klavnicah živine, pa tudi ponudba živine, ki je bila v obdobju suše velika, se je nekoliko zmanjšala.

Poglejmo nove odkupne cene!

Vrsta živine — kakov. razred	Cena (V SIT/kg)	
	živa teža	meso
MPG — mlado pitano govedo:		
* extra	148,40	265,00
* I.	133,28	238,00
* II.	122,64	219,00
* zunaj razreda	99,68	178,00
Krave:		
* I.	92,56	178,00
* II.	83,20	160,00
* III.	76,96	148,00
* zunaj razreda	61,36	118,00
Teleta	280,00	
Praščiči	185,00	

Kmetje v kmečko zvezo (SLS) ali v kmečko gibanje (SKD)?

Kmetje ostali v ljudski stranki

Medstrankarski spor zaradi kmetov se je končal s pomiritvijo do volitev.

Kranj - Kmetje iz kranjskih podružnic Slovenske ljudske stranke, ki so julija na izrednem občnem zboru v Naklem želeli iz strankine Slovenske kmečke zveze prestopiti v (Omanovo) kmečko gibanje pri Slovenskih krščanskih demokratih, so se odločili, da bodo (najmanj) do volitev ostali v ljudski stranki. Vsak član ima še vedno možnost, da se odloči po svoje in da po lastnem prepričanju tudi glasuje na volitvah.

Da bi lažje razumeli potek dogodkov, moramo nekoliko poseči v preteklost. Kmetje iz kranjskih podružnic so vseskozi nasprotovali temu, da bi se kmečka zveza preoblikovala v ljudsko stranko, v kateri naj bi po njihovem mnenju kmečke interese podrejali drugim. Ko se je to zgodilo in ko je stranka zavrnila Omanov predlog za združitev kmečke zveze s Slovenskimi krščanskimi demokratimi, so kranjske podružnice svoje nestrinjanje z odločitvijo vodstva ljudske stranke izrazile s tem, da so izrekle nezaupnico izvršilnemu odboru stranke (to so kasneje preklecale), da se od 24. aprila dalje niso udeleževale sej organov stranke in da niso sodelovale na kongresu stranke v Ljubljani. Julija so se upravnimi odbori kranjskih podružnic odločili za izredni občni zbor, na katerem naj bi se člani odločili, ali bodo še naprej v kmečko zvezi in s tem v Slovenski ljudski stranki ali bodo sledili Ivanu Omanu in se vključili v kmečko gibanje, ki deluje pri stranki Slovenskih krščanskih demokratov. Na izredni občni zbor so poleg uradno vabljenih (Lojzeta Peterleta

Janez Eržen, predsednik podružnice Sorško polje.

in Ivana Omana) prišli tudi predstavniki Slovenske ljudske stranke (Marjan Podobnik, dr. Franc Zagožen, Franci Feltrin) in Liberalne stranke (Vitoimir Gros). Poskus, da bi člani kmečke zveze kolektivno prestopili v kmečko gibanje, je po burni razpravi, v kateri ni manjkalo ostrih besed in medsebojnih očitkov, propadel, izredni občni zbor pa se je končal s sklepom, da se bodo v podružnicah o vsem še pogovorili.

Upravni odbor nakelske podružnice Slovenske ljudske

stranke se je na sestanku 30. septembra odločil, da kmetje do volitev ostanejo v kmečki zvezi in s tem v ljudski stranki. Tako so se odločili zato, ker so cilji kmetov ne glede na to, v kateri stranki delujejo, isti in ker bi prestop iz ljudske stranke h krščanskim demokratom spremenil tudi sestavo nekaterih občinskih organov, predvsem komisije za kmetijstvo, v kateri je pet predstavnikov kmečke zveze.

In kako je bilo na seji upravnega odbora podružnice Sorško polje, ki je bila v soboto, 3. oktobra? Predsednik podružnice o Janez Eržene je povedal, da so se tudi v njihovi podružnici odločili tako, kot so se že prej v cerkljanski in nakelski. Čeprav kmetje še naprej podpirajo Omanova stališča, bodo do volitev še ostali v kmečki zvezi in s tem v ljudski stranki; vsak član pa ima vedno možnost, da izstopi iz kmečke zveze in se včlani v kmečko gibanje ali da po lastnem prepričanju glasuje na decembrskih volitvah. "Zdaj, ko se je že začel lov za volilci in ko bi nas zaradi volilnih glasov rabile vse stranke (drugo vprašanje pa je, koliko nas bodo po volitvah), je pomembno, da ostanemo skupaj. Kmetje imamo enake cilje: izboljšati svoj gospodarski položaj pa tudi položaj drugih ter povečati politični vpliv. Spor med vodstvom Slovenske ljudske stranke in

Občinski odbor Slovenske ljudske stranke je že nekaj časa brez predsednika. Po tem ko je spomladi odstopil predsednik Ciril Zaplotnik, odbor vodi podpredsednik Janez Tičar iz Voklega.

Slovenskimi krščanskimi demokratimi je bil ustvarjen zavestno, med kmeti nesoglasij ni, nasprotja pa podpihuje tudi Liberalna stranka, ki se prizadeva, da bi na volitvah dobila čimveč glasov tudi od kmetov," je dejal Janez Eržen in poudaril, da bodo nadaljnje odločitve o tem, koga bodo kmetje podpirali, odvisne predvsem od volilnih izidov. V upravnem odboru namreč ocenjujejo, da bo nekoč verjetno le prišlo do združitve Slovenske ljudske stranke in Slovenskih krščanskih demokratov oz. do tega, kar je zagovarjal Ivan Oman.

Ker je poskus, da bi kmetje kolektivno prestopili iz kmečke zveze v kmečko gibanje, na izrednem občnem zboru v Naklem propadel, je Janez Eržen, ki je to zagovarjal, na seji ponudil odstop. Člani upravnega odbora so njegov odstop zavrnili in mu zatrdili, da ga še naprej podpirajo. V podružnico bodo v kratkem povabili dr. Franca Zagožna, ki po mnenju upravnega odbora bolje vodi kmečko zvezo kot njen prejšnji predsednik. ● C. Zaplotnik

Krompir

Naložba v seme se obrestuje

Čeprav so kmetje pri intenzivnem pridelovanju samo za seme odšteli več kot 200 tisoč tolarjev na hektar, se je naložba splačala: pri pridelku 43 ton na hektar so bili pridelovalni stroški na kilogram precej nižji kot pri ekstenzivnem pridelovanju, kjer so za seme odšteli le 40 tisoč tolarjev.

Kranj - V Kmetijskem inštitutu Slovenije so izračunali, da prodajna cena 15 do 20 tolarjev za kilogram krompirja pokrije stroške in zagotavlja primeren dohodek le srednje in visoko intenzivnim pridelovalcem, medtem ko ekstenzivnim šele cena okrog 17 tolarjev za kilogram pokrije vse materialne stroške; cena, višja od te, pa jim prinese tudi nekaj zaslužka.

Primerjave so zanimive in tudi poučne; podučne predvsem za tiste, ki še vedno ne verjamejo, da se velik izdelek za potrjeno, kakovostno seme in za skrbno nego krompirjevih nasadov močno izplača. Kdor ne verjame, naj pogleda v modelno kalkulacijo stroškov pridelovanja jedilnega krompirja, ki so jo tudi za letošnje letino pripravili na Zavodu za ekonomiko kmetijstva pri Kmetijskem inštitutu Slovenije. Poglejmo le nekaj števil iz te kalkulacije!

vrsta pridelovanja	pridelek (kg/ha)	pridelovalni stroški (SIT/ha)	strošek za seme (v SIT in v %)	lastna cena (v SIT/kg)
ekstenzivno	14.000	208.742	40.000 17,3	24,56
srednje inten.	25.000	328.634	88.000 25,3	16,43
intenzivno	43.000	493.435	203.000 38,6	14,10

DOM UPOKOJENCEV KRANJ, p.o.
Cesta 1. maja 59

objavlja na podlagi določb kolektivne pogodbe za dejavnost zdravstva in socialnega skrbstva delovno mesto

DELOVNI TERAPEVT

za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu) Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- imeti mora končano Višjo šolo za zdravstvene delavce - delovno terapijo (lahko je tudi pripravnik)
- imeti mora veselje do dela s starejšimi ljudmi

Kandidati naj pošljejo pisno prijavo z dokazilom o izobrazbi v 8 dneh na naslov Dom upokojencev Kranj, Cesta 1. maja 59.

In še kratek komentar. Pri ekstenzivnem pridelovanju so dali za seme le 40 tisoč tolarjev na hektar, dosegli skromen pridelek (14 ton na hektar) in ceno (24,56 tolarja za kilogram), po kateri so krompir le težko prodali. Pri srednje intenzivnem pridelovanju, kjer četrtino vseh pridelovalnih stroškov predstavlja strošek semena, se je naložba v seme že obrestovala: pridelek je bil večji (25 ton na hektar), lastna cena pa precej nižja kot pri ekstenzivnem (16,43 tolarja za kilogram). Intenzivni pridelovalci so samo za seme odšteli več kot 200 tisoč tolarjev na hektar (to predstavlja skoraj dve petini vseh stroškov), vendar so kljub temu pri pridelku 43 ton na hektar dosegli najnižjo lastno ceno - 14,10 tolarja za kilogram.

In kako je z odkupno ceno krompirja? V kmetijsko-gozdarski zadrugi Sloga v Kranju ga odkupujejo po 15 tolarjev

za kilogram (plačilo v 15 dneh), povsem enaki odkupni pogoji so v škofjeloški zadrugi, v Naklem pa ga odkupujejo po 15 tolarjev za kilogram, medtem ko je za plačilo treba počakati 20 dni. Zadruga največ

do 20 tolarjev, nekateri pa celo 25. Pa še kratek "sprehod" po slovenskih tržnicah! Prve dni oktobra je bilo skoraj povsod treba za kilogram krompirja odšteti okrog 30 tolarjev. ● C. Zaplotnik

Čas kolin se približuje

Za prašiča od 190 do 250 tolarjev za kilogram

Meseci, ko bodo tudi na gorenjskih kmetijah pod nožem mesarjev spet zacvili (debili) prašiči, se vse bolj približujejo, vse več pa je tudi vprašanj, koliko bo letos treba odšteti za prašiča.

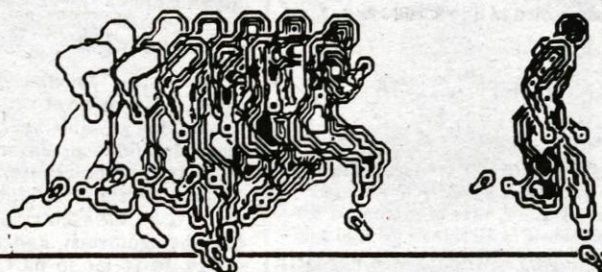
Po cenah, ki veljajo zdaj, je sicer težko sklepati, kolikšne bodo čez dva ali tri mesece, pa vendarle: pregled cen s prašičjih sejmov po Sloveniji je dober "cenovni barometer" tudi za Gorenjsko, kjer kupci večino prašičev za zakol dobijo na kmetijah. Na nekaterih prašičjih farmah v Sloveniji prodajajo prašiče po 190 do 210 tolarjev za kilogram, na sejmu v Sentjerneju so prašiče, težje od 50 kilogramov, prodajali po 250 tolarjev za kilogram, v Celju enako težke po 210 do 220 tolarjev, v Ljubljani (Ižanska cesta 303) pa so prodajalci za prašiče, težje od 100 kilogramov, zahtevali 22 do 25 tisoč tolarjev. ● C. Z.

Dvestoletnica kmetijskega tiska

Ljubljana - V Sloveniji letos proslavljajo dvestoletnico kmetijskega tiska. Naravoslovni odtis Slovenske matice v Ljubljani in Biotehniška fakulteta prirejata ob tej priložnosti pogovor ter razstavo knjig in periodike. Razstavo bodo odprli 19. oktobra v galeriji Insula Mestne knjižnice na Dvornem trgu v Ljubljani in bo odprta vsak dan od 10. do 13. ter od 17. do 19. ure; istega dne pa bo v dvorani Slovenske matice v Ljubljani tudi okrogla miza, na kateri bodo strokovnjaki govorili o razvoju kmetijskega tiska v Sloveniji, o prispevku kmetijskega tiska k oblikovanju strokovnega izražja in jezika in še o marsičem. ● C. Z.

GLASOVA
STOTINKA**Prijetno branje
Vam želi****SPORT**
carman

ČARMAN IVO

ŠKOFJA LOKA
SVETI DUH 38NA VSEH VRHOVIH
V NAŠIH OBLAČILIHIz našega programa:
● pohodne hlače (letne)
● turno smučarske hlače
● hlače za prosti čas "pink"
● veterini jopiči in hlače - poro-
tex

Trgovski center Bled

Odprto: od 16. - 19. ure, sobota
od 10. - 12. ure
telefon: 50-697

NA BLEJSKEM IGRIŠČU ZA GOLF SO PRVIČ TEKMOVALE NAJBOLJŠE PROFESIONALKE

PRVI SLOVENIAN OPEN AVSTRALKI LUNN

Velik dogodek za slovenski šport in turizem je konec tedna na Bledu minil v sončno - deževnem vremenu - Igralke zadovoljne z organizacijo.

Bled, 9. do 11. oktobra - Slovenci v golfu sicer nimamo profesional-
nalk, vendar pa je bil turnir za Bled minuli konec tedna še kako po-
memben, saj so se na enem najlepših igrišč za golf v Evropi na za-
ključnem evropskem turnirju zbrale najboljše igralke sveta. Zma-
gala je Avstralka Karen Lunn s 141 udarci, kar je pet udarcev pod
parov za dva dni.Tekmovanje je bilo žal mo-
žno regularno izpeljati le dva
dneva, saj je v soboto premo-
čno deževalo. Že v četrtek pa
so se na PRO AM turnirju po-
merili tekmovalci štirinajstih
mešanih ekip, ki so bili navdu-
šeni nad igriščem. V petek je
bilo vreme sončno in organiza-
torji so brez težav izpeljali kva-
lifikacije za nedeljski finale.
Na štartni listi je bilo 64 tek-
movalk, največ, kar 23, iz Veli-
ke Britanije. Po prvem dnevu
je vodila Angležinja Sara Ro-
binson.V soboto je močan dež pre-
prečil tekmovalce, v meglenem
vremenu pa je minil tudi zadnji
tekmovalni dan, na katerem je
imela največ sreče Avstralka
Karen Lunn. Drugo mesto staProfesionalke so hvalile igrišče
za golf in bile hkrati preseneče-
ne nad lepoto Bleda.Kljub deževju in dejstvu, da je bilo za priprave na tekmovalce malo
časa, je bil Slovenian open odlično organiziran, spremljalo ga je se-
dem tujih in deset domačih novinarjev, tekmovalce pa so spremljali
tudi s petimi televizijskimi kamerami.si razdelili Allison Schapocot
iz Anglije in Helen Hopkins iz
Avstralije.Kot je ob turnirju poudaril
direktor evropskega dela žen-skega svetovnega golf turnirja
David Perkin, bo Slovenian
open postal tradicionalni tur-
nir. ● V. Stanovnik, foto: G.Ši-
nik

JESENIŠKI HOKEJISTI SO KONEC TEDNA NASTOPILO NA TURNIRJU V TRENČINU

ACRONI JESENICE DRUGE, DUKLA NAPREJSlovenski državni prvak, ekipa Acroni Jesenic, je prvič zastopala samostojno državo Slovenijo v pokalu evrop-
skih prvakov v slovaškem Trenčnu - Danes ponovno doma v alpski ligi.Trenčín, 11. oktobra - Konec tedna je prvo moštvo Acroni Jesenic
odpotovalo na Slovaško, kjer so se v pokalu evropskih prvakov na
četrtfinalnem turnirju pomerili z domačo Duklo in hrvaškim prva-
kom Zagrebom. Zmagala je favorizirana domača ekipa pred Jese-
ničani in Zagrebom.V prvi tekmi turnirja je hr-
vaški prvak Zagreb visoko iz-
gubil z Duklo, z rezultatom 13 :
1. Drugi dan so se pomerili na-
šji prvaki in ekipa Zagreba,
boljši pa so bili hokejisti Acri-
oni Jesenice. Brez večjih napo-
rov so zmagali z rezultatom 7 :
5, čeprav Jeseničani niso igrali
z vso močjo. Strelci za Acroni
Jesenice so bili: Marko Smolej,Kvartalnov 2, Omerzel, Razin-
ger 2, Šuvak.Prava poslastica za ljubitelje
hokeja pa je bila zadnja tekma
med Duklo in Acroni Jesenica-
mi. Dvorana je bila polna, gle-
dalci pa so glasno spodbujali
obe ekipe, kajti na dolgo pot v
Trenčín se je podalo tudi 70
zvestih jeseniških navijačev.
Slovenski prvaki se niso ustra-
šili favoriziranih domačinov,
čeprav v njihovih vrstah igra
kar pet čehoslovaških rep-
rezentantov in ruski reprezentant
Andrejev. Začeli so silovito in
v 3. minuti povedli z golom
Rahmatulina. Vodstvo je zmed-
lo domačine in očitno tudi sod-
nike, ki so začeli z očitnim so-
jenjem proti Jeseničanom. Do-
mačini so izenačili in povedli.
Igralci Acroni Jesenic so imeliše vrsto priložnosti, ki pa so
ostale plen izvrstnega domače-
ga vratarja. V odločilni zadnji
tretjini so sodniki nadaljevali s
sojenjem v korist domačih in
tako izključili možnost za ve-
liko presenečenje. Šele, ko so
domači povedli s štirimi goli, je
sojenje spet postalo normalno.
Žal je našim prvakom silovit
tempo v zadnjem delu izčrpal
vse moči, tako da so prvaki Če-škoslovaške dosegli nezasluže-
no visoko zaliko 10 : 4 (3:2,
3:2, 4:0). Strelci za Acroni Jese-
nice so bili: Rahmatulin, Kvar-
talnov, Kopitar, Malgin.Kljub temu do so se naši pr-
vaki poslovili od nadaljnega
tekmovalstva v evropskem poka-
lu, si zaslužijo čestitke, kajti
prav gotovo po prikazani igri
sodijo med 16 najboljših ev-
ropskih ekip. ● B. J.

DRŽAVNO HOKEJSKO PRVENSTVO

BLED VODI,

TRIGLAVANI DOSEGLI PRVE GOLE

Bled, Celje, 9. oktobra - Minuli petek je bilo odigrano četrto
kolo v slovenski hokejski ligi, ki se je končalo po pričakovanjih.
Letos zanesljiva ekipa Bleda je doma premagala mlado ekipo
Acroni Jesenice, Triglav, ki je gostoval pri Cinkarni, pa je sicer
izgubila, vendar so Kranjčani uspeli dati prve tri gole v letošnji
sezoni.Tako je bil na Bledu končni rezultat 8 : 3 (3:1, 2:2, 3:0),
mladi Jeseničani pa so se dobro upirali izkušenejši domači
ekipi. V Celju je bil rezultat tekme med Cinkarno in Trigla-
vom 13 : 3 (4:0, 6:2, 2:1). Na lestvici po štirih kolenih vodi eki-
pa Bleda z osmimi točkami, Acroni Jesenice so s štirimi to-
čkami četrti, Triglav pa še brez točke zadnji, šesti.Danes in jutri se nadaljuje prvenstvo s petim kolom. Tri-
glav že danes odhaja na gostovanje k Slaviji, obe tekmi na
Gorenjskem pa bosta na sporedu šele jutri. Ekipa Bleda bo ob
19. uri doma gostila Cinkarno, v dvorani Podmežaklja na Je-
senicah pa bo ob 18. uri srečanje med domačo ekipo Acroni
Jesenice in Olimpijo Hertz. Ker Jeseničani danes igrajo v alp-
ski ligi, so morali prvi obračun prestaviti na jutri zvečer, mla-
di jeseniški ekipi pa bodo na pomoč najbrž priskočili tudi iz-
kušeni klubski soigralci. ● V. Stanovnik**TOMO ČESEN SNEMA V AMERIKI**Kranj, 12. oktobra - Minuli četrtek je svetovno znani alpinist To-
mo Česen iz Kranja odpotoval v ZDA, kjer bo obiskal različne
plezalne centre. Tam ga bosta spremljala plezalec Marko Lukič
in snemalec Matjaž Fištravec. Slednji bo posnel gradivo za nove
oddaje iz serije Tomo Česen vam predstavlja, ki bodo na televi-
zijskem sporedu januarja 1993.To je tudi osnovni namen Česneve ameriške turneje, med
katero bo nastalo sedem štirinajstminutnih oddaj. Z njimi bo
kranjski plezalec predstavil športno plezanje iz novih zornih
kotov. Seveda bo plezanje v Ameriki tako za Česna kot Luki-
ča, ki sta letos opozorila plezalsko javnost z vrsto imenitnih
vzponov, priložnost za nove dosežke v športnem plezanju. ● S.
SajeODEJA - MARMOR KONČALA Z LETOŠNJIM
EVROPSKIM NASTOPOM**MADŽARKE "ZMLELE" LOČANKE**Škofja Loka, 10. oktobra - Prejšnji teden so škofojeloške košar-
karice v pokalu Lilianne Ronchetti odšle na povratno tekmo k
madžarski ekipi Miškolc DSKS. Po prvi tekmi v Škofji Loki so
imale dve točki prednosti, na Madžarskem pa so izgubile viso-
ko 113 : 67.Kot je po povratku domov povedal trener Igor Dolenc, so
jih na Madžarskem pristočno sprejeli, igrale pa so v nabito pol-
ni dvorani pred več kot dva tisoč gledalcev, ki so športno spod-
bujali obe ekipe. "Vendar pa se je tokrat izkazalo, da so Mad-
žarke res precej boljša ekipa in da je bil naš uspeh na doma-
čem igrišču pravi podvig. Domačinke so odlično streljale iz
vseh položajev, zlasti izpod koša in naša ekipa se jim brez Bali-
gačeve ni mogla upirati." ● V. Stanovnik**KOLESARSTVO****TADEJ VALJAVEC NAJBOLJŠI MED MLADINCI**Rogla, 10. oktobra - V soboto je bila organizirana zadnja tek-
ma kolesarjev v letošnji sezoni. Tekmovalci v vseh kategorijah
so se pomerili v gorski vožnji na Roglo. Med člani je zmagal
Bogdan Ravbar (Krka), med starejšimi mladinci je bil najhitrej-
ši Grega Tekavec (Celje), odlično pa je med mlajšimi mladinci
vozil Tadej Valjavec (Sava), ki je zanesljivo ugnal vso konku-
renco in zmagal s 43 sekundami prednosti pred Mahoričem s
Ptuja. Sicer pa je bil v med Savčani v kategoriji starejših mla-
dincev drugi Žiga Bajt, dobro pa je vozil tudi Tadej Križnar, ki
je bil peti. V ženski kategoriji sta lep uspeh dosegli tudi dve
Ločanki, članici KK Peternele, Logondrova in Uršičeva, ki sta
bili prva in druga. ● V. S.**KOLESARSKA DIRKA TRŽIČ '92**Križe - Po uspešni organizaciji avgustovske kolesarske dirke
Tržič '92 za vse kategorije, je priljubljenost kolesarskega športa v
tržiški občini še bolj narasla, prireditelji pa so se odločili, da za
spodbudo najmlajšim tekmovalcem pripravijo še drugo letošnjo
kolesarsko dirko pod okriljem Tržič '92.Rezultati: pionirji A na 36 km dolgi progi: Peter Ribič (Krka
Novo mesto), 2. Uroš Černe (Rog Ljubljana), 3. Luka Kruh (HIT
Casino Nova Gorica).Pionirji B na 16 km dolgi progi: 1. Matej Marin (Perutnina
Ptuj), 2. David Vizantin (Sava projekt Krško), 3. Borut Božič (Slo-
ga Idrija).Starejši začetniki na 4 km dolgi progi: 1. Igor Šifrer, Stojan
Godnič in Grega Ramovš (vsi Tržič).Mlajši začetniki na 4 km dolgi progi: 1. Miha Škrlj, 2. Samo
Opalk, 3. Robert Rakovec (vsi Tržič). ● Drago Papler**NAMIZNI TENIS****MERKUR ŠE BREZ TOČKE**Kranj, 11. oktobra - V I. SNTL za moške je kranjski Merkur go-
stoval pri Kovini in izgubil z rezultatom 7 : 0. Merkur je na 7.
mestu še brez točk. V II. SNTL so Jeseničani gostili ekipo Pre-
serij in izgubili z rezultatom 1 : 6, na srečanju z Istrabenzom iz
Kopra pa so zmagali z rezultatom 4 : 3. Jesenice so na 10. me-
stu z dvema točkama. V III. DNTL za moške je Sava premaga-
la Logatec s 5 : 2, namiznotenisači Križ so izgubili z ekipo Ar-
rigoni iz Izole z rezultatom 4 : 3, Škofja Loka pa je igrala v
Škofijah in izgubila s 5 : 2. V Izoli so Škofjeločani zmagali s 3 :
4, ekipa Križ pa je v Škofiji izgubila z rezultatom 5 : 2. Tako je
Sava s šestimi točkami na 2. mestu, Škofja Loka je z dvema to-
čkama na 8. mestu, Križe pa so z dvema točkama na 10. mestu.
V II. SNT za ženske so igralke Merkurja premagale Jeseničan-
ke z rezultatom 5 : 2, Križe so izgubile z ekipo Vesne z rezulta-
tom 4 : 3, Merkur je premagal Križe z rezultatom 4 : 3, Jese-
ničanke pa so bile boljše od igralke Vesne, ki so jih premagale z
rezultatom 3 : 4. Nasledje kolo v vseh ligah se igra 24. oktobra.
● V. S.**TEK TRMASTIH NA KALIŠČE**Predvor, 10. oktobra - Minulo soboto je Klub trmastih pripra-
vil prvi gorski tek trmastih na Kališče. Kot je sporočil Marjan
Petek, je med tekmo deževalo, vendar to ni motilo tekmoval-
cev.Najhitreje je progo pretekel Klemen Dolenc (46.30), ki
je zmagal v kategoriji članov do 30 let, Tomaž Kalan je bil naj-
boljši med člani od 30 do 45 let, Branko Dežman je zmagal
med veterani, Olga Grm pa med ženskami.Vsi udeleženci so na Kališču dobili topli obrok, spominsko
kolajno in majico potiskano s pokroviteljem teka, Pivovarno
Lasko. ● (vs)

PRVA SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

PORAZ ŽIVIL V NOVI GORICI

GORICA : ŽIVILA NAKLO 5 : 2 (2 : 1), strelca za Naklo Jeraj v 32. in Murnik v 67. minuti iz enajstmetrovke.

Nova Gorica, 11. oktobra - Nogometaši Živil Nakla v Novi Gorici niso pokazali slabe igre, vendar je domačinom vse uspelo in so pokazali letošnjo najboljšo igro. Naklanci so dobili prva dva zadetka v treh minutah, nato pa so izid znižali in napravili nekaj zrelih priložnosti za izenačenje. Tudi po tretjem zadetku domačih in голу, ki so ga dosegli Naklanci iz najstrožje kazni, tekma še ni bila odločena. Ko pa so proti koncu tekme dosegli domači še dva gola, je bilo upov na neodločen izid konec.

Za Živila naklo so igrali Vodan, Pihler (Darjan Jošt), Murnik, Križaj, Ahčin, Brane Pavlin, Andrej Jošt, Miran Pavlin, Jeraj, Vorobjov (Taneski) in Marušič. V moštvu Živil ni bilo Jerine. ● J. Košnjek

DRUGA SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

IZENAČENJE V 87. MINUTI

JELEN TRIGLAV : ORIA RUDAR 2 : 2 (0 : 2), strelca za Rudarja Holešek v 31. in 47. minuti, za Jelen Triglav pa Kovačič v 70. in 87. minuti. Gledalcev 800, glavni sodnik Durmič, rumeni kartoni pa Kočevar (Jelen Triglav) in Barič, Kapetanovič in Haralovič pri Rudarju.

OKranj, 11. oktobra - Z nekaj prerivanja na tribuni med navijači Jelena Triglava in Rudarja iz Trbovelj ter grožnjami sodnikom, ki so po našem mnenju brez večjih napak opravili svojo nalogo (zadnji tekmi Živil in Triglava kažejo, da bo treba na kranjskem stadionu računati tudi na take dogodke in se nanje pripraviti) se je z najbolj poštenim izidom 2 : 2 končal derbi II. lige med Jelenom Triglavom in Rudarjem. Rudar je bil boljši v prvem, Jelen Triglav pa v drugem polčasu.

Za Jelen Triglav so igrali Škodlar, Kočevar, Blagojevič, Novkovič, Atlija, Pivač, Kovačič, Goga, Kondič, Belančič in Tušar. V drugem polčasu je Tušarja zamenjal Razboršek. ● J. Košnjek

TRETJA SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

ZARICA ZGUBILA DOMA

Kranj, 10. oktobra - Kranjska Zarica je doma gostila Renče in zgubila z 1 : 2. V prvem delu so bili domačini boljši, vendar niso resneje ogrožali gostujočega vratarja. V drugem delu so Renče povedle po enajstmetrovki, ki je branilec Prestor v 55. minuti igral z roko. Po napaki obrambe je Zarica prejela drugi gol v 70. minuti. Častni zadetek za domače je v 85. minuti dosegel Thaler. Zarica je bila tako poražena z enim od neposrednih tekmecev za obstanek v ligi. Za Zarico so igrali Triler, Muratagič (Bogataj), Kondič, Rešek, Prestor (Savšek), Sink, Kotnik, Thaler, Lebar, Suhadolnik in Grbič. ● I. Golob

JELOVICA LTH NEODLOČENO

Škofja Loka, 10. oktobra - Jelovica LTH je doma igrala z moštvom Vodice neodločeno 1 : 1. Ločani so začeli dobro in so imeli terensko premoč in več priložnosti, vendar so dosegli gol samo v 35. minuti po zaslugi Ažbeta. Tudi kasneje so imeli več od igre. Ko so vsi pričakovali povišanje vodstva, so gostje iz precej sumljivega položaja izenačili. To je domačine zmedlo in do konca niso uspeli doseči zmagovitega zadetka. Za Jelovico LTH so igrali Oblak, Brdnik, Pavčević, Stanovnik, Babšek, Klančar, Krupič, Švarc, Rašič, Peternelj in Ažbe. ● I. Golob

GORENJSKA NOGOMETNA LIGA

JESENIČANI NAPADLI SODNIKA

Kranj, 10. oktobra - Sobotno kolo v A skupini gorenjske članske nogometne lige ni minilo brez zapletov. Na tekmi Visoko : Jesenice so Jeseničani v 85. minuti pri izidu 3 : 1 napadli mejnega sodnika Moharja in tekma je bila prekinjena. Sicer pa so favoriti zmagali. Izidi: Britof : Bitnje 0 : 1, Trboje : Alpina 1 : 1, Sava : Hrastje 5 : 0, Lesce : Polet 0 : 0, Tržič : Bled 3 : 1 in Visoko : Jesenice prekinjeno v 85. minuti. Vodi Tržič pred Visokim. ● R. Gros

KJE SO GORENJCJI

V prvi slovenski ligi vodi SCT Olimpija s 15 točkami, kolikor jih ima tudi Branik Maribor. Živila so z 10 točkami zdrknili na 10. mesto. V drugi ligi vodi Jelen Triglav iz Kranja s 13 točkami, kolikor jih ima tudi Primorje. V tretji ligi vodijo Finali s 13 točkami. Jelovica LTH je šesta z 10 točkami, Zarica in Creina Dolnov pa sta deveta in deseta s 6 točkami.

DOLNOV CREINA PORAŽENA V BILJAH

Bilje, 10. oktobra - Dolnov Creina je gostovala v Biljah in izgubila z 1 : 0. Creina Dolnov je bila v prvem delu enakovredna, Imela je stoodstotno priložnost, ko je prišel Jerič sam pred gostujočega vratarja. Kasneje so prevzeli pobudo domači in v 65. minuti dosegli edini in zmagoviti gol. Za Dolnov Creino so igrali Markun, Klemenčič, Mali, Bučan, Ažman, Brdakič, M. Verbič, Čeferin, D. Verbič (Djurič), Korenjak, (Kalan) in Jerič. Ul. Golob NMLadinska nogometna liga

MLADINSKA NOGOMETNA LIGA

PETA ZMAGA JELENA TRIGLAVA

Kranj, 11. oktobra - V slovenski mladinski ligi je Jelen Triglav premagal Orjo Rudar s 6 : 1. Kranjčani so že v prvem polčasu dosegli šest golov, predvsem pa se izkazal Tiganj s tremi zadetki. V drugem polčasu je dal trener Triglava Boris Gros priložnost rezervam, ki niso uspeli zadeti mreže, tik pred koncem pa so dali Trboveljčani častni zadetek iz enajstmetrovke. Že v nedeljo pa čaka Jelen Triglav težka tekma z SCT Olimpijo. Za Jelen Triglav so igrali Beton, Prača, Duraković, Halilagić, Flajnik, Gojib, Gogič, Grubič, Trogiltič in Tiganj, razen njih pa še Maržič, Kos, Tiganj, Bregar in Orlič. ● I. Golob

JUTRI POKALNE TEKME

Kranj, 13. oktobra - Jutri ob 15. uri bodo na sporedu tekme članov za pokal Slovenije. Igrali bodo Kondor : Jelen Triglav, Alpina : Zarica, Jesenice B : Jelovica LTH, Podbrezje : Creina Dolnov, Lesce : Senčur, Visoko : Sava, Sportina Bled : Živila Naklo B in Tržič : Jesenice A. ● R. Gros

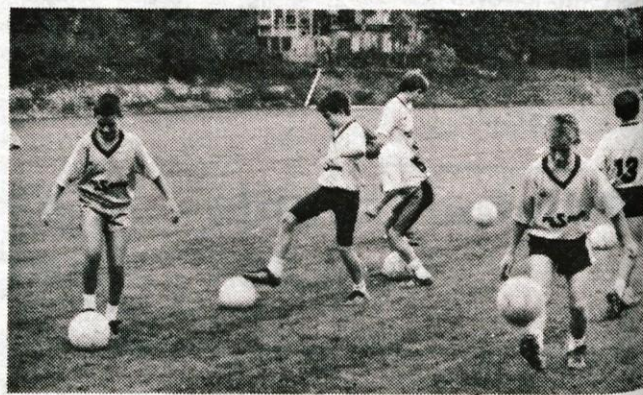
DANES POPOLDNE BO SLOVESNO OB NOVEM NOGOMETNEM IGRIŠČU NA PRIMSKOVEM

NK CREINA - 20 LET OB ŽOGI

S tekmo med mladinci Slovenije in mladinci Creine se bo ob 15. uri začelo praznovanje ob 20-letnici NK Creina Dolnov - V Kokrškem logu pa so ob jubileju zlasti ponosni na novo igrišče, nove prostore za preoblačenje in seveda na svoj rod perspektivnih mladih nogometašev.

Kranj, 13. oktobra - Pred dvema desetletjema se je skupina zanesenjakov, ki so radi brcali žogo v Kokrškem logu, odločila, da ustanovi svoj klub. Igrišča praktično niso imeli, imeli so le svoj prostor ob Kokri in pa seveda veliko željo po napredku. Danes je NK Creina z novim pokroviteljem, podjetjem Dolnov, klub, ki se z mladimi nogometaši uspešno prebija v slovenski vrh.

Seveda v začetku obstoja kluba ni šlo vse kot po maslu. Pa vendar je klub vedno "živ", dopolnjevale in menjale so se le skupine zanesenjakov. V zadnjih letih pa je klub doživel razcvet na vseh področjih. Mladi nogometaši, kadeti stari od 14 do 16 let so na Gorenjsko prinesli prvi naslov državnega prvaka svobodne Slovenije. To pa je bil uspeh za klub in seveda velika spodbuda za delo. Hkrati so bili uspešni tudi mladinci, ki so se uvrstili v drugo slovensko ligo, v kateri letos premočno vodijo. Razširitev slovenskega ligaškega prostora je tudi članom omogočila igranje v tretji državni ligi. Skratka, klub je z vsemi kategorijami igralcev postal - slovenski. V Kokrški log je prišel tudi predsednik NZS Rudi Zavrl, v njem so selektorji, sodniki, trenerji.... In kar je tudi pomembno - klub ima pred seboj jasno vizijo, to pa je delo z mladimi. Še kot vaški klub je postal gorenjski prvak pri pionirjih, kasneje

Mladi na treningu

Brez njih ne gre - NK Creina je v preteklem letu zaključil čez 2,5 milijona vredno naložbo s pomočjo podjetij, posameznikov in lastnim delom. Zato se ob slovesni priložnosti za pomoč še posebej zahvaljuje: DOLNOV - pokrovitelj kluba in pomoč pri ograji, CREINA, kmetijska mehanizacija - vsakoletna pomoč, CESTNO PODJETJE - pomoč pri zemeljskih delih, IBI - pomoč pri nakupu kosilnice in vsakoletne pomoči, ŽIVILA - sodelovanje z NK Živila - Naklo, MERKUR - različne oblike pomoči, reklamiranje, ALPETOUR, potovalna agencija - Kombi, prevozi, reklame in še kaj, MLADINSKI SERVIS - pomoč mladim nogometašem, GORENJSKI GLAS - različne pomoči, PLANIKA - športna oprema. Med tiste, ki vsako leto pomagajo klubu, pa sodijo še: Loterija Slovenije, Petrol, Videoteka Eva Kranj, Turistično društvo Bohinj in lokal Danica, Vodovod in Komunala Kranj, Gradbinec Kranj ter številni posamezniki, podjetja in obratniki.

že pri članih, sedaj pa redno tako pri pionirjih, kot kadetih in mladincih.

V klubu so si vsa leta, zlasti pa zadnje čase, skušali zagotoviti normalne pogoje za delo. Letos jim je uspelo. Objekt ob igrišču so rešili pred propadom, v njem pa zgradili moderne slačilnice, pisarno, gostinski lokal. Vse ni šlo vedno lahko, pa vendar se danes nogometaši mnogim zahvaljujejo za pomoč in razumevanje - od sosedov do krajevne skupnosti in občine, pa podjetjem, ki so jim pomagali z delom in denarjem. Pravijo, da vseh ni mogoče naštet, da pa so vedno delali in bili podrejeni eni misli: ni pomembno, kdo si, od kod si, kako se pišeš - pomembno je, da si pošten, deloven in ustvarjalen. Zato tudi želijo, da bi v Kokrškem logu imeli svojo izvirno nogometno šolo in da bi svojo prihodnost gradili na napredovanju. In današnje praznovanje bo le ena od stopnic na njihovi poti. ● V. Stanovnik, foto: G. Šinik

Od 1972 do 1992 - Prvi predsednik NK Primskovo je bil Jože Petek, ki še danes skupaj s svojo družino pomaga klubu, sedanjí predsednik pa je Miran Šubič. Med najbolj aktivne v zgodovini kluba sodijo oče (že pokojni) in sinova - Brata Kodele, v klubu pa danes zavzeto delajo tudi brata Kužnik, Janko Malbašain Rasim Brdakič. Pri različnih delih radi priskočijo na pomoč tako Primskovljani kot ljudje od drugod. V klubu imajo trenutno trenerje: Staneta Kodeleta, Gorazda Kužnika, Smiljana Pečenka, Marka Trebca, Jožeta Križaja in druge. Teh nikoli ne morejo dovolj nagraditi za delo z mladimi. Veseli so tudi vključevanja staršev v klub, kjer prednajo Božičevi, Zdešarjevi, Maričevi, Žbogarjevi, Oblakovi... klub je resnično gorenjski, saj v njem nastopajo fantje od Žirov do Mavčič, Pangeršice in Cerkelj.

Za zgled - V klubu je vrsta izredno sposobnih fantov, veliko med njimi jih odlično brca žogo, hkrati pa so odličnjaki tudi v šoli. Če bi med njimi iskali posebneže, pa sta to gotovo Igor Markun in Roman Šenk. Za Igorja tako v klubu ne pomnijo, da bi zamudil trening, nanj se velikokrat iz Cerkelj pripelje kar s kolesom. Njegovo obnašanje je vzorno, tako tudi njegov pristop do vadbe. Sodi med obetavne gorenjske vratarje in uspešno trka na vrata članskega moštva. Roman pa je v klubu s svojo skromnostjo in poštenim odnosom navdušil vse. Živi sam, nima več staršev, pa vendar je zgled urejenosti, pridnosti in poštenja. Oba morda nikoli ne bosta državna reprezentanta ali celo brcala žoge za denar, pa vendar sta v klubu vsem za zgled. In v tem klubu trenutno aktivno vadi več kot sto mladih.

7 KOŠARKA

SBA LIGA

TRIGLAV ZNOVA IZGUBIL

Budimpešta, 10. oktobra - Košarkarji Triglava so konec tedna odšli na gostovanje k madžarski ekipi Tungsram Honved, kjer pa jim ponovno ni uspelo zmagati. Rezultat je bil 107 : 97 (56 : 54), za Triglav pa so igrali: Ceranja 5, Vukič 10, Prevodnik 3, Tadič 4, Bošnjak 32, Čubič 8, Jeras 8, Mitič 27. Tako so Kranjčani v skupini B SBA lige trenutno na sedmem mestu, v soboto, 17. oktobra, pa doma gostijo ekipo Tshibe Klosterneuburg. Tekma bo v dvorani na Planini ob 20. uri. ● V. S.

I. SKL - ŽENSKE

GORENJSKI DERBI LOČANKAM

Jesenice, 10. oktobra - V drugem kolu so se na Jesenicah pomerili domačinke, ekipa Oniksa in škofjeloške košarkarice Odeje Marmorja. Zmagale so izkušenejše gostje, končni rezultat pa je bil 51 : 85.

KRANJČANKE IZGUBILE V LJUBLJANI

Ljubljana, 10. oktobra - Košarkarice Kranja so bile tokrat gostje mladih Ježičank. Tekmo so začele sicer spodbudno, toda borbene domačine so jih uspelo zaustaviti in rezultat obrniti sebi v prid. Končni rezultat tekme je bil 72 : 60 (36 : 30). ● V. S.

I. SKL - MOŠKI

PORAZ V ZADNJIH MINUTAH

KOKRA - LIPJE : IDRILJA 71 : 78 (33 : 31)

Kranj, oktobra - Športna dvorana na Planini, gledalcev 300, sodnika Jeršan in Černe iz Ljubljane.

V napeti in nervozni tekmi so domačini povedli v 13. minuti s 14 točkami prednosti (28 : 14). Zatem so naredili nekaj napak in gostje so se jim do odhoda na odmor približali na dve točki.

Tudi v nadaljevanju so bili domači boljši, vendar so gostje z Rupnikom, ki je dosegel 36 točk in bil dober tudi v trojках tri minute pred koncem povedli in osvojili dve točki. Pri domačih je bil najboljši Jurij Stavrov, dobro pa sta igrala še Darko Omahen in Marko Remic. ● J. Marincek

2. SKL - ZAHOD

ZMAGA RADOVLJICI

Didakta Radovljica : Jesenice 77:74 (37:38)

V dvorani radovljiške osnovne šole sta se pred okrog 200 gledalci pomerili ekipi domače Didakte Radovljice in Jesenice, člana 2. slovenske košarkarske lige - zahod. Tekma je bila pravi derbi z nekaj napakami na obeh straneh. Ekipi sta bili ves čas izredno izenačeni, igra pa je bila izredno trda, vseskozi na meji dovoljenega.

Strelci:

Didakta - Erman 38, Rozman K. 4, Zadravec 4, Grahovac 4, Rozman B. 7, Šmid 8, Mitrič 7, Lotrič 7

Jesenice - Valentar 19, Vauhnik 16, Toneje 15, Naumoski 11, Čatak 8, Markelj 4, Jovanovič 2, Vidic 1. ● A. Smrekar

ROKOMET

ROKOMETNI LIGAŠKI IZIDI

Kranj, 11. oktobra - V I. državni ligi za ženske so rokometnice Kranja gostovale v Velenju, kjer so igrale izenačeno 20 : 20 z domačo ekipo LIR Velenje. V II. državni ligi moški - zahod na tekmo v Škofjo Loko ni bilo ekipe Izole, Predvor Infotrade pa je doma igral neodločeno 26 : 26 z ekipo Nove Gorice. V II. državni ligi za ženske so gorenjske ekipe dosegle naslednje rezultate: Sava - Kranj 10 : 12, Škofja Loka - Piran 17 : 22. V III. državni ligi za moške so bili doseženi naslednji izidi: Herbalife Storžič - Šešir 26 : 15, Žabnica - Peko Tržič 26 : 18, Predvor Infotrade II. - Besnica 16 : 11, Predvor Skala - Radovljica Špecerija Bled 29 : 23, Sava Kranj - Loške smojke 11 : 26. V kadetski ligi - center so bili izidi srečanj: Pizzerija Polana Storžič - Šešir 6 : 12, Predvor Infotrade - Peko Tržič 17 : 11, Sava Kranj - Besnica 8 : 26 in Loške Smejke - Radovljica Špecerija Bled 21 : 20. V ligi starejših deklic so gorenjske ekipe dosegle naslednje izide: Kranj - Sava 11 : 8, Škofja Loka - Planina Kranj 18 : 10. ● M. Dolanc

NADALJEVANJE TRETJELIGAŠKIH TEKMOVANJ ŽE JUTRI

Kranj, 13. oktobra - V III. državni rokometni ligi za moške bodo srečanja VI. kola odigrana že jutri, v sredo, 14. oktobra. Pari so: Šešir - Loške smojke, Radovljica Š. Bled - Sava Kranj (ob 16. uri), TVD Besnica - Predvor Skala, Peko Tržič - Predvor Infotrade II. (ob 19. uri) in Herbalife Storžič - Žabnica (ob 18. uri). Pred jutrišnjim kolom na lestvico vodi ekipa Predvor Skala. ● (vs)

SMUČARSKI SKOKI

TEKMOVANJA MLADIH

Sebenje, 10. oktobra - SK Tržič je v Sebenjah na 18-metrski skalnici organiziral tekmovalje v smučarskih skokih za prvenstvo Gorenjske za dečke do 10 let in pokal Gorenjske za 11-letne dečke. V deževnem vremenu je nastopilo 30 tekmovalcev iz štirih gorenjskih klubov. Gorenjski prvak pri dečkih do 10 let je postal: Primož Zupan Urh (Triglav Teling) 203,1 točke, 17 in 17,5 m, 2. Domen Ribnikar 198,3 točk, 17 in 17 m, 3. Blaž Jordan (oba Tržič) 190,7 točk, 16,5 in 16,5 m, 4. Andi Legat (Stol Žirovnica) 186,4 točke, 16 in 16,5 m, 5. Gašper Čavlovič (Triglav Teling) 182,6 točke, 16 in 16 m, 6. Domen Dvoršak (Stol Žirovnica) 172,7 točk, 15,5 in 15 m. Za pokal Gorenjske za dečke do 11 let pa so bili naslednji rezultati: 1. Primož Zupan Urh (Triglav Teling), 2. Domen Ribnikar, 3. Urban Zupan.

Gorenja Sava, 11. oktobra - SK Triglav Teling je organiziral tekmovalje na 62-metrski skalnici na Gorenji Savi za prvenstvo Gorenjske za mladince do 16 let in meddruštveno tekmovalje za mladince do 18 let. Ob odsotnosti skalalcev iz Žirovnice in Žirov, ki so na treningu na Češkoslovaškem, sta se med seboj pomerili ekipi Tržič in Kranja. Zmaga je odšla v Tržič z Romanom Perkom 188,0 točk, 57 in 56,5 m, 2. Primož Peterka (Triglav Teling) 182,5 točke, 57 in 53,5 m, 3. Jaka Grosar (Tržič) 175,5 točke, 54,5 in 54,5 m, 4. Robert Janež 169 točk, 53,5 in 52,5 m, 5. Robert Vertnik 165,5 točke, 53 in 53 m, 6. Uroš Rakovec (vsi Triglav Teling) 158, 5 točke, 50 in 52 m. Mladinci do 18 let pa so se pomerili na meddruštvenem tekmovalju. Rezultati: 1. Gregor Eržen 174,5 točke, 56 in 53,5 m, 2. David Mesec 168 točk, 53,5 in 53 m, 3. Erik Vesel (vsi Triglav Teling) 160 točk, 52 in 52,5 m. ● Janez Bešter

AKROBATSKO SMUČANJE NI MNOŽIČEN, JE PA ZAHTEVEN IN ATRAKTIVEN ŠPORT

SMUČARJI, KI HOČEJO (IN ZMOREJO) VEČ

Akrobatsko smučanje je v Sloveniji doma že kakšnih petnajst let, naši tekmovalci pa imajo precejšen ugled tudi v svetu - Trenutno so najmočnejši in najštevilnejši akrobatski klubi v Celju, Ljubljani in Kranju.

Kranj, 9. oktobra - Kranjski smučarji akrobati se te dni pripravljajo na začetek sezone doma v telovadnicah, sicer pa so letos izredno zadovoljni s treningi in tekmovalni na skakalnicah, ki so jih večinoma imeli v sosednji Avstriji. V svojih vrstah imajo tudi dva reprezentanta in pa nekaj mladih, izredno perspektivnih športnikov. O tem, kako vadijo, kakšne načrte in želje imajo, smo se pogovarjali z novim predsednikom kluba Oskarjem Pirihom ob petkovem treningu, ki so ga imeli v dvorani na Planini.

Ko so leta 1977 nastali prvi klubi v Sloveniji, je bilo akrobatsko smučanje najbolj popularno v Kranjski Gori, nato pa so nastali klubi tudi v Ljubljani in Kranju. Klubi so v začetku nosili ime hot dog, v njih pa so se zbirali "zanesenjaki", ki v klasičnih smučarskih disciplinah niso več našli smisla, snowboarderskega športa še ni bilo, oni pa so hoteli nekaj več. Prva disciplina so bili akrobatski skoki, iz tega pa so nato nastale tako imenovane grbine ali "kuceljni" in pa balet. Vendar pa se trenutno v Sloveniji kot tekmovalni disciplini gojita le dva športa, akrobatski skoki in grbine. Za balet še ni zanimanja, čemur je poglavitni vzrok ta, da za balet ni trenerjev, je pa tudi zelo malo primernih terenov.

"Predsednik kranjskega kluba sem sicer šele od letošnjega maja, ko je staro predsedstvo sklenilo, da povabi v svojo sredino tudi starše tekmovalcev. Dolgoletni predsednik kluba Igor Martinjak je sedaj vodja naše državne reprezentance in ker ni več zmogel vsega dela je za sodelovanje prosil starše. Klub je imel v minulih letih precej uspehov, saj je bilo v njem vzgojenih kar nekaj reprezentantov. Naš tekmovalec

Marko Klančar je bil letos tudi na olimpijskih igrah, kjer je dosegel šestnajsto mesto v akrobatskih skokih. Poleg njega je zelo perspektiven tekmovalec naš drugi reprezentant Aleš Markun, kar je spodbudno pa je tudi to, da imamo v klubu nekaj mladih tekmovalcev, ki so se že izkazali na mednarodnih tekmovalnih. Med njimi je treba omeniti zlasti najmlajšega, to je Blaž Noe, ki je s trinajstim leti ne samo eden najmlajših tekmovalcev pri nas, ampak po zagotovilih tujih trenerjev, celo eden najmlajših v svetu. Tudi sicer sami in tuji strokovnjaki ugotavljamo, da imamo v Sloveniji trenutno največje zaledje mladih tekmovalcev od 10 do 16 let. Glede na pomanjkanje trenerjev pa smo se odločili (podobno, kot je to na primer v Švici ali Kanadi), da bodo naši najuspešnejši tekmovalci hkrati tudi trenerji. To pa se je izkazalo na poletnih treningih in tekmah na skakalnicah v vodo kot dosti uspešno, saj so na različnih tekmovalnih prav mladi slovenski tekmovalci dosegali same odlične uvrstitve," pravi Oskar Pirih, predsednik Akrobatskega kluba Kranj.

Ker v Sloveniji ni primerne skakalnice, kjer bi se mladi lah-

Akrobati na treningu na prožni ponjavi.

ko učili skakanja v vodo, hodi-jo naši tekmovalci večinoma na treninge (in tudi tekme) poleti v avstrijski Föderlach. Sicer pa so treninzi sestavljeni iz treningov za moč, eksplozivnost, gimnastičnih treningov, treningov na prožni ponjavi in poleti treningov s skoki v vodo.

Šele potem sledijo zimski skoki, saj se na snegu praktično ne uči na novo, pač pa se skačejo tisti skoki, ki jih je tekmovalec prej vsaj stokrat uspešno opravil pri skoku v vodo. Kranjski smučarji akrobati na snegu največ trenirajo na Krvavcu, njihova velika želja pa je, da bi naredili tudi skakalnico za skoke v vodo. Ogledovali so si že primerne kraje in kot najboljšega so zaenkrat videli gramoznico pri Retečah (ki je zelo podobna takšnim, na katerih trenirajo v Avstriji). Vendar pa seveda do konkretnih dogovorov še ni prišlo, saj naš akrobatski šport pestijo tudi finančne težave. V kranjskem klubu so sicer veseli vsakršne pomoči, ki jo dobijo od družbe in sponzorjev (pri tem je treba omeniti zlasti UNI BIRO iz Ljubljane, tiskarno POŽGAJ iz Kranja, trgovino JAKA iz Cerklje, IS občine Kranj, kranjski občinski štab za civilno zaščito in sekretariat za obrambo, Zvezo taborniških organizacij - vsi ti sicer ne zmorejo večjih denarnih nakazil klubu, vendar

pa po svojih močeh pomagajo s storitvami in opremo), radi bi dobili svojega pokrovitelja, ki bi mu pomagal lahko vrniti s snemanjem atraktivnih posnetkov in reklam. Največja želja kranjskega kluba pa je, da bi njihovi tekmovalci (predvsem Klančar in Markun) v novi sezoni dosegali lepe uspehe na evropskih tekmovalnih in tekmah svetovnega pokala, da bi mlada tekmovalca Blaž Noe in Sebastijan Pirih dosegla čim boljše rezultate na slovenskih tekmovalnih in se uvrstila na bližnja evropska tekmovalja, kjer bi dostojno zastopala barve kluba in Slovenije in pa ne nazadnje, da bi v Sloveniji kmalu dobili takšen program športa, iz katerega bi bilo natančno razvidno, kateri športi in športniki imajo po svojih uspehih pravico dobiti za svojo delo tudi štipendije in nagrade, ki bi jim omogočale normalne treninge. Prav tako si v kranjskem klubu želijo, da bi se jim uresničila želja in bi prihodnje leto s pomočjo Smučarske zveze v Slovenijo prišli znani svetovni strokovnjaki za akrobatsko smučanje, ki bi jim na tečaju povedali o novih dognanjih v tem športu. Kajti vedo, da je Slovenija premajhna in ima premalo tekmovalcev, da bi se merili med seboj, temveč se bo treba še naprej in vedno bolj dokazovati v Evropi in svetu. ● V. Stanovnik

TADEJ KRIŽNAR, KOLESAR KRANJSKE SAVE
LANI GLEDALEC,
LETOS ODLIČEN TEKMOVALEC

Stražišče, oktobra - Ko je bilo lansko jesen na dirkališču v Stražišču kolesarsko prvenstvo, je tudi Tadej prišel, da si ogleda tekmovalce. Atraktivne vožnje tekmovalcev pa so ga navdušile, da bi se tudi sam preizkusil, kaj zmore. Ker je doma prav blizu, v Bitnjah, ni dolgo okleval in prišel v kolesarski klub. Minuli teden pa je na tekmovalju osvojil svojo prvo medaljo na dirkališču.

Tadej Križnar, mladinec Save

Malce nenevadno si začel svojo športno kariero med kolesarji?

"Res je, kljub sedemnajstim letom treniram kolesarstvo šele pol leta. Ko sem ob lanskem tekmovalju prišel sem na "pisto", me je zelo navdušila zlasti ekipna vožnja. Letos spomladi sem se odločil, da poskusim pač ni greh in sem prišel v klub. Vprašal sem, ali lahko začnem trenirati, če mogoče ni celo prepozno, ker sem že "precej" star. V klubu so rekli naj pač poizkusim - in izkazalo se je, da bo mogoče celo kaj iz mene."

V svoji, mladinski kategoriji, si imel letos kar nekaj lepih rezultatov in uvrstitev.

"Že na prvih dirkah so se pokazali dobri rezultati, vendar bi bila lahko v začetku temu delno zaslužna tudi sreča. Nato pa so se dobre uvrstitve nadaljevale in mislim, da rezultati niso več naključje, da sem res vedno boljši. Nekajkrat sem zmagal, bil tretji, ... to pa mi je bila še večja spodbuda za treninge."

Kolesarstvo je garaški šport. Ti je bilo že kdaj žal, da si se tako na hitro resno spoprijel z njim?

"Ni mi žal in gotovo bom vztrajal, dokler mi bo le "zneslo", saj hkrati obiskujem sredno strojno v Kranju. Tudi v klubu se fantje med seboj dobro razumemo, lepo so me sprejeli medse."

Kaj pa načrti?

"Prav veliko načrtov za naprej nimam, seveda pa si želim dobrih uvrstitev tudi vnaprej. Če bom še treniral pa hočem biti tudi uspešen." ● V. Stanovnik, foto: D. Gazvoda

PLEZALCI ZA POKAL KRANJA

Kranj, 10. oktobra - Kranjski plezalci so zadnjo septembrsko soboto uspešno izvedli tekmo v športnem plezanju za pokal Kranja.

Rezultati - ŽENSKES - 1. Metka Lukančič (Trbovlje), 2. Nevenka Osredkar (Kranj), 3. Nataša Stritih (Tržič), 4. Simona Škarja (Mengeš), 5. Martina Čufar (Mojstrana); **MOŠKI** - 1. Tadej Slabe (Lj. Matica), 2. Matej Mejovšek (Šaleški AO), 3. Dorian Šuc (Kranj), 4. Stanko Židan (Lj. Matica), 5. Vili Guček (Trbovlje), 6. Nejc Zaplotnik (Kranj), 7. Marko Lukič (Kozjak), 8. Aljoša Grom (Vrhnika), 9. Borut Kavzar (Trbovlje), 10. Luka Zaplotnik (Kranj). ● S. S.

TEKMA MLADIH PLEZALCEV NA JESENICAH

Kranj, 10. oktobra - Prejšnjo soboto so na Jesenicah pripravili peto tekmo za pokal Slovenije v športnem plezanju za mlajše kategorije. Na prireditvi je v osmih starostnih skupinah sodelovalo skupno 91 plezalk in plezalcev. Tekma je uspela tako po organizacijski kot tekmovalni plati, saj je več plezalcev doseglo vrh kar v štirih kategorijah.

Rezultati 5. tekme - CICIBANKE - 1. U. Šeliga, 2. Š. Šeliga (obe Velenje), 3. Jeraj (Radovljica); **CICIBANI** - 1. Glivar (Radovljica), 2. Rant (Škofja Loka), 3. Valjavec (Tržič); **MLAJŠE DEKLICE** - 1. Klemenčič, 2. Štremfelj, 3. Kirbus (vse Škofja Loka); **MLAJŠI DEČKI** - 1. Burnik (Lj. Matica), 2. Grilec (Radovljica) in Jevšnik (Velenje); **STAREJŠE DEKLICE** - 1. Čufar (Mojstrana), 2. Burnik (Lj. Matica) in Poček (Radovljica); **STAREJŠI DEČKI** - 1. Bračič (Velenje), 2. Švab (Tržič), 3. Prijatelj (Lj. Matica); **KADETINJE** - 1. Jereb (Žiri); **KADETI** - 1. Šeliga (Velenje), 2. B. Novak (Žiri), 3. Šanca (Radovljica).

V dosedanjem tekmovalju za pokal Slovenije vodijo v posameznih skupinah Špela Šeliga, Blaž Rant, Katarina Štremfelj, Uroš Grilec, Martina Čufar, Peter Rant, Jasna Kolar in Gregor Šeliga. Prihodnja, šesta tekma bo 17. oktobra v Celju. ● S. S.

ODPRAVI GRE PO NAČRTIH

Ljubljana, 9. oktobra - Iz himalajskega pogorja je vodja slovenske odprave na Anapurno Tone Škarja sporočil, da zaenkrat poteka vzpon v južni steni po načrtih. Člani odprave so 29. septembra postavili bazni tabor 4100 metrov visoko, dan pozneje pa še višinski tabor 900 metrov višje. Anapurna I (8091 m) je eden od dveh osemtisočakov, kamor se še niso vzpeli slovenski alpinisti. ● S. S.

IZ AO KRANJ

Kranjski alpinisti so v drugi polovici septembra preplezali naslednje smeri:

- naveza **FRANCI MARKIČ - ALEŠ EKAR** (Fun sport) je v **ŠTARJERSKI RINKI** preplezala **DIREKTNO SMER (VI, 600 m)**;
- **ALEŠ EKAR** (Fun sport) je v **STORŽIČU** splezal **DIREKTNO SMER (VI, AO, 115 m)**;
- **DARJA ZAPLOTNIK** in **ANDREJ PRINČIČ** sta v **ŠIROKI PEČI** ponovila smer **OPIUM (VI-V, 400 m)**;
- **JANEZ TRILER** in **FRANCI MARKIČ** sta v **ŠPIKU** ponovila **CIZLJEVO SMER (VI, AO, 300 m)**.

ŠPORTNO PLEZANJE:

Nevenka Osredkar in Dorian Šuc sta obiskala **SEVERNI FRANKE-NJUR** (Nemčija). Opravila sta nekaj dobrih vzponov. Dorian je preplezal šest devetic na pogled; dvanaest devetic (minus) na pogled; in zelo znano smer **SIMON (X-) z rdečo piko**. Nevenka Osredkar je preplezala: **GEIERBLICK VIII, NP, GOTTNER GED.-WEG. VIII, NP, KLEINER MUCK VIII+, FLESH, FRECHE MADELS VIII+/IX-, NP**. ● Tanja Rajgelj

ALP ODBOJKA

ALPIN TRIGLAV V VODILNI SKUPINI

Igralke **ALPIN TRIGLAVA** so v drugem kolu II. DOL prepričljivo premagale igralke **ŠD TABOR 2**. Tekma se je po slabi uri končala z rezultatom 3 : 0 (8, 6, 8) za OK ALPIN TRIGLAV. Pokazalo se je, da je ena od odlik kranjske ekipe izredna izenačenost, saj ni bilo igralke, ki bi posebej izstopala, vse igralke pa so pod vodstvom trenerja Tilingerja nastopile dokaj solidno. Ekipa **ALPIN Triglav** je nastopila z naslednjo postavo: Rant, Babič, Zupančič, Balderman, Sajovic, Šlibar, Vojčič, Pungershek, Kern in Škrjanec.

Ostali rezultati: ŠOK Vital : P. Prevalje 3 : 0 (11, 11, 15), Šentvid Megaver : Ozon Ptuj 0 : 3 (-3, -10, -6), Pionir : Mislina 1 : 3 (13, -12, -10, -11), Mežica : Branik Rogoza II 3 : 2 (-3, 6, -10, 15, 9).

Po 2. kolu imajo ŠOK Vital, Mislina Stil, ALPIN Triglav in Mežica maksimalno število točk za dve zmagi.

Rezultati III. DOL moški - zahod: Bled II : P. Prvačina 1 : 3 (16, -5, -3, -8), Plamen : PAN Kovinar Kočevje 0 : 3 (-13, 0, 0), Bohinj : Olimpija III 2 : 3 (14, 16, -9, -14, -16), Portorož : Termo Lubnik 1 : 3 (13, -6, -7, -4), Triglav : Mokronog 3 : 1 (11, 3, -10, 5).

Vrstni red: T. Lubnik 4, Triglav 4, PAN Kovinar 4, Mokronog 2, P. Prvačina 2, Plamen 2, Olimpija III 2, Bohinj 0, Bled II 0, Portorož 0.

Rezultati III DOL ženske - zahod: Bled II : Solkan 3 : 0 (6, 6, 15), Plamen : LIK TILIA Kočevje 3 : 0 (5, 5, 1), Bohinj : Jesenice 3 : 0 (5, 12), Šentur in Piran sta bila prosta.

Vrstni red: Bohinj 4, Plamen 2, Šentur 2, Solkan 2, Bled II 2, Piran 0, Jesenice 0, LIK TILIA 0. ● M. Branko

ŠAH

PRVENSTVO ŠS TOMO ZUPAN KRANJ

Odigrano je bilo drugo kolo prvenstva šahovske sekcije Tomo Zupan iz Kranja. Letos igra na turnirju 22 igralcev (1 mojster, 7 mojstrskih kandidatov, 6 prvokategorikov, 4 drugokategoriki in 2 tretjekategorika). Igra se 9 kol po švicarskem sistemu (igralni čas 2 uri za 40 potez + 30 minut do konca partije). V prvem kolu je bilo kar nekaj presenečenj: Anton Praznik - Blaž Kosmač 0 : 1, Bojan Planinšek - Aleš Drinovec 1 : 0, Martin Kovačič - Primož Šoln 1 : 0. V drugem kolu pa so bili doseženi naslednji rezultati: Osterman - Butala 1 : 0, Kosmač - Šlibar 0 : 1, Kovačič M. - Deželak 0 : 1, Planinšek - Markun 0 : 1, Sušnik - Belec 1 : 0, Muri - Praznik, N remi, Šoln - Sorli 1 : 0, Klavčič - Drinovec 0 : 1, Rabič - Kovačič, P 0 : 1, Kavčič - Praznik, A 0 : 1, Glavač - Rogelj remi.

Šahovska sekcija Tomo Zupan Kranj vas vabi na **šahovski pentatlon** (šah, tek na 100 m, suvanje krogle, tek na 4 km, kriterij vitkosti) v soboto, 17. oktobra 1992. Začetek ob 10. uri v prostorih sekcije (Staneta Zagarja 27, Kranj). Prijave se sprejemajo še do petka. ● Aleš Drinovec

V VODSTVU LTH IN ZSD OBČINE ŠKOFJA LOKA

Tekmovalna v okviru športnih iger naše občine se nadaljuje. Uspešno smo zaključili ciklus športnorekreativnih tekmovalj in akcij, ki so potekala na zunanjih športnih površinah in igriščih in kar je najvažnejše - lepa jesen in lepo vreme je omogočilo dobro udeležbo na tekmovaljih. Tretjina tekmovalnega programa v okviru DŠI, katerih pokrovitelj je SEŠIR, je zaključeno uspešno.

Najboljša udeležba je bila pri tenisu, kjer je sodelovalo 27 moških in ženskih ekip. Pri moških so bili najboljši igralci MESOIZDEL-KOV, ki so bili tudi pokrovitelj tekmovalja, pri ženskah ekipah pa je zmagala ekipa ZDRAVSTVENEGA DOMA Šk. Loka.

Na kolesarstvu se je zbralo 19 ekip, najboljši pa so bili člani ekipe Zveze zunanjih delavcev občine Škofja Loka z Janezom Lampičem na čelu, pri ženskah pa že nekaj let nepremagljiva dvojica iz LTH-ja, ki je bil tudi sponzor tekmovalnega programa v kolesarstvu.

Na balinišču BK LOKA 1000 je 15 delovnih organizacij, Obrtne zbornice in Društva upokoencev zbiralo točke za skupnega zmagovalca 12. DŠI. Najboljši so bili, in to že drugič zaporedoma, upoko-jenci DRUŠTVA UPOKOJENCEV Škofja Loka.

Zadnje je bilo tekmovalje v teku, katerega pokroviteljstvo je prevzel EGP Škofja Loka. 10 moških in 6 ženskih ekip je lep športnorekreativski uspeh tudi zaradi tega, kjer je letos prvič sodelovala ekipa upokoencev iz Škofje Loke. Zmagali so tekači ALPINE z Oblakom na čelu in tekačice ZSD občine Škofja Loka.

Pri ženskah je v vodstvu LTH, ki je iz treh disciplin zbral 243,3 točke, sledijo občanke zbrane v ZSD občine Škofja Loka z 223,4 točkami in na tretjem mestu je ZDRAVSTVENI DOM Škofja Loka s 183,6 točkami. Na tekmovalju sodeluje 16 delovnih organizacij, ki se potegujejo za prvo mesto v ženski konkurenci.

Pri moških vodijo delavci pod imenom ZSD občine Škofja Loka, ki so iz štirih tekmovalj zbrali 299,5 točke, drugi so člani OBRTNE ZBORNICE Škofja Loka z 289,6 točke in na trenutno tretjem mestu DOMEL Železniki z 217,6 točkami. Na tekmovalju sodeluje kar 36 delovnih organizacij, ustanov in društev upokoencev. ● M. Kalamar

SREČANJE POBRATENIH AMD DRUŠTEV

Prejšnjo soboto so se v Škofji Loki srečali člani pobratenih avto moto društev iz OREHOVE VASI in ŠKOFJE LOKE. Srečanja, katerega lista o pobratenu je bila podpisana pred 18 leti, se je udeležilo skoraj 60 članov obeh društev.

Škofjeločani so ob srečanju s pomočjo nekaterih podjetij pripravili ogled modne revije, ki jo je vodstvo modne konfekcije KROJ pripravilo posebej v ta namen s prikazom kolekcije za POMLAD 93. Vodstvo Mercator-mesozdelki pa je omogočilo ogled modernih klavniških prostorov, ki spadajo v evropski vrh tovrstne dejavnosti.

Člani obeh društev so se v prijetnem vzdušju v večernih urah razšli v restavraciji "METULJEK", kjer je bilo organizirano družabno srečanje z željo, da se ponovno snidejo na prihodnjem srečanju v Orehovi vasi pri Mariboru. ● I. Križaj

(nadaljevanje s 1. strani)

Slovenski hranilnici in posojilnici in o samem smehljajočem se predsedniku predsedstva.

V prvem članku gre za zlorabo medija za širjenje napačnih trditev, saj ovadba ni kazenski pregon. Lažna ovadba pa je kaznivo dejanje, in se celo preganja po uradni dolžnosti. V tej zadevi gre za civilno pravna razmerja, kjer pa seveda polresnice, neresnice, podtikanja, leporečja in kar je podobnih trikov ne štejejo mnogo.

Seveda gre v tem primeru za zadevo, ki je prav tako spolitizirana z edinim ciljem očrniti Liberalno stranko tik pred volitvami. Pravzaprav gre za politično zlorabo, ko se politično identificira posamezne poslovne ljudi; zdravharji, ki za hranilnico niso skoraj nič koristnega naredili razen sklicevanja tiskovnih konferenc, pa so v končni fazi za politično usmerjene novinarje nepomembni in bodo utonili v pozabo. Seveda novinarji niso povedali in zato ni napisal, da so sklicatelji tiskovne konference:

- vedeli za način Ustanovitve HKS od vsega začetka,
- vedeli, da so ustanovne vloge naložene varno z devizno klavzulo in obrestmi,
- zavlačevali s sprejetimi zadolžitvami od januarja do aprila in da je v tem času bivši ravnatelj skupaj z dvema sodelavcema odšel in ustanovil novo hranilnico (LON), zapustil neurejeno poslovanje in da so zaposleni s skrajnimi napori uredili poslovanje in še je podobnih cvetk,
- Banki Slovenije predložili brez vednosti ustanoviteljev spremenjene akte,
- ignorirali mojo izvolitev v upravni odbor in me na 6 od 8 sej niso vabili.

Pomembnejše je spoznanje, da bo predvolilna borba groba in surova, polna podobnih laži, podtikanj in propagandnih trikov. Vendar bodo to delali tisti, ki nimajo v rokah sedme sile in možnosti pisce prisiliti v njim všečno pisanje. Najbolj umazani del posla pa bodo opravila naročena pisma »bralcev«.

Pri tem ni in ne bo Liberalne stranke. Upati je le, da se ne bodo nadaljevali politični

PREMOG

- Lignit
- kocke 6.200,00 SIT, kosi 6.750 SIT
- rjavi premog (kosi in kocke)
- 10.800,00 ali 12.200,00 SIT
- Cene veljajo za Kranj in okolico
- ZAGOTAVLJAMO KVALITETO!**
- Prevoz brezplačen za 3t in več.
- MOŽNOST PLAČILA NA DVA ČEKA,**
- ZA UPOKOJENCE DODATNE**
- UGODNOSTI.**

TAMARČEK d.o.o., Kranj
Betonova ul. 22
(KOKRICA)
064-215-047 ali 0609-611-760

umori tipa Kramberger, ali smrti v sumljivih okoliščinah tipa Lazarini oziroma Lauko.

Pri vsakem takem brezobzirnem napadu pa se bo pojavil prijazen članek s smejočim se Kučanom ali drugim politikom iz vrst prejšnje komunistične oblasti, katerih grehe in ukane mislijo, da je slovenski narod na hitro pozabil.

Liberalna stranka si ta napad šteje v čast, očitno se nas predstavniki nekdanje komunistične oblasti bojijo na prihodnjih volitvah. To je tudi prvi znak poraza komunističnih preimenovanih sil.

Kranj, 11. oktobra
Vitimir Gros, dipl. inž.
Predsednik SO Kranj

Odperto pismo g. Pučniku - drugič

Na moje odperto pismo sem prejel vaše osebno pismo, v katerem me podučujete, da je vprašanje, ki sem ga odprl glede odgovornosti Janeza Drnovška za ustanavljanje koncentracijskih taborišč na območju nekdanje Jugoslavije in morda samo po srečnem naključju ne na območju Slovenije, samo strankarske narave.

Dopuščam možnost, da je takšno stališče pravilno, če bi bila naša Socialdemokratska stranka in njena pozicija odvisna od volilcev, ki bi prišli na volitve demino z Marsa.

Postaja mi jasno, da moj predsednik stranke ni razumel stiske svojih predanih opred, ki jim volilci postavljajo resno vprašanje o bistveni zadevi pravne države »kaj je resnica o Drnovšku«, »kaj o tem menijo socialdemokrati«, da bi na to odgovorili z jasnim odprtim odgovorom. Nasprotno, moj predsednik mi piše osebno pismo in pravi, da se bosta Drnovšek in Gros že sama poravnala, ker sta baje že dovolj sposobna.

Mi, predani oprode Socialdemokracije se sprašujemo, ali je obnašanje g. Drnovška tiho prikimavati in skomigati z glavo in seveda pristati na javno izrečeno koalicio s »preimenovanimi strukturami«, ki so nam uspešno vladale zadnjih petinštirideset let in jih pod »novim nazivom« podpreti še za naslednjih trideset let.

Pri tem naletimo na bistveno vprašanje, ali so nam dosedanja volilci, ki so nas volili pod zastavo demokratične opozicije DEMOS, dolžni še v prihodnje zadržati svoj glas, ali pa moramo mi, in Vi g. predsednik Pučnik premisliti, da zamenjamo svojo volilno bazo, če nameravamo vztrajati na sedaj novoizbranih političnih izhodiščih, ne da bi jih na ustrezen način verificirali. Odsotnost verifikacije je pač običajna prevara.

Osebnost ne želim menjati volilcev, katerih volje dosedaj še nisem izdal in zlorabil, Vi g. Pučnik, pa kakor hočete, vendar brez predanih opred, ki bi v primeru, da vam sledijo, izgubili svoje volilne temelje - volilce. »Demosu« bomo nekateri ostali zvesti, pa čeprav izginemo iz političnega prizorišča.

Franc Čebulj
podpredsednik socialdemokratske stranke Kranj

Škofja Loka v rožicah

V luči razvijanja turizma v Škofji Loki bi bilo smotno poskrbeti tudi za splošni izgled in utrip mesta. Pod to pa ne spada samo snažnost ulic in trgov, zadostno število košev za smeti in gostom prilagojeni urniki, temveč tudi zelenje in cvetlični motivi.

Pri načrtovanju mesta je potrebno imeti v vidu tudi načrtovanje zelenega sistema, s čimer bi dosegli višjo kulturno raven

bivanja in bolj humano okolje, ki nas obdaja, vendar do nedavnega to ni bila praksa prostorskih planerjev. Rezultat tega so ostanki praznih prostorov med poslopji, zasejani s travo, ter popetreni s soliterji ali gručami dreves. Takšnih in drugačnih takle imenovanih plomb je v mestih 20. stoletja veliko in kot tako tudi Škofja Loka ni izjema. S problemi »plomb« se po svetu in tudi pri nas pospešeno ukvarjajo skupine strokovnjakov od urbanistov do krajinskih arhitektov. Vsekakor pa to ni stvar cvetličarjev in vrtnarjev, ki za krajinsko arhitekturno podobo mesta pač niso kompetentni.

Zato je vprašljiva izjava predsednice odbora za razvoj turizma Škofje Loke, ki jo je v članku »Turistično informativna mapa« objavljenem 14. avgusta povzela Marija Volčjak, da je omenjeni odbor opazil, da je mesto praktično brez cvetja in so pač postorili, kar se je še postoriti dalo.

Rezultat tega je nemajhno število cvetličnih gred, ki so brez konstruktivne logike razporejene po mestu. Analiza teh gred bi pokazala, da gre v bistvu za krpanje vogalov mestnih plomb, kar je še najbolj očitno pred blagovnico Nama in hotelom Transurist. Vrste sadik, ki so zasajene koncentrično, nikakor niso v kontekstu s prostorom, temveč delujejo kot njegovi tuji. Na stanovanke in obiskovalce skušajo vplivati le z ne ravno posrečeno barvno kombinacijo, ki se kot model ponavlja neodvisno od prostorskih danosti. Kot take so te grede v posmeh okusu meščanov, turistu izpričujejo banalnost in nenaravnost okolja, kamor je prišel, hkrati in nenazadnje pa pomenijo popolno negiranje krajinske arhitekturne stroke.

Upoštevajoč zgornje ugotovitve bi bilo umno razmisliti o nadaljnjih posegih v mestni prostor, ki bo s podobnimi gredami in gredicami kmalu razpadel v kičasto gmoto.

D. Planko

HOTEL CREINA VAS VABI V VINOTEKO NA DNEVE RIBJIH JEDI

V MESECU OKTOBRU

Okrog italijanske restavracije MONA LISA zopet lepo diši! VABI VAS STARA - ORIGINALNA "EKIPA" S SE RAZŠIRJENO PONUDBO DOBROT! Odprto: od 12. do 24. ure. Tel.: 324-116

J. PLATIŠE 17, KRANJ

Mmm...

Charles Webb

56

DIPLOMIRANEC

Prevedle
kranjske gimnazije
pod mentorstvom
prof. Mihe Mohorja

"Halo," je rekel telefonistu. "Ali bi mi lahko povedali telefonsko številko Elaine Robinson? Je študentka zadnjega letnika."

Na drugi strani je bilo nekaj časa vse tiho. "Stanuje v študentskem domu Wendell," je končno rekel telefonist.

"A tako," je dejal Benjamin. "Naj vas zvežem, gospod?" Benjamin je že odprl usta, a jih je brez odgovora zopet zaprl.

"Gospod?" Odkaljal se je. "Naj vas zvežem?" "Ne," je rekel. "Ne, hvala. Kasneje bom spet poklical." Večerjal je sam v kavarni poleg hotela. Ko je vse pojedel, je obsedel in natanko do osmih pil kavo. Nato je plačal in stopil ven.

"Oprostite," je rekel nekemu študentu. "Mi lahko, prosim, poveste, kje je študentski dom Wendell?" Študent je pokazal navzdol po ulici. "Pojdite tukaj naravnost in potem zavijte," je dejal. "Veliko četverkotno dvorišče ima."

Benjamin je našel študentski dom, a ni vstopil. Prebral je le ime nad vhodom in sedel na klop sredi dvorišča. Tam je dolgo sedel, zroč v cement pri svojih nogah, le kadarkoli je skozi vrata prišlo kakšno dekle, je hitro dvignil pogled. Nazadnje je vstal in se vrnil v mesto. Potem ko je več kot eno uro sedel v restavraciji, pil pivo in opazoval goste, se je zopet vrnil v študentski dom in stopil v predverje. Dekle za pultom ga je pogledalo.

"Ali tukaj stanuje Elaine Robinson?" je vprašal. Dekle je pogledalo v seznam in pokimalo. "Soba dvesto," je dejala. "Naj jo pokličem, da pride dol?"

"Ja," je rekel Benjamin. Segla je po telefonu na mizi, toda ravno ko je hotela zavrteti številko, je Benjamin dvignil roko in zmajal z glavo.

"Pravkar ... pravkar sem se spomnil, da imam še nek opravček."

"Torej ne želite, da jo pokličem?" "Ne," je odgovoril Benjamin in stopil korak nazaj. "Imate kakšno sporočilo?"

"Ne. Ne, hvala. Le spomnil sem se, da imam še nek opravček." Obrnil se je in odhitel iz študentskega doma nazaj v mesto

in v kino, ki je bil nasproti njegovega hotela.

Zjutraj je Benjamin našel penzion, ki je bil nekaj ulic proč od Elaineinega študentskega doma, in se vselil v sobo v drugem nadstropju. Nato je prodal avto. Trgovina z rabljenimi avtomobili mu je zanj plačala dva tisoč devetsto dolarjev gotovine. Denar je odnesel v sobo, ga spravil v predal pisalne mize, se ulegel na posteljo in prebil preostali del popoldneva strmeč v strop.

Po enem tednu še vedno ni videl Elaine. Vsak dan se je večkrat sprehodil mimo študentskega doma in pogledoval po dekletih, ki so hodila ven in noter skozi vhodna vrata. Pogosto je posegal na klopi avobusne postaje nasproti internatskega dvorišča in jih opazoval, toda nje ni videl niti enkrat. Neko popoldne se je odločil, da poprosi dekle v sprejemnici, naj jo spet pokliče, toda kakor hitro je prišel na dvorišče, se je premislil in se raje odločil, da ji napiše pismo. V trgovini nasproti svojega stanovanja je kupil dve pločevinki piva in ju odnesel v sobo. Odprl je eno, iz predala vzel pisemski papir in začel pisati.

Draga Elaine, sedaj živim v Berkeleyju, zakaj družinsko življenje mi je začelo nekako presedati. Nameraval sem se oglasiti, da vidim, kako kaj živiš, ampak nisem čisto prepričan, če se po pripetljavi s tvojo materjo še želiš srečati z mano. Tisto je bila z moje strani prav gotovo huda napaka, a upam, da ni bila tako huda, da bi zaradi nje za stalno spremenila svoja čustva do mene. Tvoje prijateljstvo mi veliko pomeni in zelo bi me razbremenilo, ko bi vedel... Benjamin je prebral, kar je napisal, nato pa se je naslonil nazaj s pločevinko piva v roki in ga počasi pil ter strmel čez pisalno mizo in skozi okno v streho hiše na drugi strani ulice. Ko jo je izpraznil, jo je vrnil v koš za smeti in odprl drugo. Ko je izpraznil drugo, jo je vrnil na tla, šel v kopalnico, se vrnil k pisalni mizi in začel z novim pismom.

gostilna kozove galerija

Ljubljanska 4, Radovljica

Po ugodnih cenah vam nudimo:

poročna kosila in večerje, poslovna kosila, razne obletnice in druga slavlja.
Vaše rezervacije pričakujemo po tel.: 75-582.
Prisrčno vabljeni!

Odprto od 12. do 23. ure, sob. in ned. od 11. do 23. ure, ponedeljek zaprto!

OBRTNO PODJETJE KRANJ, p.o.

Mirka Vadnova 1
64000 Kranj

objavlja prosta delovna mesta za:

3 PEČARJE - nedoločen čas

Pogoji:
končana IV. stopnja ustrezne smeri

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni na naslov: OBRTNO PODJETJE KRANJ, p.o., Mirka Vadnova 1, Kranj. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem roku za zbiranje prijav. Informacije lahko dobite v kadroviski službi podjetja po tel.: 216-061.

Lth

LTH - ORODJARNA IN LIVARNA
Vincarje 2
ŠKOFJA LOKA

prodaja na licitaciji dne 16. 10. 1992 rabljeno osebno vozilo v voznem stanju, delno poškodovano

CITROEN AX TRS

letnik 1990, prevoženih 63000 km, po izključni ceni 260.000 SIT.

Licitacija bo navedenega dne ob 12. uri. Ogled vozila je mogoč 2 uri pred licitacijo na notranjem dvorišču podjetja. Licitacija je pisna v zaprtih ovojnicah.

Varščino v znesku 10 % od licitacijske cene plačate eno uro pred licitacijo na licitacijskem mestu v prostorih VZDRŽEVANJA.

Licitacija bo po sistemu »videno - kupljeno«, zato poznejših reklamacij ne bomo upoštevali. Kupec mora blago plačati in odpeljati v roku 5 dni.

CENTER ZA SOCIALNO DELO TRŽIČ

Svet Centra za socialno delo Tržič razpisuje prosto delovno mesto

DIREKTORJA

- Pogoji:
- da ima višjo strokovno izobrazbo socialne, pravne, sociološke, psihološke ali pedagoške smeri in pet let delovnih izkušenj na področju socialnega dela ali visoko strokovno izobrazbo navedene smeri in tri leta delovnih izkušenj na področju socialnega dela,
 - da ima strokovni izpit,
 - da ima organizacijske in vodstvene sposobnosti,
 - da je državljani Republike Slovenije.

Izbrani kandidat bo imenovan za štiri leta. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Center za socialno delo Tržič, Trg svobode 18, 64290 Tržič - za razpisno komisijo.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 8 dneh potem, ko bo k izbranemu kandidatu podala soglasje skupščina občine Tržič.

Vredni smo dobrega predsednika

KMECL Matjaž, prof. dr. univ. prof., pisatelj, AMALJETTI Peter, založnik, ANDOLŠEK Lidija, dr. univ. prof., direktorica univerzitetne gin. klinike, ANDREJ PROSENEC Tjaša, odvetnica, ANTONČIČ Vojko, prof. dr., univ. prof., APIH Jure, dipl. ekon., urednik MM, BALAZIČ Mira, BAN Ivo, dramski igralec, BANIČ Ivo, dr., raziskovalec na IER, BATIČ Stojan, akademski kipar, BAUMAN Davor, tehnični direktor Pinusa, BAVČER Egon, akademski grafik, oblikovalec, BAVČER Jani, dipl. oblikovalec, Prešernov nagajenec, BAVCON Ljubo, prof. dr., univ. prof., BERGANT Eugen, športni novinar, BERGLEZ Anica, direktorica MP Zlatarna Celje, BERNETIČ Boris, dipl. ekon., direktor Camosa, BERNIK Stane, prof. dr., univ. prof., umetnostni kritik, BIBIČ Polde, dramski igralec, Prešernov nagajenec, BIZJAK Darko, dipl. ekon., predsednik zdravilišča Rogaska Slatina, BLAZNIK Bogdan, BLAZNIK Tina, BOHORČIČ Janez, dipl. ekon., BOŽIČ Peter, pisatelj in dramatik, BOKAL Nataša, olimpijska reprezentantka, BOLJKA Janez, akademski kipar in slikar, BONČA Miloš, prof. dr., univ. prof., BRATE Tomaž, dipl. arhitekt, umetnostni kritik, BREGAR Lea, dr., univ. prof., BRENK Klas, prof. dr., univ. prof., BRODARIČ Martin, kmet, BRUMEN Tone, dir. sektorja gospodarstva KB MB, BUČAR Božidar, BUČAR Jure, olimpijski reprezentant, BUDINEK Vojteh, BUKOVNIK Janez, gen. dir. Smučarske zveze Slovenije, BUNTA Stjepan, prof. dr. dermatovenerolog, CARNELUTTI Nina, akad. grafik, oblikovalka, CERAR Miroslav, odvetnik, večkratni svetovni prvak in olimpijski zmagovalec, CIBIČ Damir, mag., univ. asistent, CIUHA Jože, akademski slikar, ilustrator in grafik, Jakopičev nagajenec, CRNKOVIC Marko, publicist, urednik Razgledov, ČACINOVIČ Gabi, prof. dr., univ. prof., ČEŠKO Sandi, dir. podjetja Orije, ČERNE France, prof. dr., univ. prof., ČIBEJ Jože Andrej, mag., univ. asistent, DEBELJAK Aleš, mag. fil., pesnik, publicist, univ. asistent, DEBEVC Raymond, večkratni svetovni prvak, DEKLEVA Jože, planer, raziskovalec, DEMŠAR Marko, dr., predsednik Slovenskega zdravniškega društva, DOLNICA Ivan, general, DOMJAN Alenka, dr. Zavoda za kulturne prireditve, DRAŠ Ernest, predsednik obrtne zbornice, DRAGONJA Metod, dipl. ekon., gen. dir. Leka, DROLČ Stefanija, dramska igralka, zredna prof. na

AGRFTV, DULAR Uroš, FABINC Ivo, dr., zaslužni prof. Univerze v Ljubljani, FAJDIGA Matija, prof. dr., univ. prof., FATUR Lea, dipl. pravica, FINGUŠ Franc, predsednik AMD Orehova vas, FLORJANČIČ Dušan, dr., docent na elektrotehnični šoli v Zurichu, FLORJANČIČ Tone, bančnik, FRANETIČ Damjan, dipl. ekon., poslovnež, FRAS Slavko, novinar, publicist, FRELJH Sandi, novinar, GAMZI Sonja, dipl. ekon., upokojenka, GASPARI Mitja, mag. ekon., GERLOVIČ Dušan, GESTRIN Ferdo, prof. dr., akademik, GLAS Miroslav, dr. ekon., univ. prof., GOGALA Tone, dramski igralec, Prešernov nagajenec, GOLEC Metka, GORJAN Ladinj, GORJANC Lojze, dir. nordijskih smučarskih reprezentanc, GORJANC Marko, dir. Drame SNG, GOSLAR Miran, dipl. ekon., dir. PS Mercator, GRAŠIČ Franc, dipl. ekon., dir. Peka, GRABNAR Dušan, upokojeni gospodarstvenik, GRAH Miha, predsednik obrtne zbornice Slovenije, GROF Gusti, dipl. ekon., dir. Pomurke, HOČEVAR Franc, dipl. defektolog, dir. UZR - Soča, HOČEVAR Meta, scenografka, režiserka, Prešernova nagajenka, HORVAT Feri, dipl. ekon., predsednik GZ Slovenije, HORVAT Mitja, podjetnik, HORVAT Mojca, koreografka, plesna pedagoginja, HROVATIN Nevenka, mag. ekon., univ. asistentka, ILC Aleš, generalni dir. Kovinotehne, INKRET Andrej, kritik, publicist, dramaturg, Prešernov nagajenec, JAŠEVEC Mima, kapetan ženske teniske reprezentance Slovenije, JEMEC Marjan, sekretar slovenske športne zveze, JOVANOVIČ Dušan, pisatelj, dramatik in režiser, Prešernov nagajenec, JURGEČ Stane, mag., dir. Opere in Baleta Maribor, KANONI Črt, novinar, KAVČIČ Niko, upokojeni bančnik, KERŠEVAN Marko, prof. dr., univ. prof., KERMEJ Marjanca, sekretarka ljubljanske športne zveze, KLEMENC Stane, fotograf, KNAFLC Franc, dir. MGZ Celje, KOBAL Boris, režiser, KOCBEK Matjaž, pesnik, KOCIJANČIČ Andreja, dr., univ. prof., predstojnica klinike za endokrinologijo in bolezni presnove, KOCIJANČIČ Janez, mag., predsednik OKS, KOCMUR Janez, dir. Kompas Maribor, KOGOJ Oskar, oblikovalec, Prešernov nagajenec, KOŠMINA Janko, dipl. ekon. dir. IB, KOŠIR Tomaž, dipl. ekon., KOTNIK Slavko, KOVAČEVIČ Nino, oblikovalec, KRALJ Niko, prof. ing. arh., KRAMBERGER Stanislav, član OZ Slovenije, KRESLIN Vlado, pevec,

KRISTAN Ivan, prof. dr., univ. prof., KRISTANČIČ Aleš, vinogradnik, KRISTANČIČ Alojz, upokojenec, KRISTANČIČ Boris, gospodarstvenik in košarkar, KRŽAJ Bojan, dobitnik svetovnega pokala in medalje na svetovnem prvenstvu, KRŽIŠNIK Zoran, mag., raziskovalec El PF, KRŽIŠNIK Zoran, dir. Mednarodnega grafičnega likovnega centra, KUCHARIČ Božo, dipl. ekon., dir. Mure, KUMAR Andrej, dr., univ. prof., KUZMIN Franc, dr., raziskovalec na IER, LAH Marjan, urednik športnih programov TVS, LAH Tine, dr., univ. prof., LAJOVIČ Uroš, dirigent, LAVRAČ Vladimir, mag. ekon., raziskovalec na IER, LEVSTIK Katja, dramska igralka, Prešernova nagajenka, LESNICAR Janko, prim. dr., univ. prof., LICUL Miljenko, oblikovalec, Prešernov nagajenec, LIPOVŠEK Marjana, mezosopranska, operna pevka, LOGAR Lojze, akademski slikar, Prešernov nagajenec, LOGAR Jože, novinar, dramski igralec, LOKAR Jože, prof. dr. psihatrije, predstojnik klinike, LORBEK Radovan, LUBEJ Marijana, strokovna delavka LB, SB Celje, LUKEK Robert, MAGAJNA FRANETIČ Alenka, prof. geografije, MAHKOTA Ante, novinar, publicist, MAHORIČ Tomo, MAHNIČ Mirko, prof. slovensčine, MALAČIČ Janez, dr., univ. prof., MARN Peter, dipl. pravnik, dir. republiške uprave za zračno ploubo, MEGLIČ Vili, lastnik Ferine, MERHAR Viljem, dr., univ. prof., MESARIČ Črtomir, dir. SDK Maribor, MIHALIČ Tanja, mag. ekon., univ. asistentka, MIHELIČ France, akademski slikar, Prešernov nagajenec, MILČINSKI Janez, prof. dr., akademik, MLINAR Zdravko, prof. dr., univ. prof., akademik, MLINŠEK Dušan, prof. dr. teh. znanosti, univ. prof., MOČNIK Rastko, dr., univ. prof., MORAVEC Dušan, prof. dr., akademik, MUŠIČ Vladimir, dipl. ing. arh., MURKO Stanislav, dir. Pinusa, NEČAK Dušan, prof. dr., univ. prof., NORČIČ Oto, dr., univ. prof., NOVAK Peter, prof. dr., univ. prof., NOVAK Ranko, oblikovalec, Prešernov nagajenec, OREŠNIK Janez, dr., univ. prof., akademik, PAJENK Romana, dr. Probanke Maribor, PAJK Milan, dipl. ing. gradbeništva, fotograf, Prešernov nagajenec, PAJNIK Teo, upravnik SNG Maribor, PANDUR Tomaž, dir. Drame SNG, PARTLIJČ Tone, pisatelj, PAULIN Branko, dir. Comet-Holdinga, PAVČEK Tone, pesnik, PATERNU Boris, prof.

dr., akademik, PEČKO Karel, prof., dir. Galerije Slovenj Gradec, PEGAN Vladislav, dr., univ. prof., PELHAN Sergej, župan Nove Gorice, PELKO Jože, dir. steklarne Boris Kidrič, PERČIČ Franci, PERGAR Janez, dipl. ekon., dir. Kompas International, PETEK Franci, svetovni prvak, PETRIČ Borut, plavalec, PETRIČ Darjan, plavalec, PETRIČ dr. Drago, trener, športni funkcionar, PETRIČ Ivo, umetniški vodja Slovenske filharmonije, PETRIN Tea, dr., univ. prof., PETROVIČ Tanja, uslužbenka, PEZDIRC Vladimir, dipl. ind. oblikovalec, Prešernov nagajenec, PINTERIČ Alenka, pevka, PIRNAT Janez, akademski kipar, Prešernov nagajenec, PIVEC Franci, dipl. filozof, PLESNIČAR Aleksander, gozdni delavec, PLETESKI Janko, prof. dr., akademik, PODHOSTNIK Vlado, dir. Obrtne zbornice Step, POGORELEC Breda, prof. dr., univ. prof., POLIČ Radko-Rac, gledališki in filmski igralec, Prešernov nagajenec, POREDOŠ - HORVAT Jolanda, POTOKAR Majda, dramska igralka, Prešernova nagajenka, PRAŠNIKAR Janez, dr., univ. prof., PREDAN Vajsa, gledališki kritik, PREGJ Slavko, dipl. ekon., PREGJ Žilko, dipl. ekon., PRINČIČ Janez, prof. dr., univ. prof., PRISLAN Andrej, vsi. soc. delavec, dir. OZ KR, PŠENIČNY Viljem, dir. Gea College, PUČKO Danijel, dr., univ. prof., PUHARIČ Krešimir, dr., univ. prof., RAJH Nace, predsednik združenja gostilničarjev, REPOVŠ Jernej, dipl. psih., dir. Studia Marketing, REPOVŠ-OCVIRK Mateja, RIBIČIČ Mitko, športni delavec, RIGELNIK Herman, mag. ekon., ROGELJ Bine, akademski slikar, ROTAR Metod, dipl. ekon., ROTER Zdenko, prof. dr., univ. prof., ROTOVNIK Mitja, gen. dir. Cankarjevega doma, ROVAN Jože, dr., univ. prof., ROZMAN Lojze, dramski igralec, Prešernov nagajenec, RUŠJAN Borut, dipl. ekon., univ. asistent, SAGADIN Zmago, SARDOČ Mira, dramska igralka, SENIČAR Stane, predsednik PS MP Zlatarne Celje, SENJUR Marjan, dr., univ. prof., SITAR Sandi, dr., publicist, SKALAR Peter, dipl. ing. arh., prodikan ALU, SKAZA Aleksander, prof. dr., univ. prof., SKERGET Bogomir, prof. dr. medicine, SKET Boris, dr., univ. prof., SLAVINEC Uroš, gen. dir. Heliosa, SLOVENC Maja, SOVIČ Boris, dipl. ing., podžupan Maribora, SPLIHAL Slavko, dr., univ. prof. in dekan FDV, STANIČ Janez, publicist, STANIČ Jože, dr. TGO Gorenje Velenje, STANOVIK

Tine, dr., dir. IER, STEINER Smiljan, STOJANOVIČ Ljubo, STOJKO Tone, fotograf, STREL Boris, dobitnik medalje s svetovnega prvenstva, STROHSACK Vanda, STUPAR Mitja, odvetnik, ŠEFER Herbert, dipl. ekon. dir. Radenske, ŠEGA Mateja, novinarka, ŠERCER Anton, ŠERCER Jasna, ŠINIGOJ Boris, glasbenik, dir. Slovenske filharmonije, Prešernov nagajenec, ŠIPEK Mitja, ing. metalurgije, ŠKOBERNE Luka, novinar, ŠKRK Mirjam, prof. dr., univ. prof., ŠPRAJC Božo, režiser in igralec, ŠUGMAN Rajko, dr., predsednik Športne zveze Slovenije, univ. prof., ŠUKLJE Rapa, gledališka kritičarka, ŠUMI Nace, prof. dr., univ. prof., ŠUŠTAR Boris, mag. ekon., univ. asistent, ŠUSTER Dagmar, mag., podpredsednik GZS, TABOR Ludvik, prof. dr., UKC Ljubljana, TAJNIKAR Maks, dr., univ. prof., TEKAVČIČ Metka, mag. ekon., univ. asistentka, TEPEŠ MIRAN, smučarski skakalec, TISNIKAR Jože, akademski slikar, TOŠ Niko, dr., univ. prof., dir. Centra za raziskavo javnega mnenja, TROŠT Ferdinand, dr., univ. prof., TURK Miran, dipl. ekon., generalni dir. Interetropole Koper, TURK Rudi, dr. Splošne bolnice Maribor, TURŠEK Tone, dir. Pivovarne Laško, ULAGA Primož, športnik/skakalec, svetovni prvak v poletih, VAHČIČ Aleš, dr., univ. prof., VEKIČ Branko, novinar, VETRIH Polona, dramska igralka, VILFAN Peter, košarkaš, VODOPIJA Marko, dr., predstojnik urološkega oddelka Splošne bolnice Slovenj Gradec, VODOPIVEC Simona, pevka, VODOVNIK Lojze, prof. dr., akademik, VOGRINEC Tone, dir. slovenskih alpskih smučarskih reprezentanc, VRANIČAR Ivan, dr. veterine, VREG France, dr. univ. prof., ZDRAVIČ Marijola, pravajalka, predsednica združenja konferenčnih tolmačev Slovenije, ZIERNICI Rudolf, športni delavec, ZIMSEK Anton, mag., dir. RCI, ZLOBEC Ciril, pesnik, akademik, ZORČIČ Ivo, športni delavec, ZORKO Franjo, upokojenec, ZUPANČIČ M. Boštjan, dr., univ. prof., ZUPANČIČ Milena, dramska igralka, Prešernova nagajenka, ŽELEZNIK Blaž, dir. Eksploziva Maribor, ŽELEZNIK Vesna, dr. med. kardiolog, ŽENER Viljem, predsednik predstojstva Sava Kramj, ŽIVADINOV Dragan, režiser, ŽIŽEK Viljem, dipl. ing., ŽNIDARSIČ Joco, fotograf, Prešernov nagajenec, ŽNIDARSIČ Martin, prof. dr., univ. prof.,

Podpisani dajemo pobudo, da na decembrskih volitvah izvolimo Milana Kučana za predsednika Republike Slovenije.

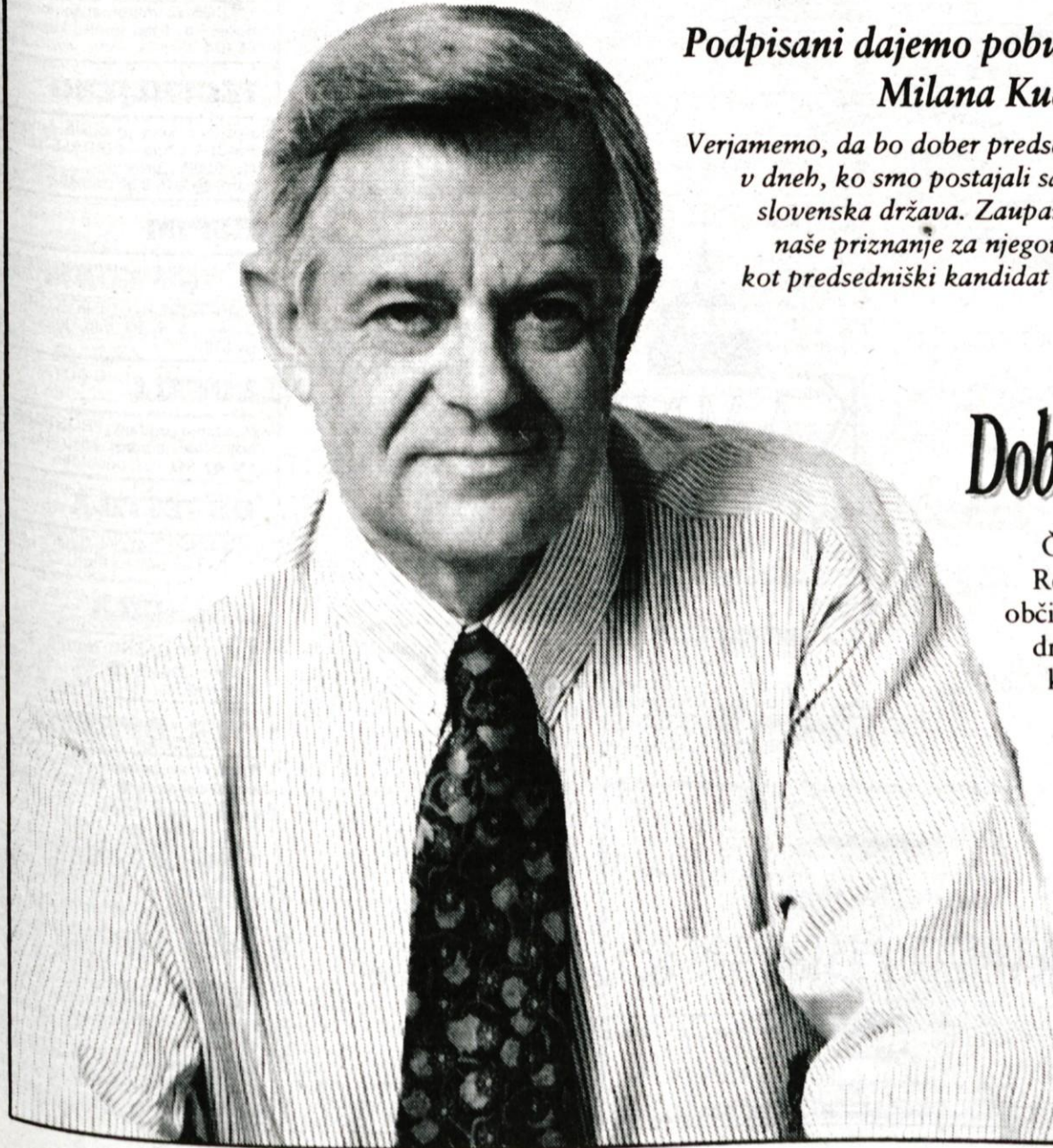
Verjamemo, da bo dober predsednik slovenske države, saj je znal biti dober predsednik v dneh, ko smo postajali samostojna, neodvisna, mednarodno priznana in ugledna slovenska država. Zaupanje, da nam bo predsednikoval naslednjih pet let, je tudi naše priznanje za njegovo dosedanje delo. Z državljansko pobudo Milan Kučan kot predsedniški kandidat ne pripada nobeni stranki; je kandidat vseh državljanov Slovenije, ki verjamejo v njegovo vizijo, delavnost, modrost in poštenje.

Dober predsednik ne pade z neba.

Če hočemo, da bo Milan Kučan kandidat za predsednika Republike Slovenije na letošnjih volitvah, je treba oditi na občinski ali krajevni urad z osebno izkaznico in potrdilom o državljanstvu. V kraju stalnega bivališča pred uradnikom, ki vodi evidenco o volilni pravici, podpišete obrazec P-1.

Obrazec dobite pri omenjenem uradniku in je brezplačen. Podpisan obrazec pošljete po pošti na naslov: **Milan Kučan, 61101 Ljubljana, p.p. 250.**

S tem bomo omogočili kandidaturo Milana Kučana za predsednika Republike Slovenije. Če nas je v Sloveniji 5000, ki bomo odposlali obrazec s svojim podpisom Milanu Kučanu do 11. novembra, bo na decembrskih volitvah med imeni kandidatov za predsednika tudi Milan Kučan.

OKTOBRSKI SUPER CENIK

satelitska antena BUSH	45.480.00
mikrovalovna pečica GORENJE	22.950.00
zamrzovalna skrinja 210 GORENJE	47.760.00
pralni stroj 405 GORENJE	62.990.00
pralni stroj 350 GORENJE	59.900.00
TVB GOLDSTAR 36cm	39.990.00
sušilni stroj SP 600 GORENJE	59.400.00
dodatni štedilnik ITP 40/2 RIBNICA	39.900.00
jedilni servis "SONJA"-21 delni	5.990.00
grt. krožnikov "SONJA" Plavi cvet 18-delna	3.990.00
grt. skodelic "TINA" (črna kava)	1.100.00
žarnice GE 25-100W	62.50
električni kabel PPR 3 X 1.5	53.40
nagrobne sveče	97.00/111.00/118.00
pesek za grobove-beli 50kg/25kg	795.00/398.00
modul KRIŽEVCI	32.00
milo uvoz	72.00
grt. svedrov za kovino 19 delna	1449.00
jedilni servis uvoz KITAJSKA	9.990.00
cirkular TAJFUN 1-fazni	39.585.00
cirkular TAJFUN 2-fazni	56.595.00
MOTORNE ŽAGE	
HUSQUARNA FF 61	46.361.70
HUSQUARNA SE 266	53.075.40
JONSERED 625	53.495.40
U G O D N E C E N E	
keramične ploščice GORENJE, boilerji TIKI, okrasne kljuge za vrata uvoz ITALIJA, električno orodje ISKRA	

KOVINOTEHNA

NAJBOLJŠI KREDITNI POGOJI
IN PRODAJA NA ČEKE

MI VAM

VI NAM

"VIC" - MLADI VOZNIK d.o.o., Koroška 5, 64000 Kranj ORGANIZIRAMO
- vsak terek enodnevnih nakupovalni izlet v München s kombijem. Cena **60 DEM** za osebo.
- nudimo prevoze s kombijem za manjše skupine po domovini in tujini
- izposojanje osebnih avtomobilov
- izposojanje MOBI TEL-ov
Informacije: 213-160 ali 328-602

BLACK BIRD, Gregorčičeva 9/a, 61000 Ljubljana, vam nudi ugoden nakup več kot 1.430 različnih tipov osebnih in terenskih vozil. V zalogi: **OPEL VECTRA** 2.0i že za 31.915 DEM, **OPEL ASTRA** 1.4 GL že od 23.595 DEM, **VW GOLF** 1.9 DIESEL že od 29.890 DEM, **HONDA ACCORD**, **NISSAN PRIMER** itd. Tel.: 061/223-543, fax: 061/223-570, delovni čas: od 8. do 12. in od 13. do 17. ure. Vsako drugo soboto od 8. do 13. ure. Vljudno vabljeni!

16 ljubljanska banka Gorenjska banka d.d., Kranj

NAGRADNI KVIZ

Tokrat objavljamo že tretje nagradno vprašanje v »Nagradnem kvizu«
LB-GORENJSKE BANKE d.d. - do 23. oktobra bodo objavljena še tri vprašanja. Vsako ima tri možne odgovore, med njimi je en pravilen. Črko, ki označuje pravi odgovor, vpišite v nagradni kupon pod številko, ki označuje vprašanje (današnje črko pod št. 3). Vseh šest črk, ki označujejo pravilne odgovore, bo sestavilo nagradno geslo - izmed prispelih kuponov bodo izžrebane lepe nagrade, kupone bomo sprejemali do 28. oktobra do 12. ure (časa je torej še na pretek!).
Kar nekaj bralk in bralcev nam je že poslalo kupone z delno ali nepravilno rešitvijo (pravih še ni bilo). Nasvet vsem: **počkajte do zadnjega vprašanja, zatem izpolnite kupon (ali kar vseh šest, saj je objavljen ob vsakem vprašanju).** Kupone - vsak mora biti na svoji dopisnici - pošljite na GORENJSKI GLAS, 64000 KRANJ.
In na Vaš naslov ne pozabite, kajti nagrade čakajo.

Nagradno vprašanje št. 3:
Več kot sto let je minilo, kar so se na Gorenjskem in v Sloveniji oblikovali prvi zametki organiziranega bančništva. Na Gorenjskem je bila prva kmetska posojilnica ustanovljena l. 1885, v Radovljici l. 1891, v Kranju l. 1893 začne delovati Meštna hranilnica, Okrajna hranilnica v Škofji Loki l. 1900, v Trzinu pa l. 1901 nastane Hranilnica in posojilnica..., to so le nekatere od predhodnic Ljubljanske banke - Gorenjske banke d.d., Kranj, ki je od svojega formalnega nastanka l. 1955 do danes doživela vrsto pomembnih razvojnih prelomnic - najpomembnejšo l. 1990, ko se je lastniško preoblikovala in začela poslovati kot delniška družba.
Sprajšujemo vas, v katerem kraju je bila l. 1885 ustanovljena prva posojilnica?
N) v Naklem O) v Podbrezjah
P) v Šenturju

PRVA NAGRADA - 500.-DEM

Vprašanja oktobrskega kviza so povezana z denarjem, vrednostnimi papirji in zgodovino bančništva. Izmed prispelih pravih rešitev bo izžrebanih 15, ki bodo prejeli:
1. nagrada - 500.- DEM
2. - 5. nagrada - 100.- DEM
6. - 15. nagrada - praktična darila za lažje finančno poslovanje.
Ker bo prvih pet nagrad izplačanih v obveznicah Republike Slovenije, prva emisija (RSL 1), so dejansko nagrade vredne več kot 500.- oz. 100.- DEM, saj ta obveznica drži borzni tečaj nad 115,0. Vse nagrade prispeva LB - GORENJSKA BANKA d.d. Kranj, ki je kviz pripravila skupaj z GORENJSKIM GLASOM.

KUPON

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

KO ŽELITE SVOJEMU KAPITALU DATI DRUGAČNO OBLIKO

KOMPAS DESIGN KAMNIČANOM.

Prvonagrajeni znak in slogan na natečaju mesta Kamnik.

KOMPAS DESIGN • agencija za marketing • 61000 Ljubljana, Pražakova 4 • Telefon: 061 324 391 • Telefaks: 061 318 197

MALI OGLASI

217-960

HALLO
242-274
PIZZA

DELOVNI ČAS:
VSAK DAN OD 8⁰⁰ - 22⁰⁰
NEDELJA OD 11⁰⁰ - 22⁰⁰

APARATI STROJI

PANASONIC, brezžični telefoni, tajnice in faksi, novo, nerabljeno, prodam. ☎ 632-595 13735

ČRPALKO za centralno kurjavo Grundfos 5/4 in 1", ugodno prodam. ☎ 242-559 14429
OTROŠKI SYNTHESIZER Kawai, prodam. ☎ 83-745 14554
ŠIVALNI STROJ Bagat, prodam. ☎ 242-764 14570
ZAMRZOVALNO SKRINJO, 300 l, prodam. Pernuš, Zg. Bela 60, Prod. dvor 14573
KUPPERSBUSCH, nov, še zapakiran, prodam. ☎ 48-132 14597
PRALNI STROJ, 2 termoakumulatorski PEČI (2 in 4 KW), prodam. ☎ 48-066 14605
HI-FI CENTER Samsung, nov, cena ugodna, možnost plačila na dva čeka, prodam. ☎ 59-109 14619
PRALNI STROJ in TV Gorenje, barvni, veliki ekran, prodam. Hudobivnik, Savska c. 3, Kranj 14621
TRAKTOR Torpedo, nov, 75 A, s plugom, 10 % ceneje, prodam. ☎ 88-150, Polde 14626
RAČUNALNIK Commodore 64, prodam. ☎ 633-488 14641
PRALNI STROJ Candy, cena 3.000 SIT, prodam. ☎ 77-834 14643
Industrijski ŠIVALNI STROJ Necche, z avtomatskim odrezom sukanca, novejši proizvodnje, cena zelo ugodna, prodam. ☎ 323-319
ETAŽNO CENTRALNO Emo 20, s 5 radiatorji in vsemi priključki, prodam. Cena po dogovoru. Geč Stane, Ravne 6, Trzin, po 18. uri 14662
KOSILNICO Gorenje Muto, prodam. ☎ 51-288 14668
Prodam barvni TV z daljinskim upravljanjem. ☎ 064/631-784, od 8. do 15. ure
OVERLOCK PFAFF, nov, nerabljeno, z garancijo, prodam. ☎ 215-650

GR. MATERIAL

OKNA, večje število, zastekljena, 80 x 90, prodam. ☎ 421-767 14562
ARMATURNE MREŽE, 9,5 x 6 mm, in Siporeks OPEKO, prodam. ☎ 422-185 14603
SILIKATNO OPEKO, belo, 300 kosov, ugodna, ☎ 84-535 14615

IZOBRAŽEVANJE

HARMONIKO, klavirsko, poučujem. ☎ 311-353 13810
INŠTRUIRAM angleščino za 1. in 2. letnik srednje šole. ☎ 50-836
INŠTRUIRAM matematiko za vse stopnje. ☎ 310-803 14559
Uspešno INŠTRUIRAM matematiko in fiziko za vse šole. ☎ 241-278
Uspešno INŠTRUIRAM matematiko in kemijo. ☎ 217-344 14608
KNJIGE za matematiko in berilo, oboje za drugi letnik, kupim. ☎ 46-074 14632

IZGUBLJENO

Neznano kam je odšla črnorjava PSIČKA Linda - AIRDALE TERIER. Najditelja prosimo - sporočite nam! ☎ 310-035, Demšar 14655

KUPIM

LES za ostrejšje stanovanjske hiše, kupim. ☎ 47-149 in 48-249 14590
SMREKOVE HLODE in PLOHE, debeline 75 in 95 mm, kupim. ☎ 64-378 14620

LOKALI

V Kranju oddam PROSTORE za poslovne namene, blizu nova pošta. ☎ 241-657, popoldan 14513

OBVESTILA

FRIZERSKI SALON "LILI", Lahovče. Pridem tudi na dom. 421-790

OBLAČILA

KRZNENO JAKNO Nutrija, št. 36, poceni prodam. ☎ 421-142, od 7. do 9. ure 14572

OTR. OPREMA

ZIBKO bele barve in PREVIJALNO MIZO, prodam. ☎ 67-022 14586
Prodam belo otroško POSTELJICO z jogijem. ☎ 214-652
OTROŠKI VOZIČEK, kombiniran, uvožen, OTROŠKO POSTELJICO, vzmetnico ter ZLOŽLJIVO POSTELJICO, skupaj ali posebej, prodam. ☎ 76-979 14592
OTROŠKI VOZIČEK Peg - Perego (1 podvozje - košara Caravelli) ter športni voziček Super Bonny ter ZIBELKO z baldahinom in dvojno POSTELJININO, ugodno prodam. ☎ 215-925 14635
Izdelujemo in prodajamo OTROŠKE STOLČKE za mizico, za starost od 6. mesecev dalje. Mizarstvo Smolej, Kovor 63, Trzin ☎ 57-313

NOVO V KRANJU!**Mark Mobil****AVTOSALON IN TRGOVINA**

Šuceva 17, 64000 Kranj, Tel: 242 300, Fax: 242 600 Del. čas: 9-13, 15-18 sobota 9-12

• ZASTOPANJE IN PRODAJA AVTOMOBILOV
PEUGEOT MITSUBISHI

Na ogled model 605 SRDT

Na ogled NOVI COLT 1.3 GLI

- LEASING ZA MODELE PEUGEOT IN RENAULT
- PRODAJA VOZIL DRUGIH ZNAMK PO NAROČILU
- MOŽEN ODKUP VAŠEGA STAREGA VOZILA
- PRODAJA GORSKIH KOLES IN ZVOČNIKOV

Jamo**OSTALO**

ELEMENTE, slavonski hrast, 40 x 25 x 370, 60 x 25 x 420, prodam. Koselj, ☎ 47-193 14230

GAJBICE po 170 SIT, prodam. Ličar, Posavec 78, Podnart 14495

SMREKOVE PLOHE, debeline 5 cm in 8 cm, prodam. ☎ 64-032

HRASTOVE DESKE, 30 in 50 mm, ter macesnov KUHINJSKI KOT, prodam. ☎ 74-135 14575

SMREKOVE PRIZME za opaž, prodam. ☎ 52-105, zvečer 14584

INVALIDSKI VOZIČEK, cena 250 DEM, prodam. Stare Marija, Ul. Tuga Vidmarja 6, Planina 2, Kranj

Suha KOSTANJEVA DRVA, prodam. ☎ 621-394 14640

MAČEHE, prodam. Zbilje 47/a, ☎ 061/613-399 14650

MAČEHE, cvetoče, prodam. ☎ 45-532 14664

PRIKOLICO za hlode, s hiapom ali brez, prodam. ☎ 64-248 14680

PRIDELKI

JEDILNI KROMPIR, prodam. Zgoša 47/a, Begunje. ☎ 73-121 14254

ZELJE v glavah, prodam. Rozman, Križnarjeva 2, Stražišče 14368

RDEČO PESO in KORENČEK, prodam. 061/841-059 14415

Lepe SADIKE CIPRES v kontejnerjih, za ograje, prodam. ☎ 323-141

KRMILNO PESO, prodam. ☎ 58-074 14576

TEPEK, prodam. ☎ 65-175 14587

Večbarvne MAČEHE, prodam. Veslesovo 7, Cerklje 14616

JABOLKA, zimska, po izbiri, ugodno, prodam. ☎ 79-619 14622

ŠAMPINJONE, na debelo in drobno, prodam. ☎ 67-097, Viktor 14628

MOŠT, po 35 SIT/l, prodam. Zabu-kovje 2, ☎ 403-214 14652

POSESTI

NJIVO ugodno prodam. Gasilska c. 25, Senčur

Zazidljivo parcelo v Bitnjah, obnovljeno hišo v Kranju, novogradnjo na Bledu, večjo atrijsko hišo v Radovljici in Stražišču ter gostinskoturistični objekt v Kranjski gori, prodamo. APRON NEPREMIČNINE, Likožarjeva 1/a, Kranj, ☎ 214-674 14651

PRIREDTVE

PLESNA ŠOLA Kranj - šola za vse generacije. ☎ 41-581 14638

RAZNO PRODAM

OSTREŠJE in TERMOAKUMULACIJSKO PEČ, 3 KW, ugodno prodam. ☎ 242-374 14579

TRAKTOR Deutz, letnik 1977, s prvim nakladačem ter TRACNO ŽAGO za razrez hlodovine in TRAKTORSKI SIKULAR, prodam. Kranj, Zadnja vas 4, Begunje 14614

Prodam VEČ STVARI, zaradi selitve. Jezerska 122, Kranj 14617

Zazidljivo PARCELO in 125 PZ ter nove GUME, prodam. ☎ 691-624

Prodam STOPNICE hrast-furnir (24) za na beton. Zg. Duplje 80

MESO mlade krave, prodam. ☎ 70-045 14665

STAN. OPREMA

POSTELJO z jogijem in dva raztegljiva FOTELJA. ☎ 802-556 14553

LADIJSKI POD in STROPNE OBLOGE ter BALKONSKO OGROJ, zelo ugodno prodam. ☎ 213-205 14600

ORGANIZIRANO KOMISIJSKO PRODAJO RABLJENEGA POHIŠTVA

• OCENITEV

• PREVOZI

• DEMONTAŽA IN

• MONTAŽA

• PRODAJA

INF. PO TEL.: 214-554 od 9.

- 12., in od 16. do 18. ure

STORITVE

ŠTAMPILJKE in ZLATOTISK, Kranj, Slovenski trg 7 (delavski dom), naročila sprejemamo vsak delovnik od 8. do 14. ure, četrtek od 8. do 16. ure. Štampiljke "izjava" za naročilnice lahko dobite takoj. ☎ 064/217-424 12057

FURLAN

IZDELUJEMO: ROČNE TRANSFORMATORJE ZA KLASIČNO IN DVOJNO (ČELNO) TOČKASTO VARJENJE POTEZNI ELEKTROMAGNETI

tel.:**061/371-141**

ROLETE, ŽALUZIJE, lamelne ZAVESE, pošljemo prospekt. ROLETARSTVO BERČAN, ☎ 061/342-464 ali 061/342-703 13605

ŽIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejane peska... izdelujem. Po dogovoru izvršim tudi montažo. Frlc, Zevnikova 5/a, Kranj ☎ 217-937 13652

Popravilo električnega ORODJA, Black Decker, Iskra. Kodrič, Zg. Besnica 36 ☎ 403-153 13880

FRIZER modnih pričesk NA VAŠEM DOMU. Naročila na ☎ 45-232 13913

POLAGANJE vseh vrst TALNIH OBLOG - hitro in kvalitetno. ☎ 329-202 14106

AVTODVIGALO za popravilo streh, barvanje opaža ter žaganje dreves, vas čaka. ☎ 73-120 14112

Čistit talne OBLOGE, oblažnje-pno POHIŠTVO, STEKLA, AVTOSE-DEŽE. ☎ 632-437 14132

EMAJLIRANJE KOPALNIH KADI, z uvoženim materialom. Garancija 2 leti. ☎ 66-052 14190

Opravljam PREVOZE do 17 oseb. ☎ 65-461 14321

ALARM, AVTOALARM, senzorske SVETILKE - prodaja in montaža. ☎ 66-783 14422

PEDIKERSKE USLUGE, strokovno in brez bolečin, vam nudi diplomirana pedikerka. Koselj, ☎ 47-193

D.O.O. vrši javni PREVOZ POTNI-KOV, na liniji Kranj - Banja Luka - Sanski Most. ☎ 323-271 14604

Lastniki gozdov! Želite strokovno urejen gozd, pa sami tega ne zmorete? Prevzamem poseg in spravi-la lesa. Naslov v oglašnem oddel-ku. 14606

TALNE OBLOGE, vseh vrst, in SE-DEŽNE GARNITURE, ugodno čistim. Casablanca d.o.o. ☎ 212-702 14609

Postavitve KMEČKIH PEČI, zidanih ŠTEDILNIKOV, KAMINOV, sten-ske, talne KERAMIKE. ☎ 65-773 14624

ALARM, AVTOALARM, senzorske SVETILKE, prodaja in montaža. ☎ 66-783 14630

VLEČNE KLJUKE - montiram in predelam. ☎ 633-506, popoldne 14654

Popravilo in montaža TV ANTEN. ☎ 215-146 14658

Vse vrste konkurenčnega TISKANJA. Novo leto prihaja. ☎ 312-166 14671

STANOVANJA

V Radovljici najamem STANOVA-NJE, cca 44 kvad. m, ali enoinpol-sobno, lahko v hiši. ☎ 326-286, po 18. uri 14521

ENOINPOL ali DVOSOBNO stano- vanje s telefonom v Radovljici, Kranju ali Trzinu, najamem. ☎ 213-910, po 20. uri 14532

Enosobno ali dvosobno STANO- VANJE s telefonom, najamem. ☎ 326-090 14583

GARSONJERO ali enosobno STA- NOVANJE v Kranjski gori, nujno najamem. ☎ 721-035, Jana 14599

STANOVANJSKO PRAVICO za večsobno stanovanje, kupim. ☎ 218-823, zvečer 14602

V Kranju, na odlični lokaciji (Vodo- vodni stolp), prodam troinpolso- bno STANOVANJE, 72 kvad. m, s CATV, telefonom in zastekljenim balkonom, v 4. etaži, cena 68.000 DEM. ☎ 212-702, zvečer 14610

Dvosobno STANOVANJE s kabi- netom, v Podlubniku, menjam za enosobno s centralnim ogreva- njem. Kupljeno stanovanje, razlika v ceni - po dogovoru. Omerčič, Podlubnik 158, Škorja Loka 14623

SOBO oddam v najem. ☎ 48-621 14659

Smo mlada slovenska tričlanska družina, s stalnimi dohodki. V Kra- nju ali bližnji okolici za več let (5 - 10) najamemo STANOVANJE (do 200 DEM mesečno). ☎ 213-823

Nujno zamenjam 3-sobno kom- fortno STANOVANJE za dve manjši. ☎ 215-701, zvečer

VARSTVO

Varujem OTROKE na mojem do- mu. Varujem jih po urah, tudi po- poldne. Šifra: JESENICE 14674

VOZILA DELI

CITROEN BX, VISA, GS... - rablje- ni deli in odkup nevoznih avtom-obilov Citroen. ☎ 692-194 12683

Leva prednja VRATA za R 18, pro- dam. Tavčar, Škofjeloška 45, Stra- žišče, Kranj 14612

VOZILA

GOLF Diesel, letnik 1983, prodam. Jama 55 ☎ 401-101

ALFASUD, letnik 1982, cena 5.600 DEM, prodam ali zamenjam. ☎ 218-647 14238

ZASTAVO 101 Comfort, letnik 1980, registrirano do 6/1993, cena po dogovoru, prodam. ☎ 323-917

MERCEDES 200 D, serije 123, let- nik 1978, prodam. ☎ 57-236

OPEL RECORD 1700 D, prodam. ☎ 65-726 14556

GOLF 1300, dobro ohranjen, letnik 1982, prodam. ☎ 51-124 14558

YUGO GVX, prodam ali menjam. ☎ 621-590 14568

ZASTAVO 101, letnik 1985, pro- dam. ☎ 68-641 14569

Terensko VOZILO Jeep Compani- ol, z vso dodatno opremo, motor Mercedes 220 D, registriran do 5/1993, prodam. Kocjanc Janez, Podjelje 2, Sr. vas v Bohinju 14577

DIANO, letnik 1979, vozno, regi- strirano do 4/1993, prodam. ☎ 218-136 14578

ZASTAVO 750 prodam po delih. ☎ 79-900 14582

TALBOT SAMBO, letnik 1983, regi- strirano do 5/1993, prodam. ☎ 67-022 14585

FIAT 126, letnik 1978, registriran do 4/1993, cena 750 DEM, prodam. ☎ 76-128 14591

R 4 GTL, letnik 11/1989, prevože- nih 36.000 km, cena 6.200 DEM, prodam. ☎ 64-060 ali 66-882

ZASTAVO 101, letnik 1986, pro- dam. Štefanja gora 14, Cerklje

ZASTAVO 101, letnik 1983, regi- strirano do 11/1992, prodam. ☎ 57-364 14601

ZASTAVO 101, letnik 1980, pro- dam. ☎ 84-397, po 15. uri 14629

R 4 TL, letnik 1977, neregistriran, poceni prodam. Ogled: Zg. Jezer- sko 63, popoldan. 14633

ZASTAVO 750, letnik 1982, pro- dam. ☎ 41-653 14644

GOLF, registriran celo leto, ohran- jen, športno opremljen, prodam. ☎ 45-170 14656

GOLF Diesel, letnik 1985, vreden ogleda, naprodaj. ☎ 329-061

YUGO 65, letnik 1989, prodam. ☎ 45-532 14667

YUGO 45 A, letnik 1988, registriran do avgusta, prodam. ☎ 631-674

FIAT 128 Sport Coupe, letnik 1974, rdeče barve, zelo dobro ohranjen, 78.000 km, cena 2500 DEM, pro- dam. ☎ 725-218 14672

ZASTAVO 128, letnik 1985, garaži- rano, prvi lastnik, vlitte feltno, z av- toradiem, cena 2.900 DEM, pro- dam. ☎ 48-140, popoldan 14675

YUGO 60, letnik 1989, registriran do 10/1993, prodam. ☎ 633-645, popoldne 14678

GOLF JGL, letnik 1982, registriran do 6/1993, prodam. ☎ 66-535 14679

ZASTAVO 101 Comfort, cena 1.700 DEM, prodam. Zelkovič, Stražišarjeva 15, Jesenice 14683

ZAPOSLOTITVE

Ob pripravi novih projektov (AT- LAS SLOVARJI) nudi DZS več prostih delovnih mest na področju zastopništva. Za pošteno opravljeno delo nudimo tudi pošteno pla- čilo, za najboljše pa tudi redno za- poslitev. Vsi, ki vas tako delo zani- ma, pokličite. ☎ 633-655 od 19. do 21. ure 13654

ŽELITE sodelovati z enim največjih koncernov na svetu? Ste sposobni prodajati, kar je najvažnejše na ev- ropškem trgu in prvič pri nas? Oglasite se nam na telefon: 82-133 iščem DELO na kmetiji brez na- slednikov. ☎ 061/482-929, zvečer

Iščemo kreativne in dinamične SODELAVCE za prodajo energet- sko varčnih izdelkov na dom. Za- služek 300 DEM tedensko. ☎ 622-604, od 17. do 21. ure 14567

Honorarno zaposlim ŠIVILJO. ☎ 48-656 14574

Iščemo ZASTOPNIKE za prodajo kmečkega priročnika. Honorarno ali redno. ☎ 633-181 14595

Iščem DEKLE za pomoč v gostinj- stvu. Vse inf. v okrepčevalnici ZO- RA, Sr. Bitnje 79 ali na ☎ 312-063

Za ZASTOPNIŠKO DELO vam nu- dimo poleg dobrega zaslužka tudi možnost redne zaposlitve. ☎ 59-041, do 17.30 ure. 14613

Najboljše KNJIGE, svobodna izbi- ra terena, tedenska provizija. ☎ 217-995, po 15. uri 14625

ŽENSKO za pomoč v gospodinj- stvu, 3 x tedensko, iščem. ☎ 78-313 14627

Zaščita računalnikov in ostale elektronske tehnike! Zastopstvo išče resne ZASTOPNIKE za po- dročje Gorenjske - delo dopoldan. ☎ 218-035, popoldan 14642

Zanimiva PRODAJA, ugodno pla- čilo takoj. ☎ 323-147, po 15. uri 14657

Sprejem DELO na mojem domu. Vestna. ☎ 218-510, popoldan

Nudim honorarno delo na terenu. ☎ 214-762

Honorarnega POMOČNIKA za de- lo na vrtu iščem. Odlično plačilo. Celovec ☎ 9943-463-513648-11

ŽIVALI

Prepuščam srnataga KOZLA. 061/627-111 14416

ZAJCE za zakol ali za nadaljno re- jo, prodam. ☎ 633-885 14555

TELICO simentalco, brejo 8 mese- cev, prodam. Krmelj, Sv. Duh 45 14561

PSA Čivava, prodam. ☎ 78-403 14566

Pripuščam srnataga KOZLA. 79-900 14581

TELICO, staro 5 mesecev, in KO- KOŠI za zakol, prodam. ☎ 311-965 14588

PSE volčjake, stare 10 tednov, od- dam. Kokalj, Letence 5, Golnik 14618

Starejšo KRAVO s 4 tedne staro TELIČKO, prodam. Pintar, Bešter 16, Škofja Loka 14637

PRAŠIČE, primerne za rejo ali za zakol, prodam. Stanovnik ☎ 65-546 14639

MESO mlade krave, prodam. ☎ 70-045 14666

TELICO, v 9. mesecu brejosti, pro- dam. Trboje 100, Kranj, ☎ 49-026 14673

Mlado tigrasto MUCKO, oddam. ☎ 311-355 14676

V SPOMIN

Te dni mineva žalostno leto, odkar nas je prežgodaj za vedno zapustila naša draga žena, teta in sestra

MARIJA KIRCHER - KALAN

Hvala vsem, ki se je spominjate.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 83. letu nas je 3. oktobra 1992 zapustil dobri mož, oče, tast, dedek, pradedek, brat in stric

LOVRO VRTAČ

iz Zg. Dupelj 54

Ob smrti se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč, za izrečena sožalja, cvetje in sveče. Za lajšanje bolečin pri zdravljenju se za- hvaljujemo dr. Jerajevi, Kliničnemu centru in bolnišnici Golnik. Posebno zahvalo smo dolžni gospodu župniku iz Dupelj, pevcem in zvonarjem za lepo opravljen pogreb. Hvala tudi delavcem Roga in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in nam namenili toliko lepih besed v tolažbo.

Žalujoci: žena Ivanka, sin Danilo, hčerki Ani in Jelka z družinami.

ZAHVALA

Ob smrti naše sestre, svakinje in tete

ANICE AŽMAN

Zaletelove Anice iz Malega Nakla

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sveče in izrečeno sožalje. Lepa hvala g. župniku in pevcem iz Naklega za lepo opravljen obred in poslovilne besede. Za izredno skrb in nego v času njene bolezni smo dolžni še posebno zahvalo osebu Nevrološke klinike UKC, patronažni sestri Ivici in g. Mariji Križnar iz Naklega. Vsem in vsakomur posebej še enkrat lepa hvala!

Žalujoci: vsi njeni

Malo Naklo, dne 6. oktobra 1992

ZAHVALA

Ob smrti naše drage

MARIJE KOTAR

roj. Dolžan

se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji po- ti. Hvala g. župniku S. Zidarju za prijazne besede in po- grebni obred. Vsi, ki nam je vedno želela le dobro, jo bo- mo za vedno ohranili v lepem spominu.

Žalujoci: vsi njeni

Kranj, 13. oktobra 1992

ZAHVALA

Ko nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric, tast in svak

KAREL KLANJŠEK

predmetni učitelj v pokoju

se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem ter nekdanjim sodelavcem iz Preddvora in Zagorja, za vsa pi- sna in ustna sožalja. Hvala fizioterapevtki Ireni Mekuč za po- moč in spodbude v času okrevanja. Hvala vsem, ki ste ga v ta- ko velikem številu pospremili na zadnjo pot. Hvala ravna- telju šole Preddvor in govorniku ZB NOV za poslovilne besede. Še posebej hvala dr. Francu Jakopinu za spomine iz mladih dni. Hvala kolektivoma PTT Kranj in PP Kranj. Hvala skrb- nemu grobarju Mihi Gučku, nosačem ter Francki in Jožu Doviču za pomoč. Hvala gospodu Mihi Lavrincu, Matjažu Križnarju in Silvu Novaku za lep pogrebni obred. Hvala pev- cem iz Senčurja in organistki Marjanci Rehberger. Nenazad- nje hvala vsem, ki ste ga cenili in ga imate v lepem spominu.

Vsi njegovi

Tupaliče, 25. septembra 1992

OSMR TNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrla naša draga mama, babica, tašča in sestra

Mera je polna

Stalni predstavnik Slovenije pri sedežu Organizacije združenih narodov v Ženevi in pri mednarodnih organizacijah dr. Anton Bebler je ponovno opozoril, da naša država ne more več sprejemati novih beguncev.

V Sloveniji je begunska mera polna. V enem letu, od lanske jeseni naprej, je naša država ponudila gostoljubje 120.000 beguncem iz Hrvaške in Bosne in Hercegovine, kar predstavlja že blizu 5 odstotkov prebivalcev Slovenije. Begunci, še posebej zaradi bližajoče se zime, so za našo državo vedno hujše breme, ki ga ne bomo zmogli, če ne bo izdatnejše mednarodne pomoči. Ta je bila doslej prepričala. Ker pa se vojna v Bosni in Hercegovini še stopnjuje, je mogoče pričakovati nov begunski pritisk na slovenske meje, ki so za begunce od avgusta dalje zaprte.

Menjava s Hrvaško narašča

S koncem vojne in s sprejetjem obeh držav v mednarodne finančne organizacije lahko pričakujemo nov razcvet gospodarskih odnosov med Slovenijo in Hrvaško, še posebej, če bo boljše gospodarskemu sodelovanju sledila tudi politika, ugotavlja hrvaški zavod za makroekonomske analize in prognoze. Konec julija je vrednost hrvaškega izvoza v Slovenijo znašala 880 milijonov dolarjev, slovenskega na Hrvaško pa 805 milijonov dolarjev. Hrvaška izravna menjava in ustvarja celo suficit. Gospodarska menjava narašča kljub političnim težavam. Slovenija je ključni hrvaški gospodarski partner.

Janša in elitna armada

Tako piše novinar Globusa iz Zagreba, ki se je na povabilo slovenskega obrambnega ministrstva in ministrstva za informiranje udeležil zadnje vaje slovenske teritorialne obrambe. Bil je edini s Hrvaške, ker je Slovenija povabila samo armada Italije, Madžarske in Italije, s katerimi Slovenija sodeluje na obrambnem področju. Pisec pravi, da zasluži usposobljenost slovenske vojske najvišjo oceno. Prikaz slovenskega protiletalskega in protitankovskega orožja kaže, kako lahko civilizirana in organizirana država s majhnimi oboroženimi silami in omejenim vojaškim proračunom gradi infrastrukturo svoje obrambe, ne da bi pri tem tarnala zaradi embarga uvoza orožja. Mednarodni inštitut za strateške študije IISS iz Londona pa je v letnem poročilu objavil podatke o oborožitvi republik nekdanje Jugoslavije. Poročilo ugotavlja, da je ostalo letalstvo popolnoma pod nadzorom armade in Beograda, mornarica pa se je razdelila med Srbijo in Hrvaško, neodvisne republike pa imajo malo težke oborožitve in tankov. Jugoslavija (Srbija in Crna gora) premore 135.000 aktivnih vojakov in 400.000 rezervistov, ima pa nad 1000 tankov, 952 oklepnih vozil za pehotne boje, 1364 topov s traktorsko vleko in mobilne topove z raketa-mi zemlja - zemlja in zemlja - zrak, pet podmornic, štiri fregate, 480 letal in 136 oboroženih helikopterjev. Za Hrvaško omenjuje pehoto na 105.000 aktivnih vojakov in skoraj toliko rezervistov, sosednja država pa naj bi imela po oceni 200 težkih tankov, prav toliko oklepnih vozil za prevoz čet, topništvo, prenosne rakete zemlja - zrak in eno podmornico. In kaj pravi inštitut za Slovenijo. Imeli naj bi 15.000 vojakov in 85.000 rezervistov, 120 težkih tankov (ocena), 20 oklepnih vozil za prevoz čet, topništvo in prenosne rakete zemlja - zrak. ● J. Košnjek

"G. G."

STRANKARJI ŠTEJEJO NOVINARJE

Da smo že globoko zabredli v predvolilni čas, občutimo tudi novinarji. Zdaj ni več samo pomembno, kaj pišemo, ampak tudi to, koliko se nas udeležijo javnih tribun ali pogovorov, ki jih množično pripravljajo stranke.

Ko je bil v soboto v hotelu Grajski dvor v Radovljici krščansko-demokratski večer s predsednikom stranke Lojzetom Peterle, je Janko Jan, sicer občinski minister za prostorsko urejanje, ugotovil, da je bilo na pogovoru, ki ga je štiri dni prej v istem prostoru pripravila Demokratska stranka z Igorjem Bavčarjem in Jelkom Kacinom na čelu, manj ljudi (22) in več novinarjev (4), kot jih je bilo v soboto. "Televizijske kamere ne vidim, novinarja sta le dva. Očitno naša stranka za medije ni dovolj zanimiva," je vse skupaj komentiral Jan.

Na Janovo izjavo se je takoj odzval predsednik stranke Lojze Peterle, ki je je "medije vzel v zaščito". "Ker preveč delamo, so mediji v stiski in ne morejo slediti vsemu, kar se čez dan zgodi v stranki. Televizija, ki je dopoldne spremljala dogajanje v Škofji Loki, je postala korektna tudi do naše stranke in ji res ne morem zameriti, da je ni tudi tukaj v Radovljici. Stranka ima zadnje čase manj kritičnih pripomb na medije, naše redne novinarske konference so dobro obiskane, današnje (sobotno) Delo pa, na primer, prinaša tri prispevke o krščanskih demokratih, od katerih sta dva poštena, eden pa je bolj počez."

Peterle je s temi besedami sicer zavrnil namigovanja, češ da stranka za medije ni zanimiva, vendar pa je očitno, da bodo nekateri v predvolilnem času preštevali novinarje na okroglih mizah, javnih tribunah, shodih itd., merili časopisne stolpce in radijski čas-ter iz tega (velemumno) skleпали, katera novinarska hiša je bolj (manj) naklonjena tej ali oni stranki.

Obvestilo

Javno podjetje Komunala Kranj obvešča občane, da bo organizirala prodajo marmor peska na pokopališčih, in sicer:

v Šenčurju	v soboto	17. 10. 92 od 10. - 15. ure
v Predvorju	v ponedeljek	19. 10. 92 od 15. ure dalje
v Dupljah	v torek	20. 10. 92 od 15. ure dalje
v Žabnici	v sredo	21. 10. 92 od 15. ure dalje
na Kokrici	v petek	23. 10. 92 od 15. ure dalje
v Cerkljah	v soboto	24. 10. 92 od 10. - 15. ure

V prostorih upravne stavbe na pokopališču v Kranju bo prodaja peska vsak dan, in sicer od 6. do 18. ure.

Nadaljevanje s 1. strani

Zastonj lepi zobje in izlet na Fujijamo

V Domplanu so reševali vpraša nje presežnih delavcev, med njimi je bil tudi Roman H. Dokupili so mu manjkajočo delovno dobo treh mesecev, od lanskega decembra do letošnjega februarja. Za to je bil upravičen dobiti 90.000 tolarjev.

1986. leta je Roman H. odkupil tri športna leta (od 1952 do 1954 kot vrhunski alpinist). Odhod iz Domplana je pogojeval s tem, da mu Domplan povrne denar na kupljena športna leta. V podjetju so zahtevi ugodili, čeprav po kolektivni pogodbi niso bili primorani. Obračun je naredil sam, seveda sebi v korist. Po metodologiji SPIZ so namreč športna leta bistveno cenejša od delovnih let, on je tri leta obračunal kot delovna leta. Ko je ta leta kupoval, je polovico plačal sam, polovico pa ZTKO Kranj. Tudi to dejstvo je pri obračunu za Domplan zamolčal. Firma je plačala tudi to.

Vendar Romanu H. kljub iz-

jemnim ugodnostim ob odhodu v pokoj še ni bilo dovolj. 17. marca, ko je bil že upokojen, je na Domplan naslovil dopis, v katerem je zahteval plačilo neizkoriščenega dopusta, dela po avtorskih pogodbah, posojil in pripadajoči delež dobička firme, kot odpravnino pa je zahteval tudi 36 plač v višini zadnje. Tega mu v Domplanu niso več hoteli dati.

Druga stvar, zaradi katere so kriminalisti Romana H. ovadili tožilstvu, je pogodba o zagotavljanju zobozdravstvenega varstva delavcem Domplana, za katero se je Roman H. dogovoril z zobno polikliniko v Kranju in celo nakazal avans 320.000 tolarjev. O tej pogodbi je obvestil le direktorski kolegij Domplana, ki so edini lahko koristili ugodne storitve. V zvezi s tem gre kazenska ovadba tudi proti direktorju Domplana Janezu F. Vrednost pogodbe je 320.000 tolarjev na leto. Roman H. je na ta račun peljal

urejat zobe še svojo ženo. Sprva vodilni z Domplana niso plačevali niti participacije. Ko pa so za to zvedeli drugi delavci, je nastal vik in krik. Direktor je odredil, da je treba plačevati participacijo, hkrati je k popravilu zob povabil tudi druge delavce, vendar ga niso bili deležni, ker je bil zobozdravnik pripravljen prevzeti le pet ljudi. Kriminalisti so ugotovili, da Roman H. nikoli ni plačal participacije, ugodnost je izkoriščala celo njegova žena.

In še (za tokrat) tretji greh, ki ga preiskovalci očitajo Romanu H., plačala pa ga bosta razen njega še predsednik in tajnik Planinskega društva Kranj, če ju bo seveda sodišče spoznalo za sokriva. Roman H. si je lani omislil potovanje okrog sveta v prijetni družbi, za kar je seveda rabil denar. Kot finančnik v Domplanu je poslovno sodeloval s podjetji, sponzorji izleta, izrabil pa je ime PD Kranj. Pod firmo društva je sestavil dopis, da sekcija

gorskih vodnikov pri PD organizira odpravo na Fujijamo. V zameno za denarne prispevke je sponzorjem obljubil reklamo. Dopis je podpisal predsednik PD.

Roman H. je kot predstavnik Domplana in PD Kranj zbiral denar, ta je prihajal na žiro račun PD, z njim je kupil letalsko vozovnico za Fujijamo, preostanek denarja pa pokasiral s fiktivnimi računi, dnevnicami - dokumentacijo je prirejal njegov brat, tajnik PD Kranj. Sponzorji so odpravo podprli s približno 10.000 markami. Med sponzorji je bil tudi Domplan, ki mu je odobril 30.000 tolarjev.

Na pot je Roman H. odšel junija lani, trajala je mesec dni, ustavil pa se je v New Delhiju, Hongkongu, Tokio, Honoluluju, San Franciscu, New Yorku, Londonu. Med potjo je denar za odpravo še vedno prihajal na račun PD Kranj, svojci so ga spravljali zanj. ● H. Jelovčan

NESREČE

Policijska akcija v tednu prometne varnosti

Zasačili kar 56 pijanih voznikov

Kranj, 12. oktobra - Prometni inšpektor UNZ Kranj Ivan Demšar je povedal, da so policisti minuli teden (teden prometne varnosti) posebej nadzorovali treznost voznikov. Alkohol je namreč vse pogostejši sopotnik za volanom, tudi vse več povzročiteljev prometnih nezgod je pijanih. Izkupiček akcije je katastrofalen; kar 56 pijanih voznikov.

Akcija na gorenjskih cestah je bila s petka na soboto. Policisti so ustavili 535 voznikov, ugotovili pa kar 331 kršitev cestnoprometnih predpisov. Ne le pri voznikih, pač pa tudi pri sopotnikih, ki se jim še vedno ne zdi vredno pripenjati z varnostnimi pasovi, pozitivnim evropskim izkušnjam navkljub.

Policisti so tokrat namenoma ukrepali represivno. Napisali so 95 predlogov zaradi kršitev cestnoprometnih predpisov, tri zaradi kršitve javnega reda in miru in dve zaradi drugih kršitev. Pri 32 od 56 voznikov je alkotest pozelenel prek dovoljene mere, 24 voznikov je preizkus odklonilo, torej tudi niso bili "sami". Policisti so pobrali denarne kazni od 122 krešiteljev, 90 so napisali plačilne naloge, vzeli so 46 voznških in devet prometnih dovoljenj, 56 voznikom prepovedali nadaljnjo vožnjo, tri pa so celo pridržali do streznitve. Opozoril je bilo tokrat le 28.

Na vprašanje, kako 56 pijanih, pa "le" 46 vzeti dovoljenj, je Ivan Demšar odgovoril, da nekateri vozniki dovoljenj sploh nimajo s seboj. Med njimi je bil tudi šofer, avtoprevoznik, ki ima že dva varstvena ukrepa.

Sicer pa je bilo minuli teden na gorenjskih cestah deset hudih prometnih nezgod, eden je bil mrtev, trinajst ranjenih. Šest nezgod je bilo v radovljiški občini, štiri v Kranjski. Vzroki so standardni: prehitra vožnja, izsiljevanje prednosti, alkohol.

Traktorist umrl

Mišače - V nedeljo, 11. oktobra, ob 22.40 je voznik neevidentiranega traktorja s priklopnikom Boris Kopač, star 29 let, iz Mošenj, peljal po lokalni cesti Mišače-Globoko iz smeri Zg. Dobrave. Na koncu Mišače pri hiši št. 1 je s prednjim koleškom traktorja zapeljal s ceste, nato nazaj, pa spet s ceste. Potegnili ga je pod cesto, po pobojcu je peljal kar 25 metrov, nakar se je traktor prevrnil na desni bok. Kabina je vznika pritiskala prek levega dela glave ob ušesu, bil je takoj mrtev. Kopač je letos že 32. smrtna žrtev na gorenjskih cestah.

Otroka z vozičkom v avto

Radovljica - Osemletna Jure L. in Grega P. sta se v nedeljo popoldne s lesenim vozičkom vozila po Kopaljski ulici proti Kranjski cesti v Radovljici. V križišču, kjer je strm spust, je Jure, ki je krmaril voziček, začel zavirati na levi rob, da bi zapeljal na pločnik in ustavil. Zaradi prevelike hitrosti mu ni uspelo, tik ob ograji iz žive meje sta se dečka pripeljala na Kranjsko cesto v trenutku, ko je po njej z osebnim avtom pripeljal Matevž Barle iz Medvoda. Voznik je močno zaviral, zavil levo, vendar sta se otroka kljub temu zaletela v desni bok avta. Pri tem je bil Jure hudo ranjen.

Pobegnil z avtom Varnosti

Bled - Nezgoda je bila že 2. oktobra, vendar so povzročitelja izsledili šele pred dnevi. Tedaj je, ob devetih dopoldne, 55-letni Blejec Franc Kragelj z mopedom peljal od Gorij proti centru Bleda. Kakšnih sto metrov pred desnim ovinkom ga je dohitel z osebnim avtom, last podjetja Varnost iz Kranja, Stefan Češnjak, roj. 1953, z Jesenice. Zaradi pretesnega prehitavanja je oplazil mopedista, ta je padel, Češnjak pa je peljal naprej. Policisti so za nezgodo zvedeli šele 6. oktobra, povzročitelja so odkrili 10. oktobra. Kragelj je bil v nezgodi hudo ranjen. Proti Češnjaku so napisali kazensko ovadbo zaradi povzročitve nezgode in zapustitve poškodovanca brez pomoči.

Policija popravlja

Bled - V petkovem Gorenjskem glasu smo pisali o nezgodi pri Logu, v kateri je bila huje ranjena osemletna Romana Cesar. Policisti popravljajo poročilo v zvezi z zdravniško pomočjo deklici. Otroka so takoj odpeljali v zdravstveni dom v Bohinjski Bistrici, kjer zdravnik ni bilo, bil je na terenu, ko je prišel, de otroka pregledal, dejal, da mu ni hudega, kljub temu pa je odredil prevoz v bolnišnico Jeenice. Tja je Romano odpeljal reševalni avto ZD Bled, spremljala jo je medicinska sestra. Policisti se za netočno poročilo prizadetim opravičujejo. ● H. Jelovčan

Na policiji rezal žile

Bled - Dogodek bi bil le eden z niza mladostnega vandalizma, če bi se ne končal z mlako krvi. V soboto ponoči je šel 18-letni Branko K. s skupino prijateljev peš od PTT centra proti hotelu Kompas. Druščina se je drla, prepevala, Branko se je lotil luči javne razsvetljave, razbil stekleno kroglo. Blejski policisti so skupino zasačili v enem od lokalov in veseljake pripeljali na postajo. Med pogovorom je Branko K. izkoristil trenutek nepozornosti, vzel britvico, ki jo je imel skrito in si z njo porezal žile na rokah. Odpeljali so ga v jeseniško bolnišnico.

Svak posegel v zakonski preprij

Gorenja vas - Kaznivega dejanja ogrožanja z nevarnim orodjem pri pretepu in prepriju je osumljen 42-letni Zoran Š., ki je posegel v tuj zakonski preprij. Bilo pa je takole; zakonca sta se sporekla, mož je telefoniral tastu, naj pride po svojo hčer, da kot žena ni nič vredna. Oče je res prišel in pripeljal s seboj drugega zeta, Zorana Š. Ta je nevhvaležnega zakonskega moža podučil obnašanja tako, da ga je premikastil.

Fantu raztrgalo prste

Škofja Loka - V nedeljo so v škofjeloškem zdravstvenem domu pomagali 15-letnemu Silvu F., ki mu je eksplozija raztrgala prste na desni roki. Policisti, ki so zadevo raziskali, so ugotovili, da je fant doma odpiral večji hranilnik, v njem je oče pred leti shranil bakreno detonatorsko kapico. Silvo je kapico vzel ven, ko je brskal naprej, se je detonator aktiviral. Iz zdravstvenega doma so fanta odpeljali v UKC.

Utopljenec v jezu

Mavčiče - Kriminalisti so v petek obravnavali najdbo utopljenca v jezu pred vodno elektrarno Mavčiče. Ribiški čuvaj je v vodi opazil truplo in poklical policijo. Truplo so potegnili ven komunalci, ki so prepoznali svojega sodelavca, 54-letnega Hasana K. Zdravnik na trupu ni našel sledov nasilja, kaže, da je mož napravil samomor. Vzroke njegove smrti še raziskujejo.

Tatinska otročad

Kranj - Kranjski policisti so obravnavali skupino dvanajstih otrok, starih od 12 do 15 let, ki so kradli po kranjskih trgovinah in butikih. Nepozornim prodajalkam so s policizemikalimi razna oblačila, prstane, rute, parfume, skupaj so nakradli za okrog 20.000 tolarjev blaga.

GORENJSKI GLAS

V sodelovanju s Cestnim podjetjem Kranj pripravljamo javno okroglo mizo

CESTE, KOLOVOZI, STEZICE ALI KAM VODIJO GORENJSKE CESTE?

Sodelovali bodo gorenjski poslanci, predsedniški kandidati, minister za ceste Marjan Krajnc, predsedniki občinskih vlad z Gorenjskega, vsi, ki so na Gorenjskem odgovorni za ceste, novinarji in vsi, ki boste želeli karkoli vprašati ali povedati. Vabljeni zlasti predstavniki in drugi funkcionarji krajevnih skupnosti.

Pogovor bo vodil poslanec Emil Milan Pintar.

Okrogla miza bo v petek, 16. oktobra, ob 17. uri v hotelu Bellevue na Smarjetni gori nad Kranjem. Cestarji obljublajo, da bo cesta prevozna, v hotelu pa dobro postrežbo.

